

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Goveu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 grullo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 212 (13.745)

Trst, četrtek, 20. septembra 1990

Diktator Sadam zaplenil imovino podjetij, ki so poslovale v Iraku

Husein in Arafat se trudita za preprečitev zalivskega spopada

*Tajnik OZN De Cuellar bi se vrnil v Bagdad, a le ob jasnih iraških jamstvih
Tudi v Teheranu ne varčujejo z naporom pri preprečevanju morebitnega spopada*

AMMAN, TEHERAN — Arabske države so se znova konkretno angažirale za rešitev zalivske krize brez prelivanja krvi. Voditelj palestinske organizacije PLO Arafat, ki je včeraj prispel iz Bagdada v Aman, je ponovno nanizal vrsto predlogov za izhod iz zapletenega položaja. Jordanski kralj Husein pa se je medtem podal v Rabat, kjer se je srečal z maroškim kraljem Hasanom II. in alžirskim predsednikom Bendžidom.

Arafat je včeraj dejal, da bi bil iraški predsednik Sadam naklonjen pogajanju za mirno rešitev zalivske krize, če bi za sogovornika imel generalnega tajnika OZN De Cuellarja ali kralja Savdske Arabije Fahda. Irak, je med drugim dejal Arafat, ki se je v torek srečal z iraškim diktatorjem, bi bil pripravljen se pogajati glede umika iraških vojaških čet z zasedenega kuvajtskega ozemlja ter glede obnovitve odstranjene kuvajtske vlade, ki naj bi jo vodil kakš član družine al Sabah. Sadam vsekakor ostro odklanja morebitno vrnitev na vodstvo Kuvajta odstavljenega emirja Džaberja al Sabaha. Kar zadeva usodo ugrabljenih zahodnjakov, je še dodal Arafat, bi iraški voditelj lahko izpustil vse osebe, vendar le v primeru, če bi mu OZN zagotovila, da ne bodo ameriške vojaške enote napadle Iraka.

Arafat je navedel tudi Sadamove namene glede morebitne invazije Savdske Arabije s strani Iraka. Dejal je, da iraško vodstvo sploh ne misli napasti bližnje države. OZN naj bi si prevzele nalogo, je še nadaljeval, da bi organizirale srečanje med Sadamom in kraljem Fahdom, ki naj bi se pogovorila o bodočnosti arabskega sveta.

Iraški diktator Sadam je medtem ponovno stopil v

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Dolga vrsta Iračanov pokorno čaka pred trgovino v Bagdadu.

(AP)

V sredo se sestane vladni vrh

Stranke večine o gospodarski in zalivski krizi

RIM — Ministrski predsednik Andreotti je napovedal, da bo prihodnje sredo sklical vrh vladne večine, na katerem bo govor predvsem o gospodarskem manevru in zalivski krizi. Tajniki vladnih strank so napoved ugodno ocenili, čeprav menijo, da se stališča posameznih strank glede dose-
danjih ukrepov proti Iraku in italijanske strategije v Zalivu bistveno ne razlikujejo.

V zvezi z gospodarskim manevrom je tajnik PSDI Cariglia opozoril na nevarnost neusklajenosti vladnih ukrepov, kar je po njegovem mnenju znak, da je trdnost sedanje vladne večine še pod vprašajem. Republikanci pa na ta račun zahtevajo sprejem energetskega načrta ministra Battaglie, ki po njihovi oceni najbolj ustreza nastalemu položaju. Republikanci bodo zato v sredo iznesli svoja stališča o novih davčnih ukrepih, za katere menijo, da so neizbežni, še zlasti, ker jih vojna v Zalivu vedno bolj pogojuje.

Liberalci Altissimo je prav tako z zadovoljstvom sprejel napoved o sklicanju vrha, na katerem bo njegova stranka zahtevala odločno sanacijo državnega proračuna, saj ima reševanje gospodarske krize prioritetan pomen. Liberalci pa bodo zahtevali tudi pojasnila glede italijanske strategije v Zalivu.

Andreottijev predlog so podprli tudi socialisti, ki so po včerajšnjem zasедanju strankinega tajništva izdali sporočilo, v katerem se med drugim zavzemajo za diplomatsko rešitev zalivske krize. PSI meni, da da bi bilo treba omogočiti in spodbuditi nove pobude v okviru OZN, saj so dose-
danji politično-diplomatski premiki že ubrali pravo pot.

Minister Battaglia predstavil svoj energetsko-davčni načrt

Bencin podražili za 15 lir Na vrsti še drugi poviški?

RIM — Minister za industrijo je sinoči podpi-
sal odlok o novi podražitvi bencina. Od polnoči
je cena bencina super narasla za 15 lir, kar po-
meni, da bomo liter goriva plačevali po 1575 lir,
poviški pa veljajo tudi za bencin z nižjim števi-
lom oktanov. Slednji bo po novem stal 1525 lir
liter. Za 13 lir se je podražil bencin za uporabo v
kmetijstvu. Cena tega goriva je tako poskočila
na 710 lir liter.

Ministrstvo za industrijo je javilo, da so bili
poviški nujni, saj je šlo le za prilagajanje italijan-
skih cen ostalim evropskim državam. Ministrski
poseg se tokrat navezuje na naftni šok, ki ga je
povzročila in ga še pogojuje zalivska kriza, vpra-
šanje tekočega goriva pa je tudi sicer v središču
pozornosti ministra Battaglie. Prav včeraj je na-
mreč predstavil kolegom načrt o energetskem
varčevanju, pri tem pa je predvidel tudi vrsto
fiskalnih »kazni«, ki bi morale prepričati državo
in državljane, naj varčujejo z energijo.

Načrt ministra Battaglie predvideva še niz
poviškov cen bencina, nafte in metana. Bencin
naj bi podražili za 60 lir, nafto za 50 lir, metan pa
za 35 lir. Tudi električni tok bi morali podražiti
za 15 do 25 lir, vse to pa naj bi se državi »obres-
tovalo« v letnem znesku 4.985 milijard lir dodat-

nih dohodkov, obenem pa naj bi Italija prihrani-
la kar 10 milijonov ton nafte v prihodnjih petih
letih.

V »energetsko-fiskalnem« načrtu ministra
Battaglie je namreč veliko prostora za nove fis-
kalne grabeže, predvideva pa tudi nekaj razvoj-
nih planov za varčevanje z energijo. Tako bomo
morali iz lastnega žepa potegniti denar, s kate-
rim bomo državi plačali višje stroške pri predela-
vi naftnih derivatov, metana in elektrike, država
pa bi morala del teh dohodkov vložiti v raziska-
vo za alternativne energetske vire ter v načrto-
vanje take energije, ki jo je mogoče večkrat iz-
koristiti (kot lahko na primer vodo za hlajenje
nekaterih industrijskih proizvodnih verig izko-
ristimo pri hišnem ogrevanju).

S tem paketom posegov naj bi do leta 1995
privarčevali približno 5 odstotkov celotne ener-
getske porabe, kar pomeni približno 8 milijonov
ton nafte oziroma več kot lanskoletni uvoz nafte
iz Iraka in Kuvajta. Italijanom pa bi minister rad
uredil tudi prevozno filozofijo, saj je v načrtu
omenil tudi možnost davčnih olajšav pri nakupu
avtomobila z manj kot 1.200 kubiki, dizel vozila z
manj kot 1.400 kubiki in motornih koles do 125
kubikov.

V Sovjetski zvezi se zaostruje politični spopad

Ruska federacija izrekla nezaupnico premieru Rižkovu

MOSKVA — Vrhovni sovjet Ruske federacije je na vče-
rašnjem plenarnem zasédanju po večurni razpravi sprejel
osnutek sklepa o nezaupnici zvezni vladi. Poslanci so sklep
sprejeli z absolutno večino, štirje so bili proti, 18 se jih je
vzdržalo. Poslanci so se hkrati dogovorili naj posebna sku-
pina podrobneje formulira besedilo sklepa, ki ga namerava
ruski parlament poslati zveznemu.

Iz poslanskih klopi ruskega parlamenta je bilo že doslej
slišati ostre kritike na račun zvezne vlade in njenega pred-
sednika Nikolaja Rižkova. Odstop je nekajkrat javno ome-
njal tudi predsednik Rusije Boris Jelcin. Konflikt pristoj-
nosti med zveznim parlamentom in parlamentom Ruske fe-
deracije se je zlasti zaostril, ko je ruski potrdil osnutek »500
dni« akademika Stanislava Šatalina, ki naj služi kot osnova
ekonomskega prestrukturiranja ruske federacije. Predsed-
nik ruske vlade Ivan Silajev pa je že tudi napovedal, da bo
njegova vlada omenjeni program začela uresničevati s pr-
vim oktobrom.

V vseh dosedanjih ostrih razpravah o modelu gospodar-
ske reforme o prehodu k trgu pa je prav Nikolaj Rižkov
nekajkrat poudaril, da vlada SZ programa akademika Šata-
lina namerava uresničevati in da stoji zgolj za programom
v katerega verjame.

Vrhovni sovjet Sovjetske zveze je včeraj o različnih eko-
nomskih osnutkih razpravljal za zaprtimi vrati, z delom v
komitejih in komisijah.

Protestna akcija
uslužbencev carin
povzročča težave
na mejnih prehodih
na Tržaškem
in Goriškem

NA 5. in 8. STRANI

□ □ □

Tudi na Tržaškem
in Goriškem težave
ob novem šolskem letu

NA 4. IN 8. STRANI

Evropski nogometni pokali: štiri zmage italijanskih ekip

V evropskih nogometnih pokalih so zmagali Napoli, Juventus, Bologna in
Roma. Dinamo je igralo neodločeno z Atalanto

NA 10. STRANI

ZKS-SDP kritična do besedila nove ustave o pravicah italijanske in madžarske manjšine

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Predsednik poslanskega kluba ZKS -
Stranke demokratične prenove Milan Potrč je včeraj na
tiskovni konferenci načeloma pozitivno ocenil osnutek
nove slovenske ustave, s katero se sedaj ukvarja ustavna
komisija slovenskega parlamenta. Vendar je izrekel tudi
nekaj resnih pripomb, ki bodo piršle do izraza v nadaljnji
ustavni razpravi.

Na prvem mestu je sporno vprašanje v premabuli, ko se
ustava začneja s besedami: »Zavedajoč se svetosti življenja
in človeškega dostojanstva...« Vprašljiv je izraz »svetost«,
saj ima lahko religiozen prizvok in je iz njega mogoče
izpeljati nesprejemljive načelne ustavne definicije. Bistvo
problema je v že doseženem raziskovanju med verskim in
posvetnim v laičnosti družbe.

Potrč je imel več tehtnih pripomb k besedilu, ki določa
pravice manjšin. Ni namreč dopustno, da nova slovenska
ustava zmanjšuje obseg manjšinske zaščite, čeprav je to
lahko zgolj posledica teženj, da se besedilo drastično skraj-
ša. Sedaj je zaščita omejena na kulturna, folklorna in jezi-

kovna vprašanja, ni pa več omenjenih gospodarskih in poli-
tičnih vprašanj v prejšnji slovenski ustavi.

Clen 63 obravnava posebne pravice italijanske in mad-
žarske narodne manjšine in se glasi:

»Italijanom in Madžarom je kot pripadnikom avtohtonih
narodnih manjšin v Republiki Sloveniji zajamčena pravica,
da svobodno uporabljajo svoj jezik, izražajo in razvijajo
svojo nacionalno kulturo ter v ta namen ustanavljajo orga-
nizacije in uporabljajo svoje narodne simbole.

Z zakonom se določi način uresničevanja pravic italijan-
ske oziroma madžarske manjšine ter območja, kjer avtohto-
no živijo skupaj s pripadniki slovenskega naroda tudi pri-
padniki italijanske oziroma madžarske narodne manjšine,
ter tiste pravice, ki jih pripadniki narodnih manjšin uresni-
čujejo tudi zunaj teh območij.

Pravice pripadnikov italijanske in madžarske narodne
manjšine so zajamčene ne glede na njihovo število.

Pripadniki italijanske in madžarske narodne manjšine
lahko ustanovijo na območjih, kjer ti narodnosti živita svo-
je, samoupravne narodnostne skupnosti. Republika Sloveni-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Neurejene politične razmere ovirajo Markovićeve napore Zvezno predsedstvo za dogovor o reševanju nacionalnih sporov

LJUBLJANA — Iz Beograda poročajo, da je predsednik vlade Ante Marković včeraj domačim in tujim novinarjem napovedal, da bo vlada na današnji seji uvedla izvozne premije, v višini 3,5 milijarde dinarjev, s katerimi bo pomagala izvoznikom, ker še nadalje vztraja pri sedanjem tečaju dinarja.

Marković je dejal, da bo jugoslovanski izvoz letos dosegel 30 milijard dolarjev, od tega za delež turizma štiri milijarde in je valutni rekord v jugoslovanski zgodovini.

Reformnska prizadevanja vlade je močno prizadela zalivska kriza, zaradi katere bo imela Jugoslavija okrog 1.200 milijona dolarjev izgub, zaradi suše pa 2 tisoč milijonov dolarjev. Toda največja izguba je zaradi neurejenih političnih razmer, političnega tveganja, zaradi česar so se ustavile tuje investicije, Jugoslavija pa izgublja kredit v tujini in doma. Te izgube ni mogoče finančno oceniti, vendar gre za hudo breme in nevarnost za Markovićevo reformo.

O političnem položaju je zvezno predsedstvo včeraj poslalo informacijo zvezni skupščini, v kateri pravi, da so opravili posvetovanje z vsemi republikami in da so povsod za ohranitev Jugoslavije: v Sloveniji in Hrvaški za konfederativni model, drugje so za federacijo. Niso pa se posvetovali na Kosovu, ker jim to ni uspelo.

Zvezno predsedstvo ponovno poudarja nujnost dogovorjenega in demokratičnega načina reševanja krize, sicer grozi nevarnost zaradi zaostrenih mednarodnih odnosov. To pa je tudi najbolj pozitivni del zaključkov zveznega predsedstva, kot je pozitivno dejstvo, da se zavzema za vsemož-

ne opcije in ne izpušča nobene, niti najslabše, da bi Jugoslavija razpadla na šest samostojnih držav.

Bistvo problema je prav v demokratičnosti procesa. V Sloveniji in Hrvaški so že opravili demokratične volitve, nekaj podobnega se pripravlja v BiH in Makedoniji. V Srbiji pa je položaj skrajno nejasen in stara boljševiška partija se trmasto oklepa oblasti.

To se je pokazalo tudi včeraj na neuspelem sestanku predsednika srbske skupščine Sokolovića s predstavniki združene srbske opozicije. Sokolović je zagovarjal novo srbsko ustavo in volilni zakon, ki ga bodo sprejeli čez dober teden, češ da je nova srbska ustava »najbolj demokratična ustava v Evropi«. Opozicija je bila povsem drugačnega mnenja, saj bi imel po tej ustavi v resnici vso oblast predsednik Milošević, predvsem pa zahteva okroglo mizo med oblastjo in strankami, da se dogovore o ustavi, načinu volitev in o njihovem razpisu. Zahtevajo, da na okrogli mizi sodeluje predsednik Milošević. Po slabi uri in pol neuspešnega razgovora so prostore skupščine zapustili predstavniki vseh strank, razen socialistične Miloševićeve stranke in Romov. Očitno se odnosi v Srbiji zaostrojuje, vedno več je pretepov, spopadov in nacionalističnih groženj, tudi med srbskimi strankami in med oblastjo. Zanimive so nekatere zadnje preiskave javnega mnenja, po katerih ima že največ možnosti za izvolitev za predsednika princ Tomislav, sledi pisatelj Dobrica Ćosić, na tretjem mestu je Milošević, na zadnjem pa Vuk Drašković.

BOGO SAMSA

Pojav lahko prepreči le trdna politična volja Zaskrbljujoče ocene o agresivnosti mafije

RIM — Naraščajoči kriminal na jugu Italije in vsaj navidezna inertnost vlade do tega pojava, je razumljivo spet v središču splošne pozornosti. Vlada protimafijska komisija je izdala dokument, v katerem analizira vzroke, ki spodbujajo neprekinjeni ciklus mafije in njeno skoraj popolno brezvladje. Mafija, piše v dokumentu, se širi kot oljni madež tudi v deželah, kjer tega problema doslej ni bilo čuti in privlačuje tudi drobni kriminal. Slednji namreč nima nobene alternative: ali se »pobratiti« z mafijo in pristane na njeno igro, ali pa je obsojen na popoln propad.

Poleg tega, da naraščanje organiziranega kriminala izkrivlja družbeno sliko, ustvarja pravo strategijo proti civilni družbi, institucijam in politiki. V njej ni več starih pravil o ohranjanju teritorija, temveč prevladuje zahteva po vsestranski razširitvi nezakonitih dejavnosti za vsako ceno. Analiza se nato podrobneje loteva posameznih stvarnosti na Siciliji in v Kalabriji, na rešetu pa je tokrat tudi Apulija, ki je doslej veljala za nekakšno nedotaknjeno oazo.

Kako zaustaviti pojav, je vprašanje, ki so si ga zastavili poleg protimafijske komisije tudi sodniki, policija, karabinjerji. Strinjajo se, da so vsi ukrepi sicer dobrodošli in hvalevredni, strinjajo pa se tudi s trditvijo, da manjka prava politična volja. Polemike med raznimi vladnimi predstavništvi in organi javnega reda poniknejo, ko je govor o mafiji, česar ni bilo mogoče trditi, ko je državo pretresal politični terorizem. Predstavniki združenja sodnikov Cicala je zato prepričan, da bi morali pristojni organi izdelati skupno strategijo, kjer ne bi bilo prostora za očitke in nevoščljivost. Cicala pa je tudi prepričan, da takih čustev že zdavnaj ni več, čeprav marsikdo natolcuje, da je okrepitvi mafije botrovala prav neorganiziranost oblasti.

Zahteve po odstopih pristojnih ministrov in predstavnikov institucij so torej odveč. Potrebna so sredstva, ne samo denarna, s katerimi bo mogoče zaježiti organizirani kriminal, nujna je vsestranska podpora sodnikom, potrebna pa je predvsem odločnost pri izrekanju kazni kriminalcem.

nadaljevanji s 1. strani

● Husein in Arafat

ospredje svetovnih dogodkov, saj je včeraj sklenil zapleniti vsa imetja v Iraku tistih držav, ki so podobno ravnale z iraškim in kuvajtskim kapitalom v svetu. Gre za 519 podjetij in družb iz 30 držav, ki so delovale v Kuvajtu ali Iraku. Sadam je, po mnenju belgijskega zunanjega ministra Eyskens, zaplenil le svoje dolgove, ker drugega nima in je zaradi osemletne zalivske vojne dobesedno pred stečajem.

Včeraj se je iz New Yorka oglasil generalni tajnik OZN De Cuellar, ki je med televizijskim intervjujem za postajo ABC dejal, da je z velikim zanimanjem analiziral realno možnost pogajanj v Bagdadu s predsednikom Sadamom. Dodal je še, da bi v Irak odpotoval le v primeru, če bi ga povabil sam Sadam, ki naj bi mu že vnaprej zagotovil, da ne bo obisk popolnoma brezupen. De Cuellar se torej ogreva za ponoven obisk Iraka vendar brez vsakega posredovanja palestinske organizacije PLO. Pri srcu mu je predvsem uspešnost srečanja. Ne bi se namreč želel ponovno vrniti domov, ne da bi karkoli dosegel, kot se je zgodilo 2. septembra, ko se je brezupno pogovarjal z iraškim zunanjim ministrom Azizom.

Tudi jordanski kralj Husein se je včeraj po krajši dvotedenski pavzi, ko se je nekako umaknil s prizorišča zalivske krize, namenil v Rabat, kjer se je srečal z maroškim kraljem Hasanom II. in alžirskim predsednikom Bendžidom. Gre nedvomno za manjši posvet tistih držav, ki obsojajo invazijo Kuvajta, a ne podpirajo ameriške vojaške prisotnosti v Zalivu.

Tudi Teheran je postal včeraj važno diplomatsko središče. V pričakovanju na sobotni prihod sirskega predsednika Asada, sta se včeraj tam mudila sovjetski zunanji podminister Belonogov in zunanji minister emirata Oman Bin Alavi. Oba sta se srečala z iraškim zunanjim ministrom Velajatiem. Belonogov je izročil Velajatiju poseben dopis ministra Ševardnadzeja. Iranska tiskovna agencija Irna je sporočila, da so si bili vsi edini glede potrebe po čimhitrejši rešitvi krize.

Val ugibanj in polemik je včeraj sprožila vest, da bo SZ dala na razpolago ZDA tovrstno ladjo, s katero naj bi nato peljali ameriške vojske v zalivske države. Vest je posredoval generalni štab enot NATO v Bruslju. V popoldanskih urah je vest povzročila pravi kaos, zato se je javil glasnik sovjetskega zunanjega ministra Gerasimov in vest odločno dematiral. V nasprotnem primeru bi šlo za prvo tovrstno pomoč po 2. svetovni vojni.

● ZKS-SDP

ja lahko pooblasti te skupnosti za opravljanje določenih nalog iz pristojnosti države.

Varianta: Ta člen se črta s predlogom, da se ta vprašanja uredijo z ustavnim zakonom.

V ustavi se ponovno uporablja sporna terminologija »narodna manjšina«, medtem ko je bil dosedaj v rabi izraz »narodnost« kot širši pojem.

Na naše vprašanje je Miran Potrč pojasnil, da je v osnutku ustave omenjena skrb za Slovence v tujini in da celoten manjšinski kompleks ne bi smel biti sporen, saj je več predstavnikov Demosa - zadnji je bil Dimitrij Rupel - izjavilo, da se raven zaščite ne

bo znižala, temveč ostala vsaj enaka. Enako velja za sodelovanje strokovnjakov iz vrst slovenske manjšine v Italiji in Avstriji pri oblikovanju določil, ki jih neposredno zanimajo. Doslej tega ni bilo, ker je osnutek izdelala ožja skupina strokovnjakov, kar je povsem logično in naravno. Sedaj je na vrsti ustavna komisija, ki je o ustavi že začela razpravljati, sledile pa bodo širše razprave, ko bo možnost za kaj takega.

Usoda Slovencev izven meja Slovenije je omenjena v četrtem členu osnutka, ki se glasi: »Republika Slovenija varuje temeljne človekove pravice in državljanske svoboščine kot izhodiščne in osrednje pravne ustave ureditve ter pravne in socialne države. Varuje samostojnost slovenskega naroda, ozemelsko celovitost, enotnost in nedeljivost države. Čuti se odgovorno za usodo Slovencev, ki živijo izven njenih meja, in pospešuje njihove stike z domovino. Varuje pravice narodnih manjšin in etničnih skupin, skrbi za ohranjanje naravnega in kulturnega bogastva ter ustvarja možnosti za skladen in enakomeren civilizacijski in kulturn razvoj Slovenije.«

Na tiskovni konferenci so poleg drugih vprašanj obravnavali še priprave na kongres, ki bo 27. in 28. oktobra v Novi Gorici. Nekaj predkongresnih sestankov je že bilo, obravnavali so programske načrte, statut in sorodna vprašanja. V ospredju razprav sta seveda tudi ime in novi znak stranke. Doslej tekmujejo dva naziva: »Stranka demokratske prenov« in »Demokratska levica Slovenije«. Včeraj pa so sporočili, da se je pojavil še tretji predlog, ki se glasi: »Socialdemokratska prenova Slovenije«, v kratki SDP.

Tajnica Sonja Lokar je povedala, da se je na vseh dosedanjih sestankih ustvarilo popolno soglasje, da mora iz imena izginiti ZKS (Zveza komunistov Slovenije), toda o novem imenu so do kaj različna mnenja, a doslej se je večina odločila za Stranko demokratske prenov. Kako bo z novim socialdemokratsko-prenoviteljskim predlogom, seveda še ne morejo reči nič določenega, toda prepričana je, da se bo izbiralo prav med tem nazivom in da ima socialdemokratski predlog veliko možnosti, da na kongresu uspe.

Glede simbola pa tudi ni več dvomov, da bo ohranjena prenoviteljska rumena zvezda na modri podlagi, toda na dosedanjih zborovanjih je bil dokaj soglasno podprt predlog, da mora biti v znaku nekaj rdečega, kot to velja za vse stranke evropske leveice. Torej je končna podoba simbola še vedno neizoblikovana.

V utemeljitvi novega imena stranke je rečeno: »Rešitev ima delno kontinuiteto s sedanjim imenom, ki se je v volitvah uveljavilo. Ohranja "prenoviteljstvo", hkrati pa pove smer programske prenov in uvršča stranko v okviru sodobno reformistične evropske leveice. S tem ko se opušča v nazivu "stranka", se poudarja element gibanja. S tem nazivom se SDP Slovenije tudi spominja izvora naše stranke s konca prejšnjega stoletja. Poimenovanje stranke v Socialdemokratsko prenovno (SDP) Slovenije pa je tesno (posledično) povezano z razpravo o programski opredelitvi stranke. Pomislek je lahko tudi v tem, da je že v slovenskem strankarskem prostoru registrirano (podobno) ime, kar bi lahko pripeljalo do neljubih nesoglasij. Vendar so tudi v tujini, ne samo v Sloveniji in Jugoslaviji, primeri, ko je registriranih več strank s podobnim imenom.«

Tudi v Makedoniji iščejo pretveze da bi sprožili nacionalne spore

PRILEP — Izvršni svet skupščine občine Prilep je od makedonskega predsednika zahteval, naj državnemu predsedstvu predlaga uvedbo izrednega stanja v makedonskih občinah Kičevo, Kruševo, Makedonski brod in Prilep. Prilepska mestna vlada namreč meni, da je nasilna zaustavitelj dotoka vode iz območnega vodovoda Studenščica ogrozila politično varnostni položaj v omenjenih občinah, normalno življenje in delovanje tamkajšnjega gospodarstva. Mestni izvršni svet je hkrati sklenil, da bo jutri pred makedonskim sobranjem v Skopju pripravil protestno zborovanje prebivalcev Prilepa. (dd)

Zelenbaba v sporu z vodstvo SDS Ruši se enotnost kninskih Srbov?

KNIN — V Kninu je bila predsinočnim za zaprtimi vrati seja izvršilnega odbora Srbske demokratske stranke. Takoj po začetku seje je iz dvorane stopil dr. Dušan Zelenbaba, zastopnik v hrvaškem saboru in podpredsednik Srbske demokratske stranke, ki je novinarjem, zbranim pred dvorano povedal, da je nepreklicno odstopil z vseh

funkcij v Srbski demokratski stranki. Kot razlog je navedel nestrinjanje z delom vodstva stranke. Še naprej pa bo opravljal funkcijo saborskega zastopnika. Zelenbaba je tudi navedel, da se bo svoji funkciji v Saboru odpovedal le v primeru, da bi to izrecno zahtevali njegovi volilci.

CTE

PETLETNE ZAKLADNE ZADOLŽNICE V EVRODEVIZI

● CTE so italijanski državni efekti v ECU (European Currency Unit) in sicer v denarni enoti, ki jo sestavljajo devize držav članic Evropske gospodarske skupnosti.

● CTE se koristijo od 26. septembra 1990 in zapadejo 26. septembra 1995.

● Obresti in kapital CTE so izraženi v ECU, izplačujejo pa se v lirah na osnovi menjave lira/ECU dva delovna dneva pred zapadlostjo.

● Za zadolžnice, ki so hranjene na centralnih računih Bance d'Italia, obresti in kapital se lahko vplača tudi v ECU.

● CTE nudijo letno 11,90% bruto obresti plačane posticipirano.

● Zadolžnice se nudijo po emisijski ceni v ECU 100%.

● Zadolžnice privatniki lahko rezervirajo

pri okencih Banca d'Italia in pri kreditnih zavodih do 20. septembra do 13.30.

● CTE so dodeljene po marginalnem sistemu (asta marginale) po ponudbi, ki je sestavljena s seštevkom emisijske cene in zneskom »pravice do podpisa (diritto di sottoscrizione)«. Ta vrednost je izražena v 5 stotinkah ECU-ja ali mnogokratniku.

● Cena, ki bo iznešena na dražbi, bo objavljena v časopisju.

● Dodeljene zakladnice je treba vplačati 26. septembra v lirah ali v ECU po ceni iznešeni na dražbi brez plačila kakršnihkoli provizij. Znesek izplačila v lirah je določen na podlagi razmerja lira/ECU z dne 21. septembra.

● Zadolžnice so na razpolago najmanj po 5000 ECU.

V rezervacijo do 20. septembra Najvišji letni donos

Bruto
11,89%

Neto
10,40%

Sežana (zadnja v Sloveniji) ima novo upravo Iztok Bandelj sestavil novo tehnokratsko vlado

SEŽANA — Po skoraj petmesečnih prizadevanjih je tudi Sežana kot zadnja slovenska občina dobila svojo vlado. Kot je na skupščini zagotovil njen predsednik Iztok Bandelj, bo 9-članski kabinet, v katerem bodo štirje člani profesionalci, nadstrankarski in tehnokratski. Zato se je tudi predsednik sam do nadaljnjega odpovedal delovanju v socialistični stranki, ki ji sicer pripada.

V primerjavi s prejšnjima dvema poiskusoma oblikovanja občinske vlade so včrnejše volitve potekale brez zapletov, predsednik in člani IS pa so bili izvoljeni s precejšnjo večino. Tako je poklicni predsednik Iztok Bandelj od 73 prisotnih delegatov dobil 66 glasov, podpredsednik Jure Repič (odgovoren za področje industrije) 63, Darij

Škerjanc (gospodarstvo in družbeno planiranje - poklicno) 61, Davorin Terčon (obča uprava in proračun-poklicno) 61, Vladimir Mljač (urbanizem, gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve-poklicno) 58, Martin Jerina (obrt) 64, Viljem Borjančič (turizem) 65, Vido Sorta (kmetijstvo) 63 in Anton Krt (komunalne naloge in KS) 60 glasov. Na pripombo odbornikov, da za precej pomembnih področij (družbena dejavnost, obramba, notranje zadeve...) v IS ni odgovornega človeka, je Iztok Bandelj odgovoril, da se bodo z vsemi temami iz programa IS v bodoče več ukvarjali tudi pristojni odbori, nekatere službe pa se bodo kmalu preuredile v skladu z reorganizacijo uprave v vsej republiki.

Skupščina je potrdila tudi predstojnike občinskih upravnih organov. Tako je Darij Škerjanc postal predsednik komiteja za družbeno planiranje in gospodarstvo, Davorin Terčon načelnik oddelka za občo upravo, družbene dejavnosti in proračun, Vladimir Mljač predsednik komiteja za urbanizem, gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve, Sonja Turk, direktorica uprave za družbene prihodke in Maks Pavšič, načelnik oddelka za inšpekcijske službe.

Razprava o pooblastilih IS v zvezi s proračunom pa je pokazala, da bo morala nova vlada čimprej predložiti skupščini natančno poročilo o gospodarjenju s proračunskim denarjem in poteku nekaterih občinskih naložb, hkrati pa bo moralo čimbolj varčno in premišljeno pripravljati predloge, ki bodo kakorkoli zadevali obveznosti gospodarstva in davkoplačevalcev.

JANEZ ODAR

Milan Kučan sprejel prireditelje Kazelj

LJUBLJANA — Ob pripravah na vseljudsko zborovanje ob 45-letnici zmage nad nacifašizmom in osvoboditve, ki bo v nedeljo, 23. septembra, ob 15. uri v Kazljah pri Sežani, je predsednik predsedstva republike Slovenije tov. Milan Kučan včeraj v Ljubljani sprejel delegacijo pripravljalega odbora borbovskih organizacij Primorske, ki jo je vodil Emil Škrli. V razgovoru so ugotovili, da so vse primorske občine sprejele vseljudsko zborovanje kot svoje in se s polno zavzetostjo vključile v priprave.

Sporazum med Agipom in koprskim Istrabenzom

KOPER — Predstavniki koprskega Istrabenza so minuli teden v Rimu z italijansko naftno družbo Agip podpisali t.i. pogodbo o namerah. Ta predvideva skupna vlaganja v posamezne projekte ter ustanovitev mešanega podjetja za distribucijo naftnih derivatov. Podpisali pa so tudi pogodbo o zagotavljanju naftnih derivatov za oskrbo ladij, ki pristajajo v koprski Luki. Že od prihodnjega meseca naprej bodo torej ladjarji gorivo za ladje spet lahko kupovali tudi v Kopru. Gorivo bodo dobivali po svetovnih cenah, v Koper pa bo s posebnim tankerjem prihajalo iz Agipovih skladišč v Trstu. Vsekakor gre za zanimiv posel in ponovno obogatitev ponudbe v Luki Koper, še zlasti pomembno za t. i. linijske ladjarje.

Kot nam je povedal direktor Istrabenza Janko Kosmina, naj bi z Agipom že do konca tega leta oblikovali zelo konkretne predloge o skupnih vlaganjih v posamezne projekte in o ustanovitvi mešanega podjetja. Na posameznih bencinskih servisih - morebiti že celo na najnovejšem, ki ga gradijo ob štiripasovnici na Istrski cesti v Kopru - naj bi se Istrabenz in Agip pojavljala skupaj. Seveda s ponudbo na ravni zahodnoevropskih velikih bencinskih servisov na avtocestah. Kot pravi Kosmina bodo skupaj z Agipom lažje prodirali tudi v druge dele Slovenije in ne bili več omejeni bolj ali manj na Primorsko, enakopravno pa bodo lahko konkurirali tudi z interesi za lokacije servisov oziroma baz, ki bodo nastale ob novih avtocestah. Agip pa ni edini italijanski partner, s

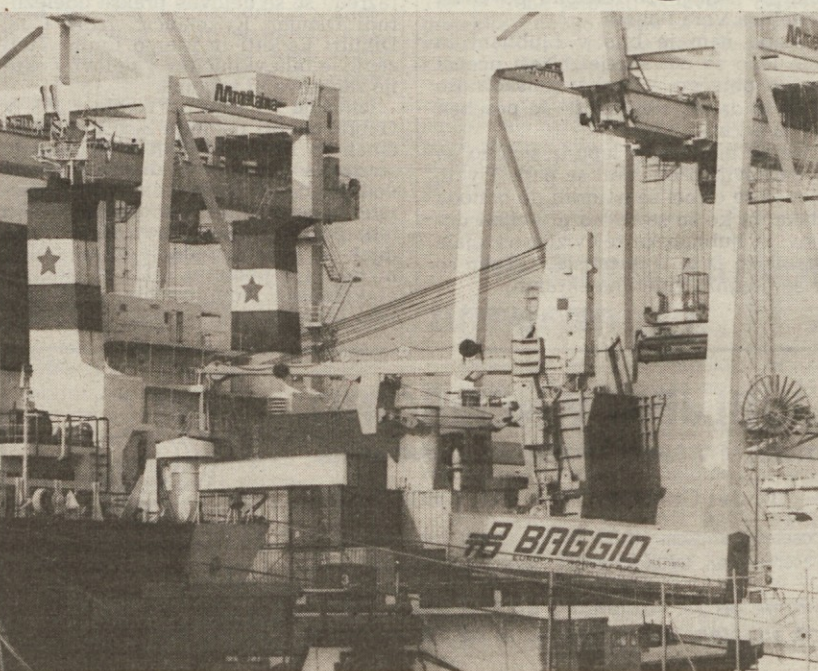
katerim je letos Istrabenz začel tesneje poslovno sodelovati.

V tem letu so namreč z več tujimi partnerji imeli pogovore o možnostih za ustanovitev nove mešane firme za maloprodajo in groistično prodajo tehničnih plinov. Najboljši sogovornik pri tem je bila firma Said iz Bermaga in tako je delavski svet Istrabenza pred dnevi sklenil, da tej firmi prodajo 49 odstotkov obrata za prodajo oziroma izdelavo tehničnih plinov. Obrat je bil ocenjen na 13,5 milijona DEM, torej bo Istrabenz od partnerja dobil nekaj več kot 6,5 milijona DEM t. i. svežega kapitala, ostalo pa bo njegov delež pri ustanovitvi nove firme. Dejavnost le-te se v primerjavi s sedanjo spreminja in toliko, da bo s pomočjo italijanskega partnerja v Sloveniji in Jugoslaviji obogatena ponudba tehnologije pri uporabi tehničnih plinov. Tako v prehrabeni industriji kot v livrstvu, pa še drugod namreč po oceni italijanskih partnerjev v Sloveniji in Jugoslaviji večinoma uporabljamo tehnologijo, ki so jo na zahodu imeli že pred dvajsetimi leti in jo že opuščajo. Nova ponudba, nove možnosti na tem področju pa so očitno bile tudi izziv za italijanskega partnerja, da se je odločil vložiti kapital v mešano podjetje z Istrabenzom. Novo podjetje bo pričelo delovati 1. januarja 1991. leta in je - kot pravijo v Istrabenzu - le eden od načinov transformacije družbene lastnine v kapital, s katerim bo gospodarjenje bržčas zahtevnejše in donosnejše.

DUŠAN GRČA

Ko morje ne cveti...

PORTOROŽ — Republiški sekretar za turizem in gostinstvo Ingo Peš je, kot kaže, dobil nalogo, da pomaga zbrati 166 milijonov lir, kolikor naj bi znašal delež Slovenije za izpolnitev mednarodne pogodbe o sofinanciranju programa propagandnih (informacijskih in promotivnih) aktivnosti v zvezi z zaščito Severnega Jadrana. O tem so štiri dežele članice skupnosti Alpe-Jadran (Slovenija, Hrvaška, Veneta in Furlanija-Juljske krajin) podpisala protokol že decembra lani. Vendar se je pri zbiranju tega denarja zdaj zataknilo na Obali. Na včerajšnji seji izvršilnega odbora Obalnokraške turistične poslovne skupnosti so namreč ugotovili, da ta skupnost preprosto nima 26-tih milijonov lir, oziroma 250 tisoč dinarjev, kolikor bi znašal prispevek te regije za plačilo slovenskega deleža. Menili so, da bi denar za to morali najti v republiškem proračunu. To so utemljili tudi s tem, ker je turistično gospodarstvo (zaradi številnih zunanjih okoliščin) tik pred zlomom in zato, ker od morja, oziroma obmorskega turizma nimajo koristi samo tukajšnji hotelirji. Da pa ne bi v celoti zavrnili pripravljenosti na sodelovanje, so predlagali, da bi se tega vprašanja lotili tudi na obalnem izvršnem svetu. B. Š.

D. G.

navljali lastne vojske, za kar pa bi bile potrebne ustrezne garancije suverenosti slovenskih meja s strani sosednjih držav (zlasti s strani Italije), je podaril dr. Dušan Plut.

Srečanja Zelenih iz treh dežel so se udeležili predstavniki zelenih strank in skupin iz Koroške (med drugim Ingrid Zablantnik, Jože Messner, Sepp Brugger, Hubert Budai), Slovenije (Dušan Plut, Božidar Flajšman, Aleksandra Pretnar, Franci Feltrin) in Furlanije-Juljske krajine, Trsta in Gorice (Barbara Gruden, Marko Marinčič, Paolo Gersina). Prišel je tudi predstavnik Zelene akcije Josip Horvat iz Zagreba; navzoči sta bili kandidatki ZAL za jenske državnozborske volitve Terezija Stojsic in Marijana Grandic; med zainteresiranimi obiskovalci srečanja

Član predsedstva Slovenija Dušan Plut

pa je bilo videti vrsto osebnosti iz političnega, kulturnega in znanstvenega življenja na Koroškem. Spored je bil že neke vrste odgovor na skupni problem - pomanjkljiv informacijski tok, premajhno medsebojno politično informiranje in kontaktiranje: vsaka skupina je podala v kratkih referatih pregled nad svojimi posameznimi dejavnostmi in tudi težavami, s katerimi se srečuje v svoji deželi oz. regiji.

V razpravi so bila obravnavana nekatera ključna vprašanja - na primer odnosi posameznih zelenih grupacij do narodnostne problematike in multikulturalnosti ter možnosti sodelovanja in usklajanja politike v nekaterih konkretnih vprašanjih (Krško, Golica, Kosovo). Slovenski udeleženci so ob tej priložnosti razčistili nekatere nespornosti in odprta vprašanja v zvezi s KOKS - dr. Plut je s tem v zvezi napovedal neke vrste hearing za vse manjšinske predstavnike pri predsedstvu Slovenije. V središču pozornosti so bili prav gotovo Plutova izvajanja o resnosti trenutne politične in državne krize ter nacionalnih trenj v Jugoslaviji (»usoda Jugoslavije bo odločena v Bosni in Hercegovini...«). Barbara Gruden je informirala o regionalno različnih izhodiščih za manjšinsko zaščito in politiko slovenske manjšine.

Terezija Stojsic, glavni kandidat na listi zelenih za izvolitev v dunajski parlament na bližnjih parlamentarnih volitvah pa je navzoče seznanila z osnovami novega manjšinskega programa Zelene alternativne liste.

IGOR SCHELLANDER

Restavratorski center v Manziolijevi palači

IZOLA — Posebna italijansko-jugoslovanska delovna skupina je pred dnevi izdelala skupni program prenove znamenite izolske Manziolijeve palače, kulturnozgodovinskega spomenika iz 15. stoletja. Na začetek zahtevnih prenovitvenih del bo potrebno počakati le še na zegenj, ki ga morata dati vladi obeh republik. V prenovljeni Manziolijevi palači bo deloval restavratorski center, v njej pa bo svoje prostore dobila tudi skupnost Italijanov iz Izole.

Koordinator jugoslovanske strani mešane delovne skupine, ki bo tudi nadzirala sam potek prenove, je Marjan Kolarič, ki je dejal, da ves projekt izhaja že iz sporazuma med bivšima vladnima predsednikoma Gorio in Mikuličem. Na podlagi podpisanega sporazuma se je italijanska stran obvezala, da bo za prenovo namenila nekaj več kot tri milijarde lir nevračljivih sredstev, naša stran pa je morala zagotoviti nadomestna stanovanja za šest družin, ki so prebivale v omenjeni stavbi, denar za komunalno opremo in seveda gradbenike, ki bodo izvajali prenovo. Vsi ti pogoji so sedaj izpolnjeni, tako da računajo, da bodo že z začetkom prihodnjega leta začeli z obnovo, dela pa naj bi zaključili leta 1993.

Marjan Kolarič je še povedal, da bo restavratorski center dopolnjeval program šolanja in usposabljanja predvsem srednjih strokovnih kadrov, ki so neizogibno potrebni pri vsakem konservatorskem in restavratorskem posegu na stavbnih objektih (zidarjev, tesarjev, kamnosekov, štukaterjev,...). S

tem bi se med prvimi odzvali tudi pozivu UNESCO, ki že vrsto let opozarja na pomanjkanje omenjenega kadra. Poleg šolanja naj bi center postal stičišče vseh tistih strokovnjakov z obeh strani meje, ki se ukvarjajo z restavratorskimi in konservatorskimi deli kulturnih spomenikov, iz vrst teh strokovnjakov pa bi center dobil tudi stalni predavateljski kader. Italijansko znanje ministrstvo je na primer že poverilo nadzor nad prenovo desetim različnim strokovnjakom, ki na univerzi v Reggio Calabrii predavajo varstvo in ohranitev stavbne dediščine. Poleg šolanja in usposabljanja kadrov bo restavratorski center Manzioli, kot se bo uradno imenoval, nudil vsu potrebno dokumentacijo in svetovanje za prenove tako zaščitene stavb kot tudi starejših stavb, ki niso zaščitene. Z denarjem, ki ga bo namenila Italija, bodo iz naše sosednje republike uvozili tudi vsu specialno opremo za izvedbo gradbenih del in didaktične pripomočke za kasnejše delovanje restavratorskega centra.

Kot je še dodal Marjan Kolarič, naj bi restavratorski center Manzioli izboljšal predvsem kadre, s pomočjo katerih bi v Istri in Dalmaciji pospešili prepotrebno prenovo številnih kulturnozgodovinskih spomenikov, center pa bo tudi vzorčni primer italijanske »šole« na tem področju. S posebnimi tečajmi bo center začel delovati že med samo prenovo, prvi kadri se bodo torej usposobili s praktičnim delom, ki ga bodo izvajali pod nadzorstvom strokovnjakov.

IZTOK UMER

V koprski Luki imajo novo mostovno dvigalo

KOPER — V začetku tedna so v koprski Luki delavci Voest Alpine iz Linza, mariborske Hidromontaže ter seveda Luke in posebnega plavajočega dvigala Ursus iz Trsta na najnovejšo mostovno dvigalo v terminalu za razsute tovore v Luki Koper montirali najtežji in najzahtevnejši del novega dvigala. Gre za nekaj deset ton težko »roko«, s katero se bo zmogljivost v omejenem terminalu znatno povečala. Zdej v Kopru na terminalu za razsute tovore dnevno pretovorijo po 12 tisoč ton boksita, premoga ali železove rude, po novem pa bo ta pretovor dosegel 20 do 25 tisoč ton dnevno, odvisno od tehnologije in ladij samih. Za novo mostovno dvigalo bodo v Luki morali odšteti okrog 80 milijonov TAS, s storitvami pa ga bodo dobavitelju (koncern Voest Alpine) plačali v petih letih. Za Luko je novo dvigalo pomemben posel, saj si tako povečujejo zmogljivosti, partnerju, ki jim je izdelal dvigalo pa bodo

osnovno sredstvo izplačali s storitvami, kar pomeni, da imajo zagotovljeno tudi delo. Avstriji nemreč zaupajo morskimi poti do Kopra in nato transportu do njih. V koprski Luki promet v terminalu za razsute tovore v celotnem prometu pomeni vsega tretjino prometa in ta delež naj bi se ohranil tudi v bodoče. Avstrijski partner bo prek Luke Koper uvažal od 900 tisoč do 1 milijon ton železove rude in premoga, ostalo pa bo promet za madžarsko in ČSFR.

V koprski Luki so prepričani, da bodo do konca leta presegle plan, saj so do danes pretovorili že 3.958 ton blaga, približno 16 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Tudi v prihodnjih mesecih bodo pretovoriti več kot so planirali, saj se jim obeta veliko dela pri uvozu okrog 350 tisoč ton koruze za Jugoslavijo, pa tudi desetine ton žita na Madžarsko.

D. G.

Nov del vodovoda

KOPER — Vsako leto decembra so v zadnjih treh letih na Obali začeli z gradnjo enega odseka magistralnega vodovoda od Kopra do Izole, vodovoda, ki se navezuje v Kaldaniji na Istrski vodovod. In tudi letos bo tako. Decembra naj bi namreč začeli graditi še zadnji odsek tega magistralnega vodovoda in sicer odsek od Kopra proti Izoli. Vsak doseđani odsek vodovoda je bil po svoje zahteven gradbeni in montažerski podvig, zadnji pa tudi nekaj posebnega. Gre za vodovodni odsek, ki ga bodo gradili 18 mesecev, ki bo dolg šest kilometrov, trenutno pa je vrednost del ocenjena na 28 milijonov dolarjev. Seveda bodo ob vodovodu naredili še več t.i. spremljajočih objektov.

Posebnost na tem odseku od odcepnega jaska Semedela do Pivola in Livad je nedvomno predor, dolg 1700 metrov, ki ga bodo uredili v 12 mesecih.

D. G.

Vključno z malčki iz občinskih in državnih otroških vrtcev Na slovenskih šolah na Tržaškem je letos vpisanih 2.634 dijakov

Šolska poslopja niso več mrka in tiha: od včeraj odmevajo v njih otroški živžav, mladostniški smeh, pa tudi zvonec, ki bo naslednjih 200 dni odmerjal šolski mladini, pa tudi šolnikom, čas učenja in sprostitve.

V včerajšnji številki dnevnika smo že objavili podatke, da obiskuje prve letnike oziroma razrede slovenskih šol vseh vrst in stopenj (vključno z občinskimi in državnimi vrtci) 672 otrok, danes pa imamo na razpolago globalne podatke o slovenski šolski populaciji na Tržaškem. Slovenske državne vrtce bo obiskovalo 308 otrok, občinske 148, osnovne šole 744, nižje srednje šole 561, višje srednje šole pa 873. Skupno je torej v slovenskih šolah na Tržaškem 2.634 učencev oz. dijakov. Če ta podatek primerjamo s skupnim številom otrok, ki so bili vpisani v lanskem šolskem letu, lahko ugotovimo, da jih je letos 119 manj, v primerjavi s predlanskim pa 230 manj. Pri tem je zanimivo, da je osip enakomerno porazdeljen med osnovnimi, nižjimi in višjimi šolami, v vrtcih pa je razlika v tem triletnem res minimalna.

Za novo šolsko leto je na slovenskih šolah zanimivo, da ni zabeležiti običajnih težav s prostori ali drugimi podobnimi pomanjkljivostmi, ki so prejšnja leta (spomnimo naj na osnovno in nižjo srednjo šolo na Katinari ter na lonjerski otroški vrtce) hudo zagrenila začetek pouka. Za osnovne šole je pozitivna novost, da sta bila imenovana nova didaktična ravnatelja Joško Baša (prevzel je ravnateljstvo pri Sv. Ivanu) in Ksenija Dobrila, ki bo vodila dolinsko ravnateljstvo. Na nekaterih nižjih in višjih srednjih šolah pa so izjema težave, ki nastajajo zaradi zavlačevanja pri imenovanju začasnih suplentov. Za tržaške Slovence pa je glavna značilnost letošnjega leta in tudi najhujši udarec, ki ga je ureditev slovenske šole doživela v zadnjih letih, ukinitev nižje srednje šole F. Erjavca v Rojanu. V naši razpredelnici smo res zabeležili devet nižjih srednjih šol, v resnici pa jih je pravno priznanih le šest.

N. F.

Na sliki (foto Magajna) šolska mladina na trgu pri Sv. Ivanu po včerajšnji šolski maši.

NOVO ŠOLSKO LETO NA SLOVENSKIH NIŽJIH SREDNJIH ŠOLAH		
ŠOLA	1. raz.	skupno
I. Cankar	25	101
S.C. in M.	14	40
Katinara	9	28
F. Levstik	19	71
F. Erjavac	11	44
S. Kosovel	34	112
S. Gregorčič	38	92
I. Gruden	18	58
Križ	4	15
SKUPNO	172	561

Prvi dan pouka na italijanski osnovni šoli Petitti di Roreto Ali ni to izigravanje občanov?

Začetek šolskega leta je za marsikatero italijanske šole stekel s problemi in težavami najrazličnejših vrst, kar še enkrat dokazuje, kako nefunkcionalno in daleč od interesov državljanov (predvsem najmlajših) deluje birokratski aparat javne uprave. Najbolj eklatanten je primer osnovne šole Petitti di Roreto v Ulici Modiano 5, kjer se okrog sto osnovnošolcev in njihovih staršev na prvi dan pouka včeraj ni srečalo z učitelji, ampak s... karabinjerji. Starši so se že konec šolskega leta ostro protivili sklepu Občine, da šola iz vile Sartorio premesti v poslopje kake druge osnovne šole. Svoj odločni protest so podprli tudi z gladovno stavko in s stalno prisotnostjo pred občinsko palačo na Trgu Unità. Po raznih pogajanjih so se takrat domenili, da bo šola ostala, kjer je.

Težko je opisati njihovo začudenje, ko so včeraj odkrili, da je šlo le za prazne obljube. Šola je bila namreč zaprta, vrata zaklenjena in zastražena, na njih pa je pisalo, da so jo premestili v poslopje kjadinske šole v Ul. San Pasquale. Na skrbništvu in Občini se branijo, da so starši bili obveščeni. Kako? S priporočnim pismom, ki ga je skrbništvo odposlalo 18. septembra, torej dan pred poukom! Otroci šole Petitti di Roreto res ne bodo pozabili začetka šolskega leta, zaupanje njihovih staršev v javne institucije pa je bržkone dokončno šlo po gobe.

S seje upravnega odbora Glasbene matice Slovenski oktet bo začel abonmajsko sezono GM

Koncertna abonmajska sezona 1990/91 Glasbene matice bo obsegala v Trstu osem koncertov in v Gorici enega z verjetnostjo dveh, začela pa se bo v torek, 16. oktobra, z gostovanjem Slovenskega okteta iz Ljubljane. Celotni program sezone, za katerega si umetniško vodstvo GM pridržuje možnost kakšnih sprememb glede datumov, je na seji upravnega odbora GM, ki je bila v ponedeljek, najavil ravnatelj prof. Svetko Grgič, ki je tudi pojasnil, da so tesno odmerjena finančna sredstva narekovala skrajšanje sezone za en koncert, je pa zato po drugi strani zagotovljena visoka kakovost nastopajočih.

Po otvoritvenem koncertu z nastopom Slovenskega okteta v Kulturnem domu, ki se tako po daljši odsotnosti, med katero je žel velike uspehe na številnih turnejah po evropskih in izvenevropskih državah, vrača v Trst, kjer je pred dolgimi leti, seveda v drugačni sestavi, tudi začel svojo koncertno pot, bo naslednji koncert že 24. oktobra, ko bodo v cerkvi sv. Antona Novega nastopili orkester, zbor in solisti iz češkoslovaškega mesta Kromeriz. Tretji koncert v sezoni bo v katedrali Sv. Justa, kjer bo 8. novembra nastopil znani slovenski organist Humbert Bergant. Gost četrtega koncerta naj bi bil konec novembra zagrebški godalni kvartet Klima, vendar točen datum še ni določen, kakor je tudi možnost, da bi kvartet Klima gostoval šele sredi januarja. V decembru, točno 20., bomo v Kulturnem domu spet lahko poslušali vrhunsko slovensko pianistko Dubravko Tomšič-Srebotnjak. Prvega februarja se bo našemu koncertnemu občinstvu predstavil komorni orkester Soverfium iz Ljubljane, ki ga sestavljajo člani orkestra Slovenske filharmonije. Celoten koncert bo posvečen Mozartu. Sedmi koncert bo 21. februarja izpolnil tržaški italijanski pevski zbor Cappella Civica z mladim dirigentom Marcom Sofianopolom, sezono pa bo 7. marca sklenil veliki orkester Slovenske filharmonije s solistom, našim violinskim virtuozom Črtomiro Šiškočem.

V Gorici bo v januarju koncertiral tržaški pihalni trio Cesar-Marcossi-Urdan, skoraj gotovo pa tudi odlični jazz orkester iz Ljubljane, Green Town Jazz band.

V zvezi s koncertno sezono je bilo na seji upravnega odbora GM še govora o abonmajski kampanji, ki naj ob potrditvi starih pritegne še nove abonente, zlasti iz vrst staršev gojencev glasbene šole GM. Nikakor se namreč ne bi smelo dogajati, da bi bili veliki naporji vodstva GM za ohranjanje koncertne sezone »poplačani« z nezadostnim odzivom občinstva.

Na seji upravnega odbora je tekla beseda tudi o potrjevanju prejšnjih in prijavljanju na novo vpisanih gojencev v osrednjo in podružnične šole GM. Samo v tržaški pokrajini se je do ponedeljka na novo vpisalo 45 gojencev, največ v osrednji in podružnični

šoli na Opčinah, vpis pa je potrdilo že 340 starih gojencev, vendar se potrjevanje vpisov še nadaljuje in bo po izkušnjah iz prejšnjih let v bistvu doseglo lanske številke. V tej zvezi je bilo tudi rečeno, da je treba težiti h okreelitvi Dekliškega zbora GM, ki šteje zdaj nekaj čez 30 pevk, predvsem pa otroškega zbora, v katerega naj bi se skorajda obvezno in pedagoški razglasov vključevali tudi mladi gojenci instrumentalnih razredov. Upravni odbor je ta predlog soglasno sprejel. Vodstvo otroškega zbora bo z oktobrom prevzela mlada pedagoginja Tamara Stanese.

Predsednik upravnega odbora GM Adrijan Semen je člane odbora seznanil, poleg tega kar je že bilo objavljeno, še z nekaterimi detaili z obiska delegacije GM pri ministrih g. Dularju in g. Capudru ter pri predsedniku republike Slovenije Milanu Kučanu v Ljubljani. Predsednik Semen je ponovil, da sta odgovorna predstavnika slovenske vlade sicer dala z nekaterimi odenki določene obljube o nadaljnji podpori matične Slovenije naši glasbeni ustanovi, da bo lahko še naprej izpolnjevala svojo izredno dragoceno pedagoško in kulturno poslanstvo v korist celotne slovenske skupnosti v Italiji, da pa se iz nekaterih izjav da tudi razbrati, da je prihodnost Glasbene matice v tej prehodni fazi do morebitnega sprejema globalnega zaščitnega zakona za Slovence v Italiji in v tem okviru podržavljanja njene glasbene šole, vendarle negotova, saj so proračunska sredstva za njeno delovanje zagotovljena le do konca letošnjega leta. Upravni odbor je zato izrazil veliko zaskrbljenost, kako bo s pedagoško dejavnostjo šole GM v prihodnjem letu in menil, da se morajo za ugodno rešitev vprašanja zavzeti tudi vse politične sile v svojih stikih s sogovorniki v Sloveniji, obenem pa tudi v stikih z italijanskimi političnimi in državnimi dejavniki.

Na koncu, in tudi v tej zvezi, je upravni odbor GM razpravljal še o raznih tekočih pedagoških in kadrovskih vprašanjih. (jk)

Lep uspeh mladih pianistov GM na natečaju v Osimu

Še en uspeh gojencev glasbene šole Glasbene matice. Od 13. do 16. t. m. je bil v Osimu 23. vsedrjavni natečaj za »Pokal pianistov Italije«. Tega zelo odmevnega natečaja sta se udeležila tudi gojenca klavirske šole Glasbene matice iz razreda prof. Aleksandra Rojca, Jana Radovič in Marko Sancin.

Nastopala sta v kategoriji M za dva klavirja do 18. leta starosti in osvojila odlično tretje mesto med precejšnjim številom nastopajočih. Čestitke mladima gojencema in njunemu pedagogu. (jk)

Prisrčna svečanost pred pisateljevo hišo v Ljubljani Barkovljanski otroci na proslavi ob odkritju plošče Finžgarju

Skupina učencev osnovne šole F. S. Finžgar iz Barkovelj je bila v ponedeljek v Ljubljani na kratki, a zelo prisrčni svečanosti, ko so na hiši v Finžgarjevi ulici, kjer je pisatelj živel od leta 1936 do 1962, odkrili spominsko ploščo. Naši učenci so bili zelo veseli, da so bili s svojimi učiteljicami povabljeni na to slovesnost (saj so, poleg šole v Lescah edina slovenska šola poimenovala po tem pisatelju).

Organizator slovesnosti je bil član republiškega sveta Slovenije Ivan Martelanc, ki je po svojih starih po rodu iz Barkovelj. Slavnostni govornik je bil znani slovenski pesnik Tone Pavček, medtem ko je ploščo odkril ter imel tudi slavnostni govor predsednik Akademije znanosti in umetnosti dr. Janez Milčinski.

Poleg barkovljanskih učencev so se slovesnosti udeležili tudi učenci šole Finžgar iz Lesc. Dva od njih sta tudi nastopila z recitacijami.

Barkovljanski učenci so med slovesnostjo poklonili šop nageljnove pisateljice nečakinji Zdravki Bogataj, ki je

obljubila, da bo cvetje odnesla na stričev grob, istočasno pa je obljubila, da bo že v kratkem obiskala našo šolo in ji poklonila nekaj Finžgarjevih knjig.

Slovesnost je bila preprosta, a zelo prisrčna. »Za našo šolo je na seminarju za šolnike v Trstu izvedela prof. Viliana Lukas. Ker je bila v pripravljalem odboru za to proslavo, se ji je zdelo umestno in primerno, da so bili na proslavo povabljeni tudi barkovljanski šolarji,« nam je po telefonu povedala učiteljica Vera Poljšak.

»Lepo nam je bilo v Ljubljani in zelo lepo so nas sprejeli. Naši učenci so bili oblečeni v barkovljansko nošo in to je dajalo slovesnosti še poseben čar in pečat.«

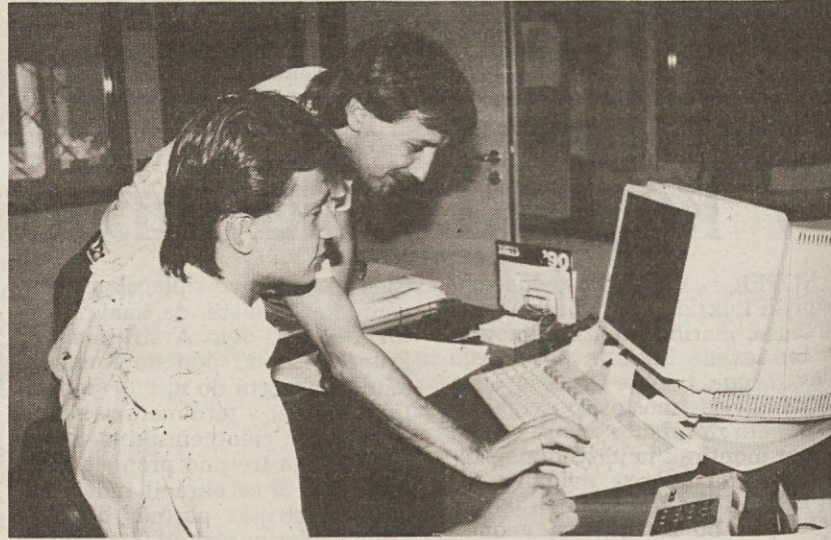
Ker je bilo vreme lepo in sončno, so si Barkovljani ogledali še park Tivoli, kjer so se otroci še naigrali do odhoda vlaka. In ko so se ravno pripeljali domov, je ljubljanska televizija oddajala reportažo iz te lepe proslave. Tako so se še ugnili videti na ekranih.

NEVA LUKEŠ

Med poletno prakso so dijaki Stefana pridobili veliko dragocenih izkušenj

Tudi v letošnjem poletnem času so se dijaki poklicnega zavoda Jožef Stefan mudili na poletni praksi v tovarnah, laboratorijih in bankah, ki omogočajo dijakom, da preverijo oziroma dopolnijo znanje, ki so ga osvojili v teku šolskega leta. Aldo Pahor, dijak II. RTV razreda, je obdobje delovne prakse opravil v Geofizičnem observatoriju pri Briščikih. Ukvarjal se je z računalniki in svojo delovno prakso ocenil kot nadvse pozitivno. V II. RTV razredu so se delovne prakse udeležili tudi Damjan Križmančič, Iztok Čuk, Dimitri Radetti in Marco Emili. Tudi zanje je bila vključitev v delovno okolje zanimiva in vzgojna.

Izkušnja na delu pri tvrdki C.P.S. v Gabrovcu, pri podjetju Siscom na Opčinah in tovarni Mipot v Krminu je seznanila posamezne dijake s proizvodnim delom in jim omogočila uporabo računalnikov ter drugih visoko tehnoloških pripomočkov. Erik Husu, dijak III. RTV razreda, je bil na poletni praksi v podjetju MIT, ki izdeluje elektronske komponente. »Bil sem zelo lepo sprejet, saj sem imel obču-

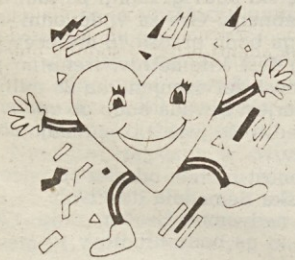
tek, da so z menoj ravnali kot z dolgoletnim delavcem. Sam direktor mi je podrobno obrazložil proizvodno dejavnost tovarne ter mi dodelil delo. V treh tednih sem se marsičesa izučil, tudi v stvareh, ki v šoli niso prihajale v poštev,« nam je povedal Erik.

Igor Gabrovec, Massimo Gasperini in Erik Vodopivec, dijaki IV. T.E.E.I. razreda, so se udeležili poletne prakse pri tovarni Electra. Zaposleni so bili v električni montaži in v mehanični delavnici. Dijaki so se s precejšnjo težavo prilagodili tako osemurnemu delovnemu času kot serijski proizvodnji, »ki delavcu ne daje veliko zadoščenj. Vendar je bila ta izkušnja vseeno dragocena, saj pripravi dijaka na bodo-

nost izven šole«, so nam dejali. Elda Jercog (III. BIO K.O.) je bila v juliju na poletni praksi v Leku. Delala je v laboratoriju plinske kromatografije.

Katarina Cossutta (IV. T.K.I.) se je udeležila poletne prakse na mednarodnem centru UNESCO v Ljubljani. Tu je najprej spoznala delovanje plinskega kromatografa, nato pa je od blizu spremljala zanimivo raziskavo o prisotnosti strupenih organskih snovi v vodi podtalnice. Nadvse uspešna je bila tudi poletna praksa dijakov, ki so bili zaposleni v računalniškem centru openske Hranilnice in posojilnice.

Na sliki: poletna praksa v računalniškem centru openske Hranilnice in posojilnice.

ZALJUBLJENI V NEMŠČINO Z GOETHEJEM V SRCU SPOZNAŠ NEMŠKI JEZIK

TRST — Ul. del Coroneo 15 — Tel. (040) 732057

Tečaji s posebnim urnikom (13.00 - 14.30), jutranji intenzivni tečaji, normalni večerni tečaji, tečaji za otroke, tečaji za komercialni jezik.

Vpisovanje od 24. septembra do 5. oktobra 1990
(razen ob sobotah) od 10. do 14. in od 16. do 19.30.

Znova kolone tovornjakov v Sežani in pri Fernetičih

Protestna »bela stavka« carinikov

spet povzroča hude težave na meji

Tako imenovana bela stavka carinikov povzroča spet zelo hude težave tovrstnemu prometu skozi italijansko-jugoslovansko mejo pri Fernetičih. Največ težav vsekakor za sedaj beležijo na tovrstnem postajališču v Sežani, kjer je včeraj čakalo na prehod meje več sto tovornjakov, zlasti iz Turčije in iz drugih vzhodnih držav, precej evidenčnih tablic pa je bilo tudi iz Jugoslavije, Italije in Francije. Italijanski cariniki enostavno ne delajo nadurnega dela in zelo birokratsko izvajajo notranje pravilnike, ki urejujejo carinsko službo. Delovni urnik pa v skladu z zakonskimi predpisi zaključujejo ob 14. uri, medtem ko carine v skoraj vseh drugih državah poslujejo 24 ur na 24. Gre za nerešeno vprašanje, ki se vleče že nekaj let, za rešitev katerega pa dejansko manjka prava politična volja pristojnih teles, predvsem ministrstva za finance. Ob vsaki protestni akciji carinikov dosledno prihajajo iz Rima zagotovila in obveze, da bo problem rešen, dejansko pa gre le za prazne obljube, katerih negativne posledice prenašajo predvsem gospodarski delavci, v prvi osebi avtoprevozniki in špediterji.

Najhujše je za kamione, ki prihajajo iz Jugoslavije in ki morajo obvezno skozi italijansko carino. Šoferji, ki na lastni koži največ trpijo za posledicami »bele stavke«, morajo čakati pred mejo tudi po več kot dva dni, v glavnem seveda v tovrstnih kolonah. Protestna akcija carinikov povzroča hude težave tudi poslovanju tovrstnega postajališča na Fernetičih, posebno špediterjem in avtoprevoznikom podjetjem. Gospodarski delavci so naveličani obljub politikov in ministrov, tudi zato, ker bo »bela stavka« carinikov trajala kar dva tedna. V tem primeru bi bile gospodarske posledice naravnost katastrofalne. Protest carinikov enotno podpirajo vse sindikalne organizacije uslužbenцев tega sektorja, od zveze CGIL-CISL-UIL do avtonomnih sindikatov SALFI, DIRSTAT in CISAL. Če ne bo prišlo do novosti, ki jih v tem

trenutku ni videti na obzorju, bodo sindikati proglasili splošno stavko carinikov 4., 8. in 9. oktobra.

Predstavnik tržaških špediterjskih društev De Nicolò je v izjavi za tisk poudaril, da se gospodarski delavci, predvsem pa tukajšnji špediterji, čutijo opeharjene zaradi nespoštovanja spretih obvez in svojčas podpisanih sporazumov. Od vsepovsod je slišati gesla

o gospodarskem preporodu tržaške stvarnosti - je še podčrtal De Nicolò - ki pa ne pomenijo ničesar, če pristojna telesa ne bodo znala učinkovito premostiti težav, ki se žal redno pojavljajo na italijansko-jugoslovanski meji.

Na sliki (foto Križmančič) poplava čakajočih tovornjakov na tovrstnem postajališču pri Fernetičih.

Varnostna meja industrijskih obratov na Tržaškem

Nadaljuje se delo posebnega deželnega tehničnega odbora za ugotavljanje varnosti industrijskih obratov na Tržaškem. Naloga skupine je ugotoviti, kakšno nevarnost lahko predstavljajo za okolje obstoječi obrati in tisti, ki so v načrtu, odbor pa naj bi tudi določil »varnostne meje« za ozemlje, kot je Tržaško, ki je goste naseljeno in to najbolj tam, kjer je veliko industrijskih obratov.

Odbor je podal že prve rezultate raziskav, ki pa so še vedno bolj splošnega značaja. Odbor se je doslej srečal s tržaško in miljsko občinsko upravo, s predstavniki EZIT in APT, s sindikati CGIL, CISL in UIL, s predstavniki Confindustrie in Pokrajinskim združenjem industrijcev ter s predstavniki naravovarstvenih organizacij, predvsem WWF in Ligo za okolje.

Sestankov se je udeležil tudi deželni odbornik Carbone, ki je naglasil, da je prvi cilj, ki si ga tehnična skupina

zastavlja, ta, da bi določili varnostno mejo, preko katere ni mogoče iti. Kot model naj bi služil Tržačan srednje velikosti, ki je telesno zdrav in ki živi na področjih, kjer je potencialno največ nevarnosti. Gre seveda za statistične ugotovitve, saj je jasno, da je povprečen Tržačan že itak izpostavljen določenim nevarnostim, ki gredo od možnosti raznih nesreč pa do bolezni. Industrijski obrati bi v bistvu ne smeli bistveno povečati možnosti obolenj in nesreč. Govor je o statistični možnosti ena na milijon, kar je seveda zelo nizko število. Naj zapišemo, da je to od enkrat do desetkrat (glede na področje) manjša možnost, kot jo imajo ljudje, da umrejo zaradi naravne katastrofe in kar od 100 do 1.000 krat manjšo nevarnost, ki jo predstavljajo za osebe srednje starosti najrazličnejše bolezni. Skratka, »varnostna meja« bi morala biti zelo ostra, kar pomeni, da bi industrijski obrati ne smeli predstavljati za Tržčane dodatne nevarnosti.

Danes se v Trstu sestane posebni odbor

O sodelovanju dežel

Zahoda in Vzhoda

Danes se bo v tržaškem hotelu Savoia sestel Odbor za sodelovanje med Vzhodom in Zahodom. Srečanje bo prvič v Italiji, sledilo pa bo sestanku, ki je bil pred nedavnim v Poznanu na Poljskem.

Odbor je nastal po velikih političnih preobratih v vzhodnih državah. Namen tega mednarodnega organizma je povezovanje evropskih držav, tako zahodnih kot vzhodnih, da bi skupno reševali velika gospodarska vprašanja, ki bremenijo predvsem Vzhod. Organizem želi biti operativno telo in zato so izbrali formulo, da so v njem kot zastopnice posameznih držav predvsem dežele, ki imajo skupne interese. Italijo zastopa tako prav Furlanija-Juljska krajina, ki je že po svoji naravni legi obrnjena proti Vzhodu.

Kooperacija bo potekala na različnih ravneh, v bistvu pa bodo zahodne države pomagale vzhodnim predvsem na ravni gospodarske reorganizacije in usposabljanju menedžerskih kadrov. Med konkretnimi predlogi velja omeniti ustanovitve novih centrov BIC, ki bodo imeli nalogo, da načrtujejo in »rojevajo« nova podjetja. Nadalje nameravajo šolati vrsto mladih podjetnikov, ki bodo lahko vodili gos-

podarsko rast nekdanjih real-socialističnih držav. Predvidene so tudi izmenjave na tehnološkem področju, ki je na Vzhodu dokaj zaostalo in ovira rast proizvodnje.

Današnemu srečanju bo predsedoval deželni odbornik za stike s tujino Gianfranco Carbone, delegacije pa bodo obiskale tržaški center BIC in Mednarodni center za teoretsko fiziko v Miramaru.

Pripravljalni tečaj

SSŠ za učitelje

Sindikat slovenske šole organizira za učitelje, ki se bodo udeležili izrednega in rednega natečaja za prosta mesta na slovenskih osnovnih šolah, pripravljalni tečaj z naslednjim programom:

V torek, 25. septembra, bo predaval psihopedagog Vilijem Ščuka o bioloških ritmih otroka; 27. septembra in 1. oktobra bo didaktična ravnateljica Miroslava Braini govorila o reformi osnovne šole, novih vzgojnih modelih in novih učnih načrtih;

3. in 4. oktobra bo Stanka Čuk od IRRSAE predavala o načrtovanju, preverjanju in ocenjevanju.

Sledila bodo še predavanja o bistvenih problemih šolske psihologije pri sodobnem pouku, ki jih bo izvedel nadzornik v pokolu Egidij Košta, ter predavanja o šolski zakonodaji v drugi polovici oktobra.

Prijave sprejema Sindikat slovenske šole danes od 11.00 do 12.00, v petek od 16.00 do 17.00.

Sindikat slovenske šole nudi tudi vse informacije in obrazce za prošnje v slovensčini, ki so potrebni za udeležbo na rednih natečajih za vzgojiteljice in učitelje.

Drevi srečanje KPI o novem zakonu

v zvezi z reformo krajevnih uprav

Komunistični svetovalci v rajonskem svetu za Vzhodni Kras prirejajo jutri ob 20.30 na novem sedežu sekcije KPI za Opčine in Bane na Proseški ulici št.109 srečanje o novem zakonu o reformi krajevnih uprav.

Zakon, ki je bil odobren 8. junija letos, vnaša velike spremembe v organizacijo, delo in ustroj vseh krajevnih uprav. Zakon odpira tudi možnost za drugačne in bolj tesne stike med občani in javnimi ustanovami, ki so tradicionalno »odmaknjene« od navadnih ljudi. Skratka, upravljanje javnih stvari gre

prevečkrat mimo volje in tudi interesov občanov, zato bi bilo treba odpreti nove poti, ki bi omogočile širše sodelovanje pri odločanju.

V tem duhu sklicujejo svetovalci KPI srečanje z organizacijami in združenji na Vzhodnem Krasu, na katerem bodo obrazložili vsebino reforme, nato pa bo govor o tem, kako naj bi zapisane zakone tudi v praksi izvajali, saj se navadno težave začnejo prav v tej fazi.

Uvodno besedo na srečanju bo imel načelnik svetovalske skupine KPI v tržaškem občinskem svetu Maurizio Pessato.

Na sedežu Mednarodnega inštituta za človekove pravice

Predstavili knjigo o deontologiji zdravnika

Včeraj so na sedežu Mednarodnega študijskega inštituta za človekove pravice predstavili knjigo Zdravnik pred človekovimi pravicami. Knjiga je sad interdisciplinarnih raziskav, pri kateri so sodelovali strokovnjaki evropskega nivoja. V prvem delu knjige so zobjeti vsi mednarodni pravni akti, ki zadevajo deontologijo zdravnikov, v drugem je poudarek na splošnih moralnih in etičnih vidikih zdravniškega poklica v luči nauka katoliške, židovske in muslimanske vere, v tretjem delu pa so obravnavane razne mejne situacije, s katerimi se zdravnik lahko sreča pri opravljanju poklica. Knjiga je dokaj zajetna, saj obsega približno 1500 strani.

Na predstavitvi so bili prisotni rektor Tržaške univerze Boruso, deželni odbornik za zdravstvo Brancati ter podprefekt in izredni komisar tržaške KZE Mazzurco.

Ravnatelj inštituta Guido Gerin je v uvodnem govoru poudaril, da je pokroviteljstvo nad raziskavo prevzel Evropski svet. Dejal je, da bo to delo zelo verjetno postalo podlaga za evropsko zdravniško deontologijo.

Odbornik Brancati je menil, da bo knjiga dobrodošlo čtivo tudi za javne upravitelje, ki imajo odgovornost, da prebivalstvu zagotovijo ustrezne zdravstvene usluge. Rektor Boruso je pohvalil delo inštituta, ki z »evropsko širino odpira nove možnosti za znanstveni razvoj tržaškega vseučilišča«. Predstavniki znanstvenega odbora za zdravstvo pri Evropskem svetu profesor Massuè je dejal, da so s to knjigo želeli nuditi vsem zdravnikom potrebno znanje, da ne bi pri delu prestopili meje zakona. Avtorica prvega dela raziskave profesorica mednarodnega prava Michelangela Scarabino je menila, da so mednarodnopravna določila (zakoni EGS, konvencije Evropskega sveta, itd.) na področju zdravstvene deontologije boljše, bolj točna in popolna od raznih državnih zakonodaj, in dodala, da bi se zdravniki v moralno in etično spornih primerih lahko posluževali mednarodnega prava. Sicer pa je razložila, da sta tako Evropski svet kot Evropski parlament že izdala direktive, ki obvezujejo vse države članice, da prilagodijo državno zakonodajo evropskim normam. Žal nobena država še ni izpolnila teh obvez.

Stavka »Piccola«

zaradi šibitve

dnevnikove vloge

Tržaški dnevnik »Il Piccolo«, ki bi moral vsebovati novo televizijsko prilogo, danes ni izšel. Prav uvedba »Magazine TV« je bila poglavitni, vendar ne edini razlog, da so včeraj stavkali vsi uslužbenci dnevnika, se pravi novinarji, tiskarji in uradniki. Solidarnostno izjavo so tržaškimi kolegom poslali novinarji dnevnika »Corriere di Pordenone«, ki sodi v isto založniško grupo. Včeraj popoldne so se stavkajoči zbrali na skupni skupščini v gledališču Miela Reina, na kateri so razpravljali o položaju na dnevniku in v celotni grupi Monti, v katero poleg tržaškega in nekaj manjših časopisov sodita še »Il Resto di Carlino« iz Bologne in »La Nazione« iz Firenc.

Včerajšnja stavka ni prišla iznenada, saj so jo uslužbenci dnevnika napovedali, ko so zvedeli za uvedbo nove televizijske priloge, ki je ne bodo pripravljali v Trstu, kot tudi niso prejšnje ilustrirane priloge, ki se je prav tako imenovala Magazine. Z njo je skupina Monti imela samo izgubo, je na včerajšnji skupščini poudaril predsednik deželnega sindikata novinarjev in urednik pri »Piccolu« Fulvio Gon, zato so jo po nekaj številkah ukinili. Uvajanje nove skupne priloge, zaradi katere založnik ukinja prejšnjo, ki so jo pripravljali v Trstu, je ponoven dokaz, so podčrtali stavkajoči, da grupa Monti skuša čimbolj »poenotiti« svoje dnevnike, s tem da v vedno večjem številu objavljajo skupne strani. S tem seveda posamezni dnevniki postopoma izgubljajo svojo specifično podobo, njihova kvaliteta pada, istočasno pa se z vse večjim uvajanjem skupnih prilog ali strani manjša število delovnih mest, še posebej v časopisih »na periferiji«.

Prvi tečaj MIB za izvedence

v mednarodnem poslovanju

Jutri ob 15.30 bodo na sedežu poslovnega centra BIC v Ul. Flavio uradno odprli prostore, kjer bo letos potekal prvi tečaj za usposabljanje izvedencev v mednarodnem poslovanju (»Master in International Business« — MIB). Gre za dveletni podiplomski študij, ki bo nudil menadžerjem vse potrebne informacije za boljše poznavanje gospodarskih značilnosti in za-

konitosti v raznih svetovnih državah. Letos se je v tečaj vpisalo 30 diplomiranih oseb iz dežele FJK in iz številnih italijanskih mest. Lekcije se bodo pričele v ponedeljek, 24. septembra.

Pri uradni otvoritvi tega tečaja za usposabljanje podjetnikov bodo navzoči predsednik Konzorcija MIB Carlo Burgi, tržaški župan Franco Richetti, rektorja Univerz s Trsta in Vidma Giacomo Boruso in Franco Frilli ter predsednik Dežele FJK Adriano Biasutti. Treba je povedati, da se je zamilsel za tak tečaj mednarodnega podjetništva porodila v univerzitetnih krogih. Znanstveni direktor tega podiplomskega tečaja bo prof. Vladimir Nanut, ki bo na jutrišnjem srečanju prisotnim razložil potek lekcij, predmete in posebnosti učnega načrta. Vpisani bodo pobilže spoznali gospodarske in tržne značilnosti EGS, ZDA, azijskih držav, posebno pozornost pa bodo posvetili tudi prebujajočim se ekonomijam evropskega Vzhoda. Ni naključje, da se je ta tečaj, ki je prvi v Italiji, rodil prav v naši Deželi. Furlanija-Juljska krajina je že zaradi svoje geografske lege primeren kraj za tečaj o podjetništvu na mednarodni ravni.

Vpisani bodo imeli 450 kvadratnih metrov prostora za lekcije. Na razpolago je deset večjih učilnic, ki so razporejene v dveh nadstropjih. Posebej je treba opozoriti na t.i. dvorano »executive«, kjer bodo potekali krajši tečaji, namenjeni podjetnikom in vodjem raznih podjetij. Treba je še povedati, da so sedež novega tečaja MIB pred kratkim prenovili in ga opremili z raznimi tehnološkimi pripomočki, ki so potrebni za boljše pripravo bodočih menadžerjev.

Ladja »Palladio« pripeljala k nam

nove skupine prišlekov iz Albanije

Nad 200 albanskih državljanov je priplulo včeraj v Trst z ladjo »Palladio«, ki vsakih deset dni prispe v naše mesto iz albanskega pristanišča Drač. Velika večina tokratnih prišlekov iz Albanije ima turistični vizum za vstop v Italijo, vendar pa ne razpolaga z nikakršnimi finančnimi sredstvi in namerava zaprositi za politični azil. Tokrat je bilo na krovu ladje »Palladio« vsega 225 Albancev, od tega 18 voznikov tovornjakov, ki se bodo predvidoma vrnilo domov.

V našem mestu se je v zadnjem času naselilo okrog 50 albanskih prišlekov, katerim je treba dodati še 30, ki so prišli k nam z ladjo »Palladio« pred desetimi dnevi. Prejšnjič je namreč ladja pripeljala 255 albanskih državljanov, od katerih se jih je precej številna skupina ustavila v Trstu. Vendar pa je tržaška Občina sporočila, da jih nima več kam namestiti, zato se bo včerajšnja množična skupina morala odpraviti drugam.

Nekateri so odpotovali že včeraj in se pretežno usmerili proti Rimu, Milanu ali Padovi, nekaj pa jih je odšlo tudi v Avstrijo in Nemčijo. Tako množične prilive v Trst je treba pripisati predvsem dejstvu, da albanski državljani veliko lažje kot v preteklosti dobijo vizum za potovanje v tujino. Na zadnjih voznih ladjah »Palladio« večino potnikov tvorijo prav albanski državljani, ki se nameravajo zateči v Italijo ali kakšno drugo državo.

Takšni množični prihodi seveda postavljajo precej vprašanj javnim upravam in raznim ustanovam v mestih, v kateri se tuji, v tem primeru albanski državljani nameravajo naseliti. V prvi vrsti jim je treba priskrbeti stanovanje oziroma najpotrebnejše za prvo silo, nato pa se postavlja veliko zahtevnejše vprašanje zaposlitve. Za večino je sicer Trst oziroma Italija šele prvo zatočišče na poti iz domovine v zahodne države.

Na Krasu karabinjerji spet prestregli

tuje državljane, ki so ilegalno prešli mejo

Karabinjerji postaje v Nabrežini so na tržaškem Krasu prestregli skupino 15 oseb, ki so ilegalno prešle italijansko-jugoslovansko mejo. Od teh je bilo pet jugoslovanskih državljanov, štirje so bili Maročani, medtem ko je bilo ostalih šest Romunov.

Samo nekateri so imeli potne liste, vendar pa večina ni razpolagala z zadostnimi finančnimi sredstvi, s katerimi bi se lahko vsaj začasno preživljala. Zato so agenti vse pospremili na obmejno železniško postajo na Opčinah in jih dejansko predali jugoslovanskim varnostnim organom.

Pri enem jugoslovanskem državljanu, ki je spal v nekem postajališču kamperjev in rulot, so odkrili več ur, glede katerih je sam priznal, da jih je ukradel. Zato so ga agenti prijavili sodnim oblastem, vendar ga niso aretirali.

Ob izgubi Amalije Bersende izreka globoko sožalje svojcem

KD F. Venturini

gledališča

ROSSETTI

Danes zjutraj bo v fojerju gledališča Rossetti predstavitev gledališke sezone 1990/91, ki se bo pričela 6. novembra s Pirandellovim HENRIKOM IV v interpretaciji G. Bosettija.

VERDI

Simfonična sezona 1990/91 - Pri blagajni gledališča Verdi je v teku vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih. Urnik: od 9. do 13.00 in od 16. do 19. ure. Ob ponedeljkih zaprto.

Nocoj ob 20.30 po ponovitev koncerta zbora Gledališča Verdi iz Trsta pod vodstvom dirigenta Iene Meisters v cerkvi Santa Maria Maggiore v Medunu pri Pordenonu.

Simfonična sezona 1990/91 - Danes ob 20. uri (red A) bo nastopila baletna skupina BALLETs DE MONTE CARLO. Na sporedu skladbe Mahlerja, Shoenberga in Stravinskega. Dirigent David Garforth, pri klavirju. Natascia Kersevan; igra orkester gledališča Verdi. Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča.

Jutri, 21. t. m., ponovitev za red B.

LA CONTRADA -

Gledališče Cristallo

Pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti lahko še danes potrdite star abona-ma, od petka dalje pa bodo v teku vpiso-vanja novih abonmajev.

koncerti

Devinski grad

V soboto, 22. t. m., ob 15. uri se bo zaključila tretja izvedba mednarodnega glasbenega natečaja "Castello di Duino", ki je letos namenjen violončelu. Udeležencev je 42 in prihajajo iz ZDA, Sovjetske zveze in Japonske.

Jutri, 21. t. m., ob 20.30 bo v okviru glasbenega natečaja nastopil oboist Mal-com Andrew.

Gledališče MIELA REINA

Jutri, 21. t. m., ob 20.30 bo v sklopu koncertne sezone 1990 na sporedu koncert oboista MALCOMA ANDREWA, dobitnika 1. nagrade natečaja "Devinski grad 1989". Na programu skladbe Mozarta, Milhauda, Brittena, Boria in Kalivode.

Repentabska cerkev

V nedeljo, 23. t. m., ob 18. uri bo v repentabski cerkvi drugi glasbeni popoldan stare in sodobne glasbe, ki jih prireja GALLUS CONSORT v sodelovanju s tržaškim deželnim sedežem RAI in tržaško pokrajino. Na sporedu bo glasba 18. stoletja iz furlanskih glasbenih arhivov v izvedbi GALLUSA CONSORT, katerega sestavljajo Miloš Pahor (prečna in kljunasta flavta), Erika Slama (prečna flavta), Dina Slama (čembalo) in Irena Pahor (viola da gamba).

Glasbeni september

Nocoj ob 20.30 bo v Evangeličanski luteranski cerkvi koncert posvečen mladim glasbenikom s pianistko Reano De Luca, ki bo izvajala sonate Beethovna in Mozarta.

Terasa Ausonia

Jutri, 21. t. m., ob 22. uri bo na sporedu zaključni večer glasbenega natečaja »Musica & Amicizia«.

razstave

V Trstu je na ogled vrsta razstav, ki spadajo v okvir pobude »Neoklasicizem - aktualnost in zgodovina Trsta« in ki bodo na ogled do konca decembra.

V Vili Sartorio je na ogled razstava »Neoklasicizem - umetnost, arhitektura in kultura v Trstu«, v **Muzeju Revoltella** »Aktualnosti neoklasicizma«, urnik: vsak dan 10.00-13.00, ob četrtkih in petkih 10.00-22.00, ob nedeljah 10.00-13.00 in 17.00-20.00, v **bivšem anglikanskem templju** pa je na ogled razstava »Potovanja, potniki, neoklasicizem«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V občinski razstavnih dvorani na Trgu Unità je na ogled razstava »Načrti za cesarja«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

Na gradu sv. Justa bo razstava ruskega slikarja, kostumista in designerja Er-teja odprta do konca septembra. Urnik: od 10. do 19. ure.

V galeriji Cartesius je do 3. oktobra na ogled razstava slikarja Giovannija DUIZA.

V pritličnih prostorih TKB v Ul. F. Filzi 10 je na ogled razstava akvarelov JOŽETA SAJNA.

Grad sv. Justa (Bastione fiorito) - Na gradu bo do 14. oktobra na ogled antološka razstava del slikarja Santa TOMA-NA po rodu iz Kalabrije. Na razstavi sodelujejo še slikarji in kiparji E. Cafiero, F. Ferzini, G. Graneris in R. Tigelli. Ur-nik vsak dan od 10. do 13. in od 15. do 18. ure.

V Miramarskem parku (Konjušnica) je odprta razstava risb na platnu slikarke Miele REINA. Slike se nanašajo na obdobje 1956 - 1961, v **galeriji Torbandena** pa razstava risb na papirju iz istega obdobja. Razstavi bosta na ogled do konca oktobra po sledečem urniku: v Miramarskem parku vsak dan od 10. do 18. ure, v galeriji Torbandena vsak dan od 10. do 13. ter od 16. do 20. ure, ob praznikih samo zjutraj.

izleti

Ogled razstav o Langobardih - Klub prijateljev, ki se zbira v Ul. Donizetti 3 v Trstu prireja v petek, 28. t. m., celodnevni izlet za starejše občane v Čedad in Passariano na ogled razstav o Langobardih. Vpisovanje v trgovini Fortunato v Ul. Paganini 2 v Trstu, tel. 60542, do 22. t. m.

SPDT prireja avtomobilski izlet na Bavški Grintavec 22. (popoldne) in 23. t. m. Vpisovanje na ZSSDI (tel. 267304).

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE

in ZBOR JADRAN

vabita

vse pevce in mlade ljubitelje zborovskega petja na sestanek, ki bo jutri, 21. t. m., ob 20. uri na sedežu v Miljah - Ul. D'Annunzio 62.

razne prireditve

Primotor Klub Trst - Gorica prireja 22., 23. in 24. t. m. 3-DNEVNI KLUBSKI PRAZNIK V PREBENEGU. V treh dneh si boste lahko ogledali zanimive fotografije in stare motorje. Z glasbo, dobro založenimi kioski in odlično ponudbo piva se boste s Primotor klubom lahko tri dni zabavali in sprostiti. V soboto, 22. t. m., ob 19. uri bo igral ansambel E poi, nedeljo, 23. t. m., ob 17. uri rock koncert DDZ, nato za večerni ples s ansamblom Mapped show. V ponedeljek, 24. t. m. bo za ples in zabavo igral ansambel Kalifornija.

šolske vesti

Sklad Mitja Čuk bo organiziral v šolskem letu 1990/91 od oktobra dalje izpopolnjevalni tečaj 70 ur pod vodstvom strokovnjakov, namenjen šolnikom in vsem, ki se poklicno ukvarjajo z mladino, posebej z razvojno moteno in z otroki, ki imajo učne težave. Informacije in prijave po telefonu št. 212289 ali osebno v uradu, Proseška ul. 131-133, Opčine, od danes, 20. do 28. t. m. med 9. in 12. uro.

Slovenski visokošolski sklad "Sergij Tončič" v Trstu razpisuje in akademskem letu 1990/91 štipendije oz. podpore namenjene rednemu študiju ali izredni raziskavi ali izrednemu študijskemu potovanju v tujini. Pogoji so naslednji: 1. prosilci so lahko visokošolski študenti slovenske narodnosti s stalim bivališčem v deželi Furlaniji-Juljski krajini; 2. imeti morajo dober šolski uspeh: vsaj 42/60 kot oceno zrelostnega izpita ali vsaj dve tretjini opravljenih izpitov s srednjo oceno 24/30, ako so univerzitetni študenti ter 3. pripadati družini s skromnimi finančnimi dohodki. Lastnorodne prošnje s kratnikom curriculum, opremljene z družinskim listom prosilca in kopijo zadnje družinske davčne prijave, nasloviti do 31. oktobra 1990 na: Visokošolski sklad "S. Tončič", pisarni rag. Boris Kuret, Ul. Genova 13, Trst. Informacije na tel. št. 742405 ali 365260.

Sindikat slovenske šole organizira s prihodnjim tednom tečaj za nestalne učitelje, ki se bodo udeležili izrednega in rednega natečaja, ki bo v kratkem razpisan. Prijave sprejema SSS - Ul. Carducci 8/II nadstr., tel. 370301, od torkih in četr-tkih med 11. in 12. uro in ob sredah in petkih med 16. in 17. uro.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 20. septembra 1990

SUZANA

Sonce vzide ob 6.49 in zatone ob 19.08 - Dolžina dneva 12.19 - Luna vzide ob 8.21 in zatone ob 19.16.

Jutri, PETEK, 21. septembra 1990

MATEJ

PLIMOVANJE DANES: ob 4.32 naj-nižja -45 cm, ob 10.48 najvišja 53 cm, ob 17.07 najnižja -46 cm, ob 23.06 najvišja 34 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20 stopinj, zračni tlak 1018,6 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 60-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 21,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Daniele Crisman, Ele-na Crisman, Azad Cristina Matofi, Fabri-zia Sahar, Ermes Elleri, Elisabetta Balbi, Giovanna Ursini.

UMRLI SO: 57-letni Sergio Cobau, 65-letni Libero Bergamas, 15-letni Roberto Braico, 75-letna Giustina Coronica vd. Tull, 67-letni Marcellino Pillon, 76-letna Erna Dorlighieri, 80-letna Anita Tuzzi vd. Perisan, 88-letna Natalia Pecenko vd. Elefante, 80-letna Santa Cernivani vd. Giovannini, 93-letna Rosa Chermaz, 81-letna Elena Bohyny, 76-letna Anna Sre-bout, 76-letni Mario Goina, 73-letni Piet-ro Degrassi.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 17.,

do sobote, 22. septembra 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50.

MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50, Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2.

MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2.

MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), FERNETIČI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razna obvestila

Zveza slovenskih kulturnih društev v Trstu sporoča, da bodo uradi odprti po starem, običajnem urniku in sicer od ponedeljka do petka od 8.30 do 13.00 in popoldne od 15.30 do 18. ure.

50-letniki z Opčin, od Banov in Ferlugov so vabljeni jutri, 21. t. m., ob 20. uri v Prosvetni dom na Opčinah na pri-pravo skupnega praznovanja.

Godbeno društvo Prosek vabi v glas-beno šolo novo godbenike. Vpisovanje in informacije vsak torek in petek od 20. do 21. ure v Soščevi hiši.

Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši je v septembru zaprta zaradi preureditve knjižnega fonda.

TPPZ Pinko Tomažič - sezona 1990/91 - Bliža se 20. obletnica ansambla in 50. obletnica vstaje proti nacifašizmu. Predstavniki pokrajinskega odbora VZPI in odbora TPPZ. P. Tomažič so obiskali predstavnikne republiškega odbora ZZZB NOV Slovenije. Pogovarjali so se o pri-pravah na 50. obletnico vstaje slovenskega naroda. Danes, 20. t. m., ob 20.30 bo v obnovljenih prostorih TPPZ P. Tomažič prva odborova seja. Jutri, 21. t. m., ob 20.30 pa bo vaja celotnega ansambla. Vabljeni tudi novi pevci!

Godbena šola V. Parma obvešča, da je v teku vpisovanje novih godbenikov za leto 1990/91. Vpisovanje se vrši pri Danjelu Malalanu v baru v Trebčah vsak dan od 17. do 19. ure razen ob petkih, sobotah in nedeljah.

Tržaška knjigarna obvešča cenjene odjemalce, da bo odprta v ponedeljek, 24. t. m. s sledečim urnikom: od 8. do 13. ure ter od 14. do 19. ure. Nadalje sporoča novi delovni urnik: torek, sreda, četrtek in petek, od 8. do 13. ure in od 14. do 19. ure, sobota od 9. do 13. ure.

Odbor skupnosti borcev 19. SNOUB »S. Kosovel« vabi vse borce svoje brigade, da se 23. t. m. udeležijo rednega volilnega zbora brigade, ki bo v Kazljah (v lovski koči) ob 11. uri, da bomo svoje delo lahko opravili pred proslavo ob 45-letnici zmage nad fašizmom, ki bo istega dne v Kazljah ob 15. uri in na kateri bo slavnostni govornik predsednik predsedstva Republike Slovenije, Milan Kučan.

Sekcija VZPI-ANPI Opčine, Bani in Ferlugi vabi borce, aktiviste in vaščane na vseljudsko zborovanje ob 45. obletnici zmage nad fašizmom, ki bo v nedeljo, 23. t. m., ob 15. uri v Kazljah pri Sežani (Lovska koča). Slavnostni govornik bo pred-sednik predsedstva republike Slovenije Milan Kučan.

Sekcija VZPI-ANPI Bazovica vabi borce, aktiviste in vaščane na vseljudsko zborovanje ob 45. obletnici zmage nad fašizmom, ki bo v nedeljo, 23. t. m., ob 15. uri v Kazljah pri Sežani (Lovska koča). Slavnostni govornik bo predsednik pred-sedstva republike Slovenije Milan Kučan.

Sekcija VZPI-ANPI Zgonik vabi bor-ce, aktiviste in vaščane na vseljudsko zborovanje ob 45. obletnici zmage nad fašizmom, ki bo v nedeljo, 23. t. m., ob 15. uri v Kazljah pri Sežani. Slavnostni go-vornik bo predsednik predsedstva rep-ublike Slovenije Milan Kučan.

Predsedstvo in pokrajinski odbor ANPI iz Trsta pozivata vse borce in čla-ne sekcij, da se v nedeljo, 23. t. m. mno-žično udeležijo manifestacije ob 45. ob-letnici zmage nad fašizmom, ki bo v Kazljah ob 15. uri.

Sklad Mitja Čuk prireja tudi letos po-poldanske lekcije v pomoč šolskemu delu učencev in dijakov. Vpisovanje vsak dan (razen ob sobotah) od danes, 20. do 28. t. m. med 9. in 12. uro na sede-žu Sklada, Proseška ul. 131 - 133, Opčine.

Nadaljevalni in ponovitveni tečaj akopresure, refleksologije in šiatu, ki ga vodi prof. Helena Bizjak bo v soboto, 22. t. m., ob 14. uri in v nedeljo, 23. t. m. dopoldne v Domu A. Sirka v Križu.

Jutri, 21. t. m., ob 20. uri pri Grande Fraternità Universale, Ul. S. Lazzaro 5, bo predaval psihater Boris Kariš o psi-holoških in duhovnih razvojnih faktorjih. Sledili bodo seminarji.

Društvo Kardiopatikov Sweet Heart - Dolce Cuore Trst naznanja, da poteka te-čaj telovadbe za kardiopatike. Vpišejo se lahko bivajoči v občinah: Devin-Nabrežina, Repentabor, Zgonik, Dolina in biva-joči v okoliških vaseh Bazovica, Padriče, Trebče, Opčine, Prosek, Kontovel in Križ. Vpisovanje v tajništvo društva, Ul. Massimo D' Azeglio 21/c, tel. 724646 ob ponedeljkih in četrtkih od 9.30 do 11.30, ali telefonsko pri g. Luigiju Padovanu, tel. 211463 v večernih urah.

Sekcija VZPI-ANPI Devin-Nabrežina vabi borce, aktiviste in vaščane na vse-ljudsko zborovanje ob 45. obletnici zma-gue nad fašizmom, ki bo v nedeljo, 23. t. m., ob 15. uri v Kazljah pri Sežani.

Jesen skozi gib: od 2. do 6. oktobra t. l. plesni seminar za vzgojitelje, mentorje otroških skupin, kulturne delavce... Voda Igor Jelen iz Studia za ples iz Celja. Povezava likovne, gibalne, plesne dejavnosti, videoposnetki, ogled plesne pred-stave soba 3-6-6. Informacije in prijave: ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20 (tel. 767303) od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure ter od 16. do 18. ure.

Jesen skozi gib: plesne delavnice za otroke. Vsako soboto popoldne od 13. oktobra do 24. novembra 1990. Vodi Igor Jelen - Studio za ples iz Celja. I. delavnica - starost od 6. do 8. leta, II. delavnica - starost od 9. do 12. leta ter III. delavnica - starost od 13. do 18. leta (plesni trening in jazz balet). Informacije in prijave: ZSKD - Ul. sv. Frančiška 20. tel. 767303 od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure ter od 16. do 18. ure.

Daruje v sklad

Mitje Čuka

kino

ARISTON - 17.45, 22.15 **Mr. & Mrs. Brid-ge**, r. James Ivory.
EXCELSIOR - 16.00, 22.15 **Pretty Wo-man**, r. Garry Marshall.
EXCELSIOR AZZURRA - 17.00, 22.00 **L'-africana**, r. Margarethe Von Trotta, i. Stefania Sandrelli.
NAZIONALE I - 16.30, 22.15 **La casa 7**, srh., □
NAZIONALE II - 16.20, 22.00 **Marina, un vulcano di piacere**, porn., □□
NAZIONALE III - 16.30, 22.15 **Soggetti proibiti**, i. Charles Bronson, □
NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 **Ragazzi fuori**, r. Marco Risi, □
GRATTACIELO - 17.30, 22.15 **Ancora 48 ore**, i. Eddie Murphy.
MIGNON - 15.30, 22.15 **L'albero del male**.
EDEN - 15.30, 22.00 **Scontri bestiali in Italia**, porn., □□
CAPITOL - 17.00, 22.00 **Senti chi parla**, i. John Travolta, Kristie Alley.
LUMIERE - 17.00, 22.15 **Pepi, Luci, Boom e le altre ragazze del gruppo**, r. Pedro Almodovar, □
ALCIONE - 17.00, 22.10 **Tempi migliori**, i. Robin Williams, Kurt Russel.
RADIO - 15.30, 21.30 **I sapori del piace-re**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □
- 18. letom □□

Ob rojstvu malega

MARKA

želi Robiju in Rosandi veliko srečnih dni

Konzorcij Grmada

Družino Gantar je osrečil mali

MARKO

Iskrene čestitke

ŠD Polet

Družini Gantar se je pridružil no-vorojenček

MARKO

ŠZ Jadran iskreno čestita.

Martini in Ivani se je pridružil

MARKO

S srečnima staršema Rosando in Robijem se veselita

Jana in Veronika

Ob rojstvu sina

MARKA

voščimo vse najboljše Rosandi in Ro-biju

sodelavci podjetij Activa S.r.l.
in Vega S.r.l.

Privokal je mali

MARKO

Sestricama Ivani in Martini ter staršema Rosandi in Robiju čestitajo

četrtkovi košarkarji

Ob rojstvu malega

MARKA

iskreno čestita srečni družinici

SKD Vigred iz Šempolaja

čestitke

Včeraj je diplomiral na ljubljanski univerzi iz specialne psihologije in specialne pedagogike - MVO - FUL-VIO DOVGAN. Čestitajo mu papa, mama in vsi ostali.

Danes praznuje okroglo obletnico dragi brat BOGDAN, 23. t. m. pa bosta praznovala še žena MAGDA in sin PA-VEL. Vse najboljše in še na mnoga zdrava leta jim kliče sestra Majda z družino.

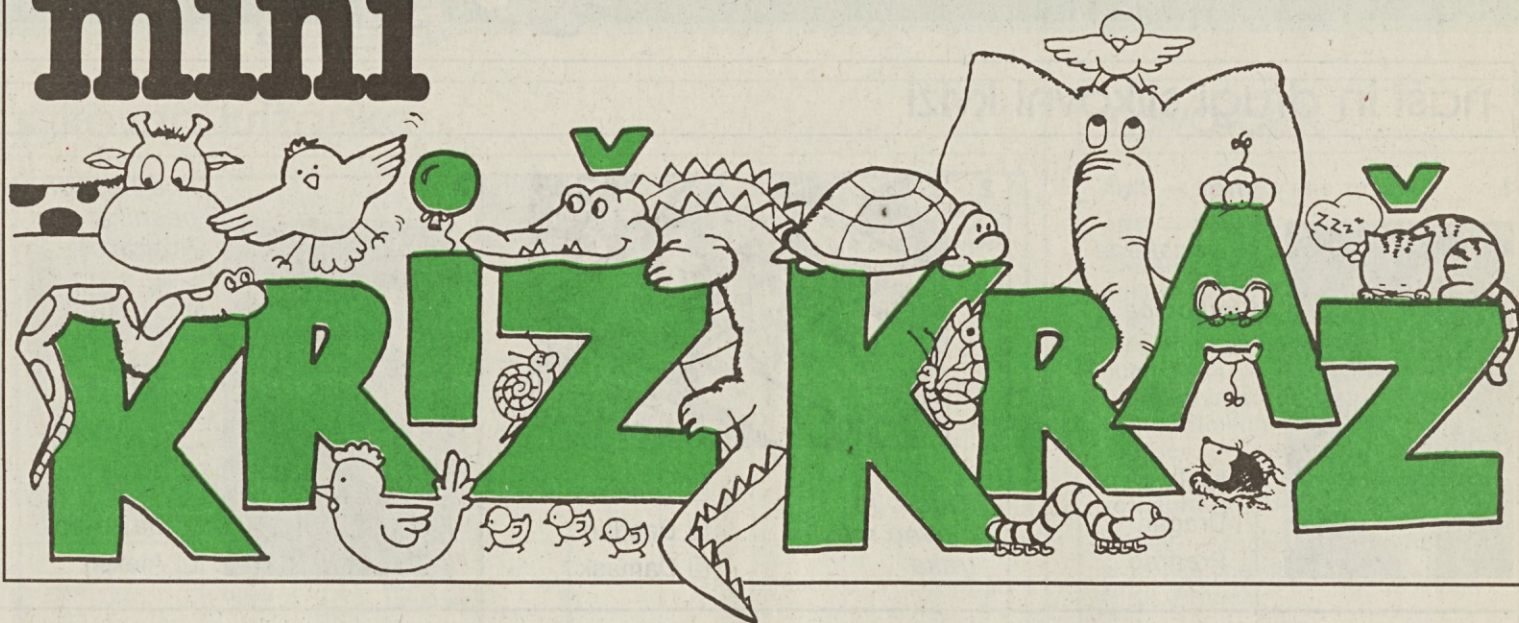
ARIANNI BOGATEC - državni prvakinji v razredu Europa - iskreno čestitajo svoji.

Težko je na kratko opisati življenjsko pot in številne dosežke odvetnika BOGDANA BERDONA, še posebej zato, ker še vedno s svojim neizčrpnim zagonom in doslednostjo nadaljuje s plodnim odvetniškim in političnim de-lom. Ob njegovi 60-letnici mu iz srca kličejo še na mnoga leta Ivan, Nadja in Katja.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST		
Ameriški dolar	1162,25	1145.—		
Nemška marka	748,35	740.—		
Francoski frank	223,53	220.—		
Holandski florint ...	663,71	650.—		
Belgijski frank	36,373	35.—		
Funt sterling	2213,15	2175.—		
Irski sterling	2008,25	1965.—		
Danska krona	196,33	191.—		
Grška dragma	7,600	7.—		
Kanadski dolar	1003,80	970.—		

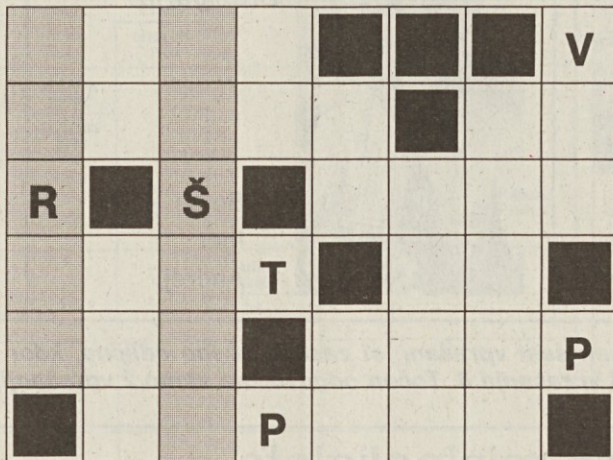
prispevki

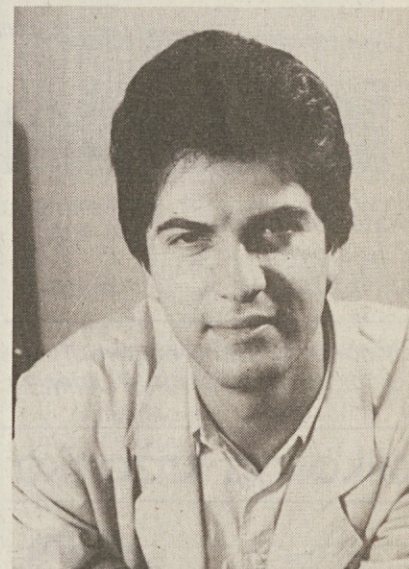
Upešno v novem šolskem letu

Vsem našim mladim bralcem
želimo veliko uspeha v novem
šolskem letu!

UREDNIŠTVO

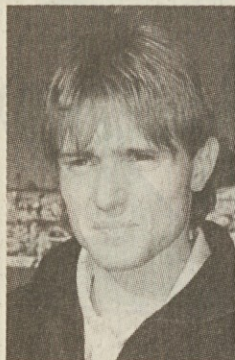
Ugani, kaj predstavljajo spodnje sličice in besede vodoravno in navpično razporedi v lik. Če jih boš vse pravilno razporedil, boš v sivih poljih dobil ime in priimek našega mladega književnika.

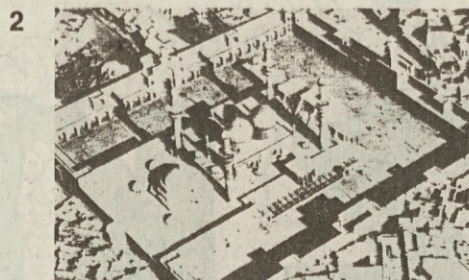

naši in drugi slikovni kvizi

1
Ime jugo-slovanskega asa Stojkovića

- ☐ Nenad
☐ Dragan
☐ Predrag

Katero je glavno mesto Iraka

- ☐ Teheran
☐ Bagdad
☐ Damask

3
Ime našega pesnika Pregarca

- ☐ Dušan
☐ David
☐ Aleksij

V katerem mestu SZ je sloviti muzej Ermitaž

- ☐ v Leningradu
☐ v Moskvi
☐ v Kijevu

5
Ime bivšega nabrežinskega župana Brezigarja?

- ☐ Bojan
☐ Igor
☐ Andrej

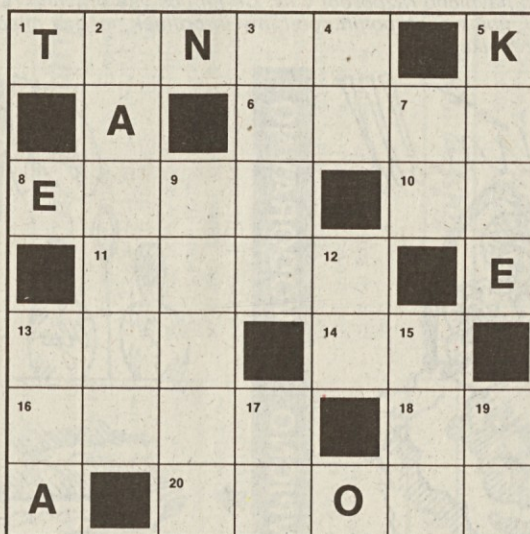
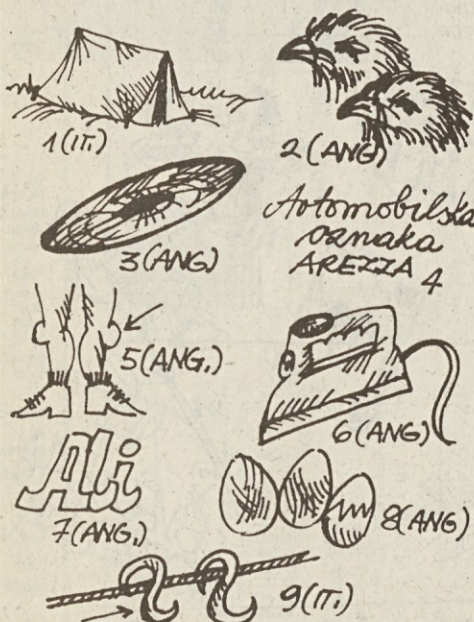

Ime zahodnonemškega smučarja Bittnerja

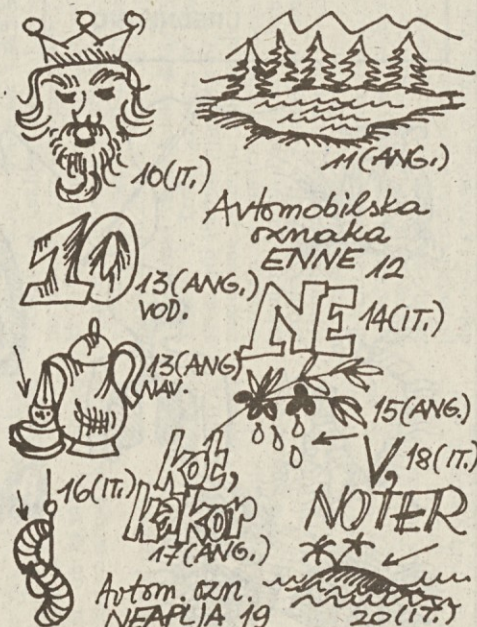
- ☐ Konrad
☐ Lothar
☐ Armin

Kdor je pravilno odgovoril na vseh šest vprašanj, si zasluži oceno odlično, kdor na 5 vprašanj je njegova ocena 8, kdor na 4 vprašanja -7, kdor na 3 vprašanja 6. Točen odgovor na samo 2 vprašanji, pa je ocena nezadostna.

slikovna križanka za minipoliglote

S pomočjo že vpisanih črk in črnih polj razporedi v lik slikam odgovarjajoče besede v angleščini, oziroma v italijanščini, kot je navedeno v oklepaju ob risbica.

slikovna križanka

					MINIKRIŽKRAŽ ZA VSAK ČAS	OTROŠKO VOZILO, KOLO	DOLGA VRSTA PONTIKOV SKOZI PUŠČAVO	LATINSKO IME ZA JANEŽ	ANGL. NOS. REPREZENTANT (GARY)	IME TOLSTOJEVE JUNAKINJE KARENINE
VEČJI KAMEN										
NAJVIŠJI VRH KANINSKEGA POGORJA										
RUSKO ŽENSKO IME										
POD										
BELGIJA		IDA KRAVANJA	ŠPORTNI OBJEKT ZA PLAVALCE	PROJEKTIRANE PROGE VRSTA ŽITANIC						NE, MI NE VI
LOV NA RIBE								KNOČ DUT		
								MAKARSKA		
POSUŠENA TRAVA DRUGE KOŠNJE						ZAKLJUČEK MOLITVE				
						DRUGO IME TROJNE				
ZELENICE V PUŠČAVI					JEZERO NA FINSKEM					
					PREBIVALKE IRSKE					
ORODJA ZA KRESANJE								HITER UMIK	KRILO RIMSKE LEGIJE	ZORANA ZEMLJA
TUJE MOŠKO OSEBNO IME				RIJEKA			NOČNI LOKAL			
				SASSARI			ZRN, ŠPANIJA			
BROOKLYN NA KONCU			POSODA ZA KAVO							
NEAPELJ			AFRIŠKA DRŽAVA (GL. M. DAKAR)							

slovarček

ANIS — latinsko ime za janež.

ARE — švedski smučarski center.

CAMUS — francoski pisatelj, ki je prikazoval bivanje kot absurd, zavračal je meščanska moralna merila, izhod pa iskal v prenovljenem humanizmu, ki naj temelji na uporu, akciji in solidarnosti. Avtor številnih sloviti del kot: »Kuga«, »Tujec«, »Kaligula«, »Nesporazum«. Leta 1957 je prejel Nobelovo nagrado. (Albert, 1913 — 1960)

ČERIN — znani slovenski kolesar, ki je nastopal tudi na italijanskem Giru. (Primož)

DAC — davek v stari Avstriji.

ELIDA — grška pokrajina v severnozahodnem delu Peloponeza, znana po vinogradništvu in oljkah (tudi Elis).

ENDURO — vrsta tekem z motorji.

IDE — pri Rimljanih 13. ali 15. dan v meseceu.

LINEKER — angleški nogometni reprezentant, član Tottenham, ki je že igral tudi za Barcelno. (Gary)

LOIK — nogometaš slavne ekipe Torina in italijanske državne reprezentance. Umrl je v nesreči pri Supergi z vsem Torinom leta 1949.

LSD — dietilamid lizergove kisline; sintetično dobljena spojina, ki povzroča halucinacije.

SADAT — bivši egiptovski politik (Anvar).

kombinacijska križanka

2 ČRKI: AŽ, KO, NK, OR, TN

3 ČRKE: ČAS, MOČ, ODA, OLE, REA

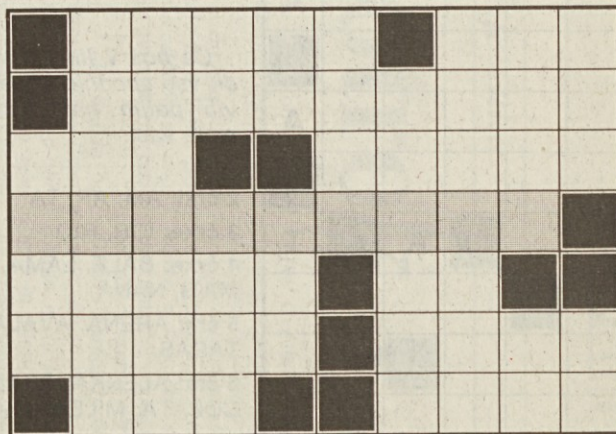
4 ČRKE: EGON, LEOV, ODOR, ONEK, RINA, SIRK

5 ČRK: OATES, OHRID, RAJNA, VOKAL

6 ČRK: NANTES

7 ČRK: MITINGI, OREBRJE, VOLUHAR

9 ČRK: OROŽENINA

Razporedi v lik vodoravno in navpično zgornje besede. Če jih boš pravilno razporedil, boš v sivih poljih navpično dobil ime slovitega letovišarskega kraja v Jugoslaviji na sliki.

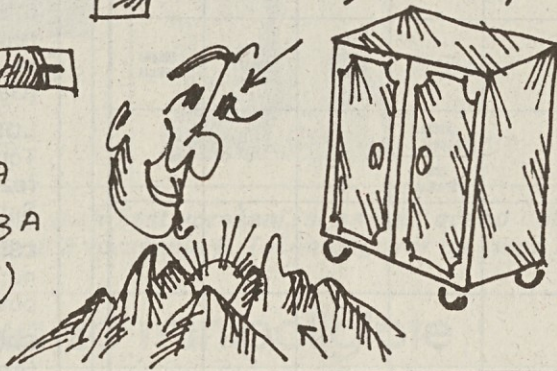

T					O	
	M					A
L					U	
	K					A
T						
			K			

A hand-drawn illustration in black ink. In the upper left, a simple house with a chimney sits on a hill. Below it, a boat with a striped sail is on the water. In the foreground, a wristwatch with a round face and a leather strap is shown. To the left of the watch, there are stylized flames or reeds. The text 'GOVEJA MAŠČOBA (DVOJ.)' is written in a bold, hand-drawn font across the middle-right of the page.

GOVEJA
MIAŠČOBA
(DVOJ.)

Trst, 25/VIII/90

A simple line drawing of a person in a parachute. The parachute is at the top, with many lines representing the canopy and suspension. The person is hanging below, with their arms and legs visible. An arrow points upwards from the person towards the parachute, indicating the direction of movement or the force of the air.

START
PLUG

KAMBODZA

Španija

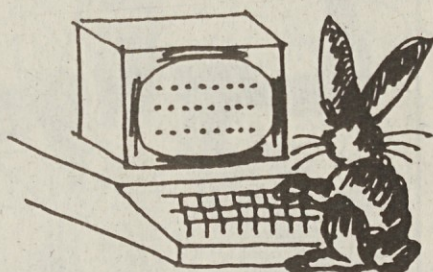
				A
				A
		K		T
O				

6 črk: ALENKA, ARAMIS,
COPATA, MILENA, SOBANA

igra z računalnikom

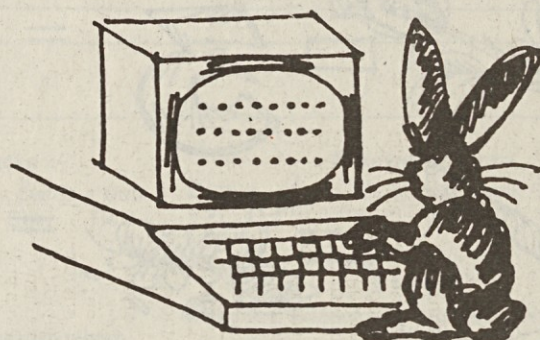

Igro je pripravil

MITJA MALALAN

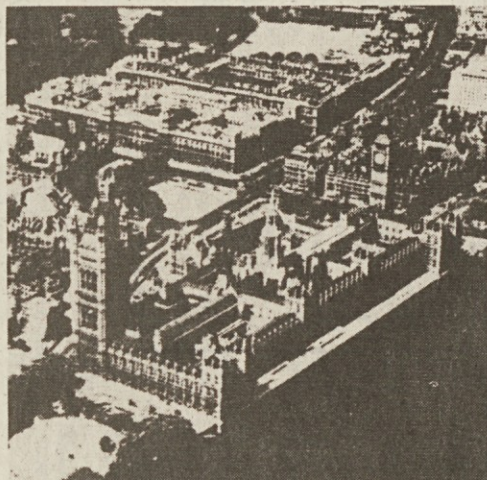
in to za
COMMODORE 64

```
10 PRINT"PRITISNI GUMB"  
120 GETA$  
130 IFA$=" "THEN120  
143 PRINT  
145 PRINT"POČAKAJ"  
148 PRINT  
150 Q=TI+INT(60+301*RND(0))  
160 GETA$  
170 IFA$<>" "THEN340  
180 IFTI<QTHEN160  
200 POKE54295,0  
202 POKE54296,15  
205 POKE54278,240  
207 POKE54277,16  
210 POKE54273,100  
212 POKE54276,33  
220 X=TI  
240 GETA$  
250 IFA$=" "THEN240  
270 R=TI  
280 POKE54276,0  
290 POKE54296,0  
310 PRINT"TVŮJ R. CAS JE"  
320 PRINT(R-X)/60;"SEKUND"  
330 STOP  
340 PRINT"PREHITRO"  
350 STOP  
READY.
```


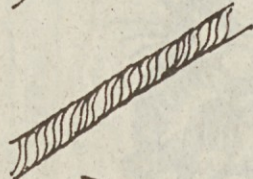
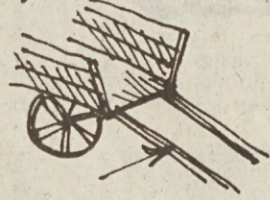
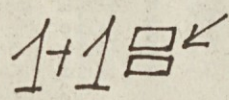
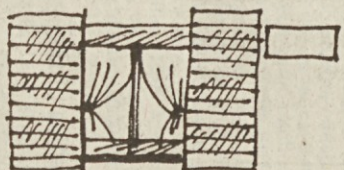

odvzemanje črk

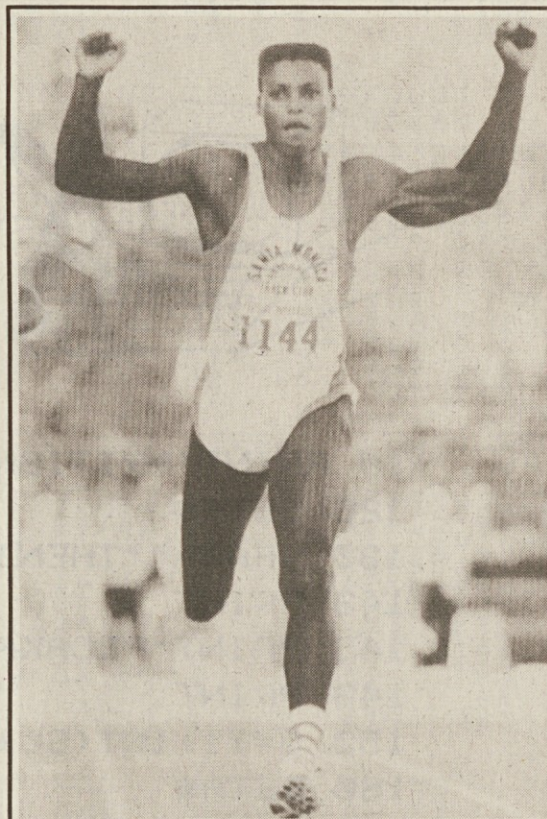

Spodaj imaš razne risbice. Ugani, kaj predstavlja prva risbica, potem pa druga v isti vrstici in si zapiši obe besedi. Druga beseda je sestavljena iz enakih črk kot prva, razen ene črke, ki jo vpiši v prazen kvadratik ob strani.

Če boš v kvadratke izpisal vse črke, boš navpično (v kvadratih) lahko bral ime evropskega vele mesta na sliki.

	=		=	
	=		=	
	=		=	
	=		=	
	=		=	
	=		=	

slikovna križanka

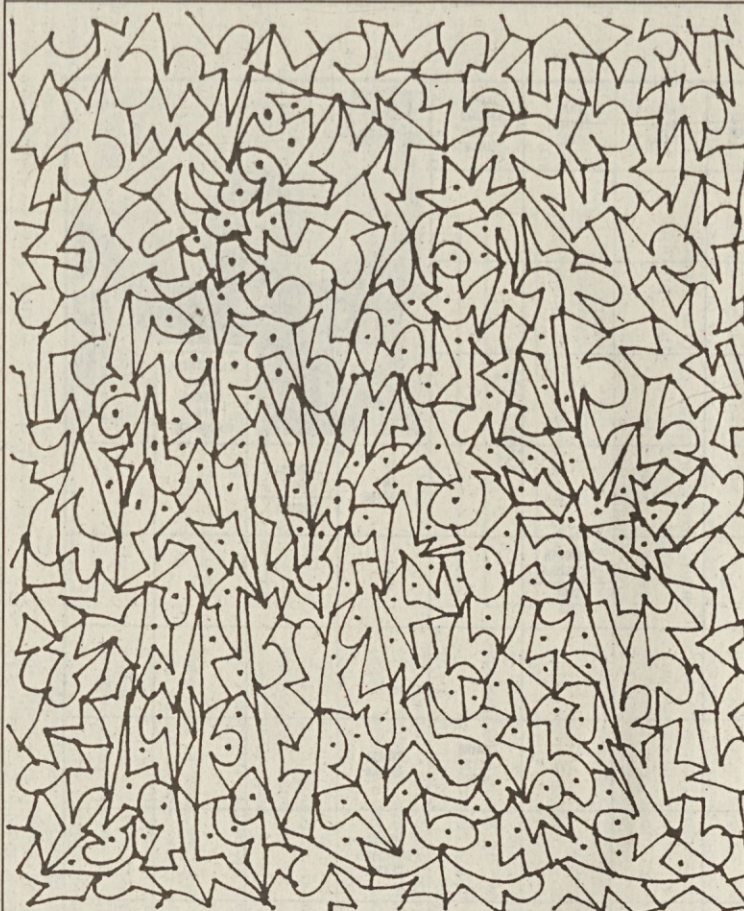

	ZNAČNA PLAST OKROG ZEMELJSKE OBLE	MODENA	UMIKANJE	MAMIN LJUBLJENEC
FRANČOSKI PISATELJ (ALBERT)				
NAJMLAJŠI DELCI TELESA				
REINHOLD MESSNER		VEZNIK RIMSKI DNEVI		
BIVŠI HOKOMETAS SLAVNEGA TORINO				MINIKRIŽKRAŽ ZA VAS
SPOJINA, KI POVZROČA HALUCINACIJE			KITAJSKA	PRATEŽ, VRSTA VOZ Z VOJAŠKIMI POTREBŠČINAMI
UČINEK, POSLEDICA				
WERNER EGK		ITALIJA, ROMUNIJA LATINSKI VEZNIK		
FILMSKA IGRALKA PAPAS				
VRAG, HUDIČ				

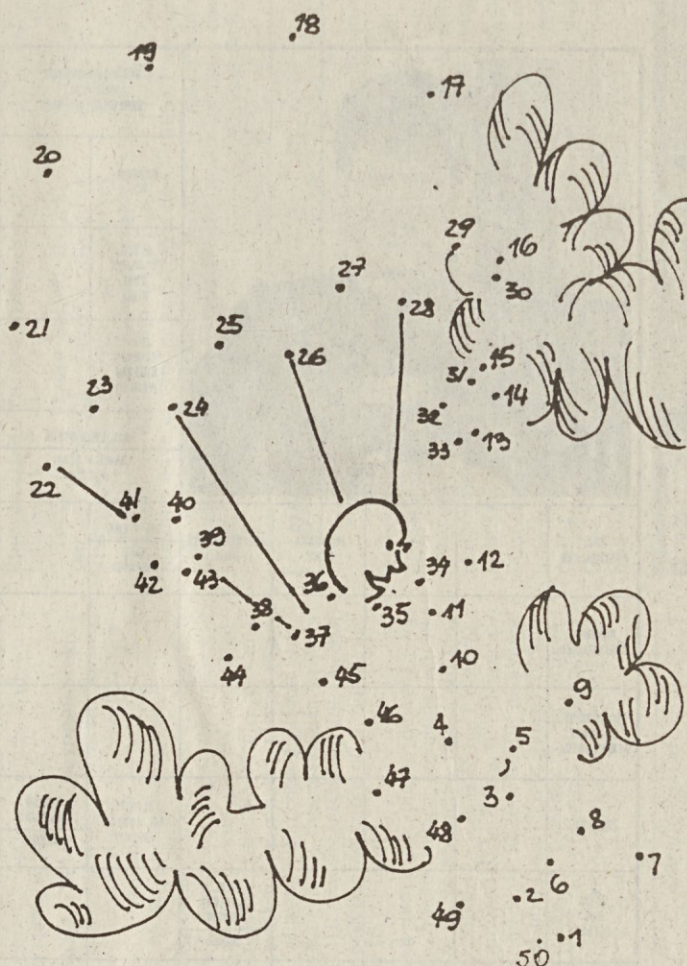

kaj se bo prikazalo

pobarvaj samo dele
označene s piko

od pike do pike

od 1 do 50

rešitve iz te številke

NASLOVNA STRAN

Slikovna križanka z našim književnikom

Moka - v - ikona - Po - r - š - stol - akut - rt - nit - snop - sapnik. Na sliki = Miran Košuta.

STRAN 2

Naši in drugi slikovni kvizi

1. Dragan, 2. Bagdad, 3. Aleksij, 4. v Lenin-gradu, 5. Bojan, 6. Armin.

Slikovna križanka za minipoliglote

1. tenda, 2. eagles, 3. disk, 4. AR, 5. knee, 6. iron, 7. or, 8. eggs, 9. ganci, 10. re, 11. lake, 12. EN, 13. V ten 13. N tea, 14. no, 15. oil, 16. esca, 17. as, 18. in, 20. isola.

STRAN 3

Slikovna križanka

Skala - Kanin - Irina - B - trase - ribolov - k.o. - otava - amen - oaze - Inari - kresila - Lin - RI - bar - yn - škodela - NA - Senegal. Na sliki = Brooklyn.

Kombinacijska križanka

Vokal - moč - oroženina - ole - Oates - Dubrovnik - Ohrid - TN - rajna - Egon - Rea - Sirk. Na sliki = Dubrovnik.

STRAN 4

Slikovna križanka z ruskim književnikom

T - pomol - omara - a - I - datum - skala - a - t - loja - oko - ura - je - kres. Na sliki = Tolstoj.

Kombinacijska križanka - naša vas

Sobana - Avala - Milena - arena - Ta - k - t - o - lama - Rio - ar - copata - Aramis. Na sliki = Samatorca.

STRAN 6

Odvzemanje črk

Stol — sto = L; torta — trta = o; trni — tri = n; drog — rog = d; oje — je = o; okno — oko = n. Rešitev = London.

Slikovna križanka

Camus - atomi - R. M. - in - Loik - LSD - efekt - W. E. - IR - Irene - satan. Na sliki = Carl Lewis.

STRAN 8

Slikovna križanka z jugoslovanskimi košarkarskimi asi

Pater - Elida - Čerin - mati - M. V. - DP - dan - Nepal - reorganizacija - atrakcija - sod - žreb - jaga - Are - Eol - Mia - RK - Vid - N. V. - lan - Karpati - iver - Sadat - E. V. - či - Celje - teta - Dino - CK - rac - Radja - Ade - NU - napoved - orangutani - osa - Senna. Na slikah = Dražen Petrović, Vlade Divac, Dino Radja.

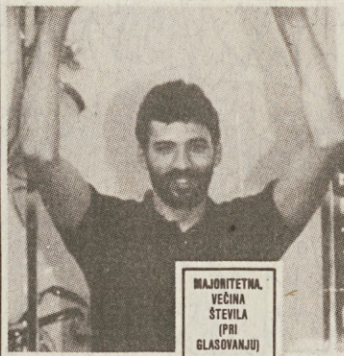
MINIKRIŽKRAŽEVI SODELAVCI

V tej številki so sodelovali:

Mario Magajna, Mitja Malalan,
Ilustrator: Liana Drašček

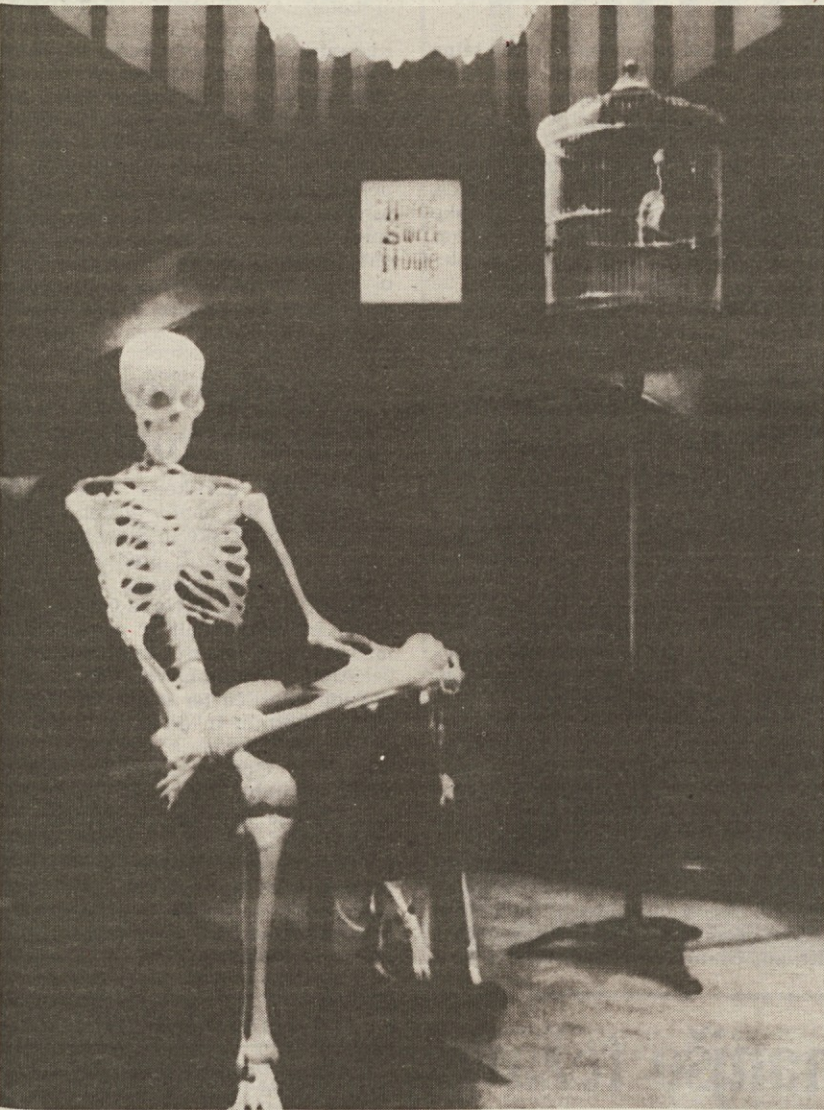
slikovna križanka z jugoslovanskimi košarkarskimi asi

				VAS V SOVOĐENJSKI OŠČINI ALI OGREVALNA NAPRAVA		DOMOVINA ALEMANOV	VLADA ALI OBlast TIRANA	TUJE ŽENSKO IME	RAND. ZGODAJ ZRELO SADJE	 MAJONITETNA VEČINA ŠTEVILA (PRI GLASOVANJU)			
				DUHOVNI OČE									
				GRŠKA POKRAJINA (TUDI ELIS)									
				ZNANI SLOVENSKI KOLEŠAR (PRIMOŽ)									
				NAJLJUBŠA OSEBA						ERIC CLAPTON		MONICA VITTI	
				DAVEK V STARI AVSTRALI								PISANJE	
ZHN. PORTUGALSKA			ROPARSKA PTICA	JUGOSLOVANSKI OTOK	DEL TEDNA GARI KASPAROV			HRIBOVITA AZ. DEŽELA NAŠA VAS					
PONDVNA ORGANIZACIJA													
PRIVLAČNOST, LASTNOST ATRAKTIVNEGA									GLAVNO MESTO GANE	POSODA ZA VINO			
ŽREBANJE					SLOVITI AM. BOKSAR (ROCKY)	LOV NA DIVJAČINO VEZNIK				ŠVEDSKI SMUČARSKI CENTER			
GRŠKI BOG VETROV				FILM. IGRALKA FARROW LECCE			RDEČI KRIŽ VPRAŠALNI ZAJMEK			MOŠKO IME POŠTA, TELEGRAF IN TELEFON			
NOVAK VLADO			INDUSTRIJSKA RASTLINA VICENZA			ČEŠKO GOROVJE PLAST, LEGA, VRSTA							
TRONICA, TRŠČICA					BIVŠI EG. POLITIK VRSTA TEKME Z MOTORJI						ELDA VILER SREDIŠČE ARMENIJE		
SRBOHRVAŠKA IN NAŠA CERKEV				MESTO V SLOVENIJI DOKTOR					MAMINA SESTRA VRSTA ZELENJAVE				
							CENTRALNI KOMITE IT. PEVKA OXA			RACHAN PREMOŽENJA NEVEST			
								LJUBK. MOŠKO IME AGRIGENTO				AVSTR. SMUČAR (HANS)	DIAPOZITIV
				NUORO		KAR SE NAPOVE IGRALNA KARTA							
				VELIKE OPICE									
				NADLEŽNA ŽUŽELKA, KI PIČI				BRAZILSKI PILOT (AYRTON)					

Zanimivost iz Sydneya

Svojevvrsten muzej

V soboto bodo v Sydneyu odprli prenovljen muzej okostnjakov. Obiskovalce bo na vhodu sprejemala svojevrsna prikazen, ki je seveda v sozvočju z »vsebino« samega muzeja

sklad mitje čuka

O težavah otrok v šoli

jelka cvelbar

Vsak sedmi otrok, tako pravijo statistike, ima težave v šoli. In vendar se prav gotovo ni znižal v zadnjih letih nivo splošnega inteligenčnega kvocienta in prav gotovo se ni povišal odstotek tistih, ki jih splošno označujemo, »da niso za šolo«.

Torej je treba iskati vzroke za te učne težave druge. Ker nastajajo učne težave predvsem v šoli, bo seveda prva pod drobnogledom ravno organizacija šole: pripravljenost učnega osebja, zadrževnost zadanih nalog, objektivne okoliščine, v katerih šola deluje. Recimo: lepo je pripravljati vrsto učiteljev na gibalno vzgojo, vendar pomisliti bi bilo treba tudi vsaj na telovadnice, ki jih po osnovnih šolah ni. Lepo je pripravljati vrsto učiteljev na poučevanje tujega jezika, upoštevati pa bi bilo treba tudi dejstvo, da zopet ni pravih prostorov in ustrezne opreme za moderni pristop k jeziku. Skratka: tudi reforme, ki so to zgolj zaradi delovne sile, ki je nimajo kje zaposliti, se predvsem v šoli ne morejo izkazati kot pozitivne, če ne izhajajo iz potreb otrok.

Zato menimo, da bo sama šola, kot neustrezna struktura, kljub vrsti razprav, diskusij in okroglih miz, še vrsto let pravo gojišče za učne težave otrok, dokler ti v njej ne bodo našli sebi primernega mesta. Sklad »Mitja Čuk« bo letos priredil izpopolnjevalni tečaj z namenom, da prispeva k ustreznejšemu pristopu do otrok in mladine. S pomočjo priznanih strokovnjakov bo skušal pomagati pri reševanju učnih težav otrok. Tečaj bo trajal celo šolsko leto in bo namenjen vsem, ki se ukvarjajo z vzgojo otrok, posebej tistim, ki se zanimajo za razvojne težave kot tudi za prave prizadetosti.

Tajnica Skladovega odbora g. Stan-ka Čuk, nam je povedala, da bo tečaj obsegal približno 70 ur, namenjen bo tudi razvijanju pravega pristopa do staršev, načinu razgovora z njimi in zbiranju koristnih informacij o otroko-

vem okolju. Odvijal se bo ob petkih in sobotah v prostorih Prosvetnega doma na Očinah.

»Tečaj bo vodila g. Branka Juršič iz Ljubljane, katere delo je splošno priznано, saj je načelnik oddelka za spoznavanje in pomoč avtističnim osebam.«

Tečaj se bo začel v oktobru in bo trajal do aprila: »Vsem obiskovalcem bomo ob koncu izročili potrdilo o obiskovanju in skripta s predelano vsebino. Tistim, ki se bodo odločili za pisanje seminarских nalog, pa bomo izdali tudi posebno potrdilo o uspehu.«

Ker za tečaj ni bilo mogoče dobiti pokrovitelja: »Morda bi imeli več sreče, ko bi branili barve kakega športnega društva...«, bo za tečaj potrebno plačati vpisnino.

»Vse podatke pa lahko zainteresirani dobijo do 28. 9. 1990 na tajništvu Sklada med 9. in 12. uro.«

Poleg tega tečaja pa Sklad prireja že vrsto let popoldanske lekcije v pomoč osnovnošolcem, predvsem pa srednješolcem in nekaterim višješolcem.

Cinzia Pečar, ki se že četrto leto udeležuje na tem področju, pravi: »Začeli smo pred štirimi leti. Morali smo po prostore v najem in lekcije so se odvijale v Marijanišču na Opčinah dvakrat tedensko. Situacija se je nekoliko izboljšala, ko je Sklad prišel do svojega sedeža. »Da, izboljšalo se je, v kolikor je pomenilo, da ni treba iskati prostor drugod, vendar se je kaj kmalu pokazalo, da je zaradi vzporednih številnih dejavnosti Sklada prostora še vedno premalo.«

Tudi zato, ker so pritlični prostori na Skladovnem sedežu v Proseški ulici nujno potrebni popravi, kajti ležijo petnajst centimetrov pod cestnim tlakom in glede na to, da stara hiša ne pozna izolacije, so prevlažni in nezdravi.

»Žal, ne moremo teh prostorov takoj sanirati,« je ugotovitev predsednice

Jelke Cvelbar, »kajti kljub neštetim potem, ki smo jih opravili, ni pravega izgleda, da bomo v kratkem dobili sredstva ali vsaj nadomestne prostore.« Upanje pa ne umre: »Skušali bomo z lastnimi sredstvi prilagoditi najnujnejše, pomislili pa smo celo na to, da bi zopet šli k nam v najem«. Glavni namen in vodilo je pri tem seveda, da bi ne osiromašili delovanje Slada in bi kontinuirano nudili otrokom in mladostnikom - prizadetim ali ne - potrebno pomoč.

Cinzia Pečar pa je nadaljevala: »Tudi letos bomo zato organizirali popoldanske lekcije v pomoč, se lahko prijavi do 28. 9. 90 v našem uradu.«

Pomoč je predvidena v obliki skupinskih lekcij po tri ure tedensko, ali v obliki individualne obravnave, po dogovoru.

Katere pa so težave, s katerimi se najpogostejše srečujejo otroci in posredno popoldanski inštruktor?

»V glavnem gre za metodo učenja. Dijaki se ne znajo učiti. Velik problem sta tehnika branja in izražanja, ki ju na osnovni šoli niso osvojili.«

S tem se morajo ukvarjati na lekcijah, pri izražanju posebej zaradi velikega narečnega vpliva.

»Tako delamo veliko obnovo, pripovedujemo s svojimi besedami prebrani tekst in podobno.«

Pomembno je tudi preverjanje znanja, predvsem slovnice. »Problemi izhajajo tudi iz dejstva, da učenci ne poznajo dovolj svojega materinega jezika. Pri tujem jeziku se ti problemi povečajo, potencirajo. Velikokrat moramo najprej v slovenščini razčistiti, kaj je samostalni, katere so funkcije glagola.«

Cinzia pa meni tudi, na podlagi izkušenj, da bremenijo dijakne velikokrat družinski problemi. Eden izmed teh je, da doma ne morejo govoriti, ker ne najdejo dialoga s starši. Zato se odprejo inštruktorju, če jih razume in jih z razumevanjem posluša.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.00 Aktualno: Uno mattina 9.40 Pravlјica: Obuti maček 10.30 Jutranji dnevnik 10.40 Film: Gli uomini voglio- no vivere (dram., It. 1962, r. Leonide Moguy, i. Jacqueline Huet), vmes (11.55) kratke vesti 12.30 Nanizanka: Provaci an- cora Harry 13.30 Dnevnik 14.00 Variete: Ciao fortuna 14.15 Dok.: Kvarkov svet 15.00 Rubrika: Primissima 15.30 Italijanske kronike 16.00 Mladinska oddaja: Aspettando Big! 17.00 Z razstave Civiltà delle Macchine (iz Turina) 18.00 Dnevnik - kratke vesti 18.05 Variete: Aspetta e ved...RAI! 19.45 Nad.: Santa Barbara 19.40 Almanah in vreme 20.00 Dnevnik 20.40 Film: L'avventura del Poseidon (dram., ZDA 1972, r. Ronald Neame, i. Gene Hackman, Er- nest Borgnine) 22.35 Dnevnik 22.45 TV film: La neve nel bicchiere (zadnji del) 0.20 Dnevnik in vreme	RAI 2 8.15 Nan.: Lassie, 8.40 Ho sposato tutta la famiglia 9.30 Dok.: Bazilika sv. Petra 10.00 Film: Io sono un evaso (dram., ZDA 1932, r. Mervyn Le Roy) 11.30 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto 11.55 Nadaljevanka: Capitot 13.00 Dnevnik 13.30 Rubrika o gospodarstvu 13.45 Nadaljevanka: Beautiful 14.30 Nan.: Saranno famosi 15.15 Variete: Ghibli 16.05 Nan.: Mr. Belvedere 16.30 Film: I due compari (kom., It. 1955, i. Aldo Fabrizi) 18.00 Praznik roza nageljna 18.30 Dnevnik - športne vesti 18.45 Nanizanka: Le strade di San Francisco 19.45 Dnevnik in šport 20.30 TV film: Naso di cane (r. Pasquale Squitieri, i. Nigel Courk, 1. del) 22.00 Dnevnik - nocoj 22.15 Rubrika: Eurogol 23.00 TV film: Stelle in fiam- me (dok.) 24.00 Dnevnik in horoskop 0.25 Film: Femmina (kom., Fr. 1967, r. G. Lautner, i. M. Darc)	RAI 3 11.30 Rally 12.00 Dok.: Meridiana - Živ- ljenje živali, Peking, Il bel mangiare, Dežele v ogledalu 14.00 Deželne vesti 14.30 Dok.: Mali založniki, 15.00 Neukrotljive žen- ske it. zgodovine - Sv. Katerina Sienska 15.30 DP v jahanju 16.45 Film: Singapore intrigo internazionale (krim., ZDA 1954, r. Robert Al- drich, i. Dan Duryea) 18.15 Poletje Magazine 3 18.45 Športna rubrika: Derby 18.55 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Drobci 20.00 Variete: Prove tecniche ore 20.00 20.30 Film: 1855. La grande rapina al treno (pust., ZDA 1978, r. M. Cric- hton, i. Sean Connery, Donald Sutherland) 22.20 Večerni dnevnik 22.25 Aktualno: Lo spettacolo in confidenza - Paolo Villaggio 23.20 Oddaja o kulturi: Fuori orario, vmes (24.00) noč- ni dnevnik	TV Slovenija 1 9.00 Spored za otroke in mlade: nanizanka Grizli Adams 9.20 Šolska TV: dok. Otrok in šola, 9.50 izobraž. od- daja Kruh skozi stoletja, 10.25 tečaj angleščine za najmlajše Muzzy in Gondoland 10.35 Mozaik. Mostovi 11.05 Nanizanka: Zakon v Los Angelesu (pon.) 11.50 Video strani 14.55 Mozaik. Mostovi (pon.), 15.25 Žarišče (pon.) 15.55 Nanizanka: Ljubezen pa taka (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.05 Šolska TV (pon.) 18.20 Spored za otroke in mlade: Prometna var- nost, 18.40 nanizanka Čudežna leta 19.05 Risanka in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Nadaljevanka: Mihajlo Lomonosov (7. del) 21.25 Tednik 22.30 Dnevnik in vreme 22.50 Nočni program Sova, vmes nanizanki Vse razen ljubezni in Ljube- zen pa taka	TV Koper 13.00 Nogometna rubrika: Tutto mercoledì 14.00 Nogomet: Kaiserslau- tern-Sampdoria 15.45 Rubrika: Bordo Ring 16.45 Wrestling Spotlight 17.30 Nogomet - Pokal UEFA: Zagreb Lubin-Bologna 19.00 Odprta meja 19.30 Stičišče 20.00 Rubrika: Tuttocalcio 20.30 Rubrika: Veliki tenis 22.15 TVD Novice 22.30 Tednik: Gol d'Europa 23.30 Rubrika: Bordo Ring 24.30 Veliki tenis (pon.)	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 8.00, 14.00 Deželna kronika; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.10 Ekologija danes za boljši jutri; 8.25 Evergreeni; 9.10 Mladinska nadaljevanka: Ukradeni mesec (L. ASke- nazy, 3. del); 9.35 Instrumentalni solisti; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Rock zvezde; 12.00 Dobrodošlo poletje; 12.30 Orkestri; 12.40 Z naših festivalov; 13.20 Glasba po že- ljah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Poletni mozaik; 16.00 Stari časi družabnosti; 16.45 Potpuri; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: teden ruskih skladate- ljev; 18.00 Jugoslavija 1941-1945; 18.30 Soft music; 19.20 Zaključek sporedov.				
CANALE 5 8.00 Nanizanke: Simon Tem- plar, 9.00 Alfred Hit- chcock, 9.30 Diamonds - Affari di famiglia 10.30 Film: L'uomo del sud (pust., ZDA 1945, r. Jean Renoir, i. Betty Field, Zachary Scott) 12.30 Nanizanka: Due come noi - Il mandante miste- rioso 13.30 Kviza: Cari genitori, 14.15 Il gioco delle cop- pie 15.00 Rubrike: Agenzia ma- trimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro, 16.30 Cara TV 16.55 Kvizi: Doppio slalom (vodi Paolo Bonolis), 17.25 Babilonia, 17.50 O.K. Il prezzo è giusto!, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e mari- to 20.30 Variete: Bellezze al ba- gno 2 (vodijsko Marco Co- lumbro, Sabina Stilo in Francesco Salvi) 23.15 Variete: Maurizio Co- stanzo Show 1.00 Nanizanka: Marcus Wel- by M.D.	RETE 4 8.30 Nadaljevanka: Una vita da vivere, 9.30 Andrea Celeste, 10.00 Amandoti, 10.30 Aspettando il do- mani, 11.00 Così gira il mondo 11.30 Nanizanka: La casa nella prateria 12.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 13.35 Nadaljevanka: Sentieri 15.40 Nanizanka: Falcon Crest - Lo scambio 16.45 Nadaljevanka: La valle dei pini 17.20 Nanizanka: General Hospital 17.55 Nad.: Febbre d'amore 19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati (vodi Luca Barbareschi) 19.30 Nanizanka: Dynasty 20.30 Film: I quattro del Texas (western, ZDA 1983, r. Ro- bert Aldrich, i. Frank Si- natra, Dean Martin, Ani- ta Ekberg, Ursula And- ress) 22.35 Tednik: Kronika (vodi Emilio Fede) 23.20 Nanizanki: China Beach, 1.25 Mannix - La scatola maledetta	ITALIA 1 7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 8.30 Nanizanke: Webster, 9.00 Arnold, 9.30 La pic- cola grande Nell, 10.00 Amore in soffitta, 10.30 La famiglia Brady, 11.00 Strega per amore, 11.30 Tre nipoti e un maggior- domo, 12.00 La famiglia Addams, 12.30 Benson, 13.00 La famiglia Brad- ford, 14.00 Happy Days, 14.30 Compagni di scuo- la, 15.00 Supercar 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke in nanizanka Balliamo e cantiamo con Licia 18.00 Nanizanke: Batman, 18.30 Tarzan, 19.30 Casa Keaton 20.00 Risanke 20.30 Film: Triade chiama Ca- nale 6 (krim., ZDA 1981, r. S. Carver, i. Chuck Nor- ris) 22.30 Aktualno: Born In The USA - Mesta rock glasbe 23.15 Rubrika: Grand Prix 0.30 Nanizanke: Chips, 1.30 Benson, 2.00 Apparta- mento in tre	ODEON 8.30 Nanizanke: Arthur, 9.30 Laredo, 10.30 Collabora- tors, 11.30 Lespie 12.30 Film: In risanke 15.00 Nan.: Captain Power 15.30 Film: L'ultima neve di primavera (dram., It. 1973, r. R. Del Balzo) 17.00 Nanizanki: Zufall, 18.00 Galactica 19.00 Film: In risanke 20.00 Nan.: Flash Gordon 20.30 Film: Antologia di Totò (kom., Fr. 1978, r. J.L. Commolli, i. Totò, D. Fo) 22.45 Film: Le sei mogli di Bar- bablù (kom., It. 1950, r. C.L. Bragaglia, i. Totò) 24.00 Nanizanka: Night Heat	TMC 8.30 Nan.: Get Smart, 9.00 Pet- rocelli, 10.00 Condo 10.30 Nad.: Terre sconfinite, 11.15 Potere 12.00 Kosilo z Wilmo 12.30 Tajnosti in skrivnosti 13.00 Sportne vesti, dnevnik 13.30 Aktualno: Ženska TV 15.00 Film: Ragazze alla fines- tra (kom., ZDA 1952, r. H. Levin, i. M. Loy)	TV Slovenija 2 17.30 Studio Ljubljana 19.00 Nanizanka: 'Alo, 'alo 19.30 Dnevnik in Žarišče 20.30 Dok.: Slovenija 20.50 Koncert nagrajencev 19. tekmovalja mladih glasbenikov Slovenije 21.00 Dokumentarec: Afera prisluskujovalja 21.30 Večerni gost: Drago Habjan 22.05 Videogodba 22.50 Nogomet U 18: SZ-Ju- goslavija 23.20 Nogomet: evropski goli	RADIO SLOVENIJA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Mladina poje; 9.05 Glasbena matineja; 10.00 Infor- macije, gospodarstvo, glasba; 11.05 Izbra- li smo; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.30 Ra- dio danes; 13.38 Do 14.00; 14.05 Oddaja o jeziku; 14.25 Iz glasbene tradicije; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Prihujljene melodije; 17.00 V stu- diu; 18.05 Big Band RTV-Lj; 18.30 Zbori; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ansambli; 20.00 Domače pesmi; 21.05 Literarni več- er; 21.45 Melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni noktur- no; 23.15 Nočna glasba.	RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Na da- našnji dan; 6.10 Vreme in prometni ser- visi; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.30 Dnevni pregled tiska; 8.00 Prenos Vala 202; 13.00 Oddaja v živo; Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Črno na belem; 17.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.	RADIO KOPER (italijanski program) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.35 Poletna oddaja; 8.00 Razgled- nica; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po ne- kaj; 9.00 Potovanje okoli sveta; 9.15 Clic; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Superspass; 10.40 Družinski svet: ideje in nasveti za gospodinje; 11.00 Pisa- li so nam...; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Vse za dopust v Ju- goslaviji; 18.30 Najlepše popevke; 19.00 Souvenir d'Italy; 20.00 Nočni program - glasba.	RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 15.00 C'est la vie; 18.00 Vedeževal- ka; 20.00 Klasična glasba; 21.00 Radijski bazar, nato Nočna glasba.

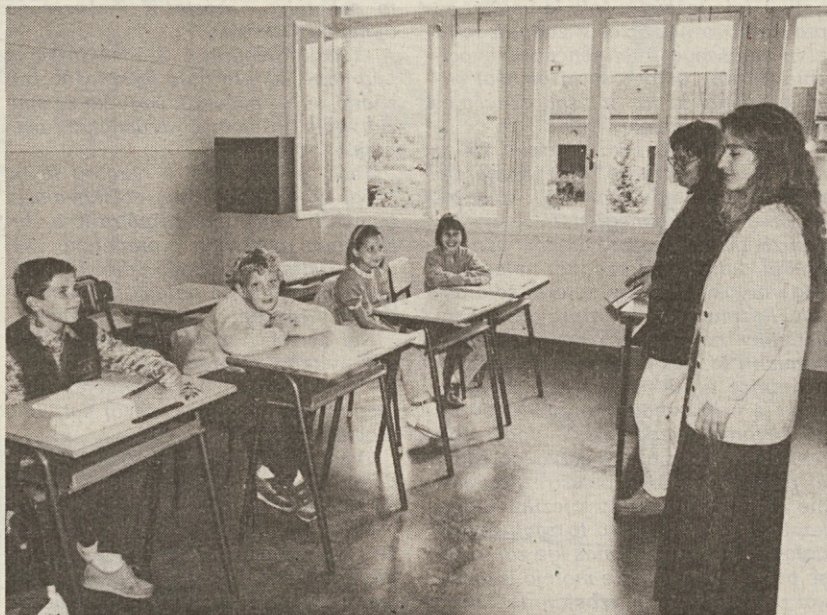
Bo morda za šolo Franceta Bevka v Gorici zadnje? Za dijake, učence in šolnike včeraj začelo novo šolsko leto

Šolsko leto na Goriškem se je začelo dokaj rutinsko, pa čeprav z običajnimi težavami, na katere smo se že tako navadili, da jih sploh ne ocenjujemo kot takšne. Pa vendar.

Tudi na slovenskih šolah, od osnovnih do višjih srednjih, so včeraj imeli celodnevni pouk, čeravno je ta potekal nekako bolj »ležerno«, tako kot je pač v navadi prvi dan šolskega leta.

Začetek nove šolske sezone je bil nekaj posebnega za vse malčke, ki so prvič prestopili šolski prag. Slovenskih prvošolčkov na Goriškem je letos 49, od teh 33 v goriškem, 16 pa v doberdobskem didaktičnem ravnateljstvu. Ta podatek nas sili k razmišljanju o bodočnosti naše šole, o njeni vsebini ter o vprašanju zapiranja učilnic oziroma šolskih stavb. Na žalost so te težave dokaj akutne.

Ravnateljica goriškega didaktičnega ravnateljstva Mirka Braniš-Saksida nam je s tem v zvezi povedala, da se je letošnje šolsko leto z organizacijskega in prostorskega vidika začelo kar normalno. Največje vprašanje predstavlja osnovna šola Franceta Bevka v Ul. Svevo, kjer imajo samo štiri učence, ki obiskujejo 5. razred. Zaradi specifičnosti problema obstaja nevarnost, da bodo naslednje leto, če ne bo primerne vpisa v prvi razred, šolo zaprli. Pri tem pa velja povedati, da se je letos v 1. razred osnovne šole Otona Župančiča v Ul. Brolo vpisalo kar 14 učencev, del katerih prihaja iz južnega dela mesta. V tem primeru pa bi bilo smiselno, tudi z učnega in pedagoškega vidika, da bi polovica teh

malčkov obiskovala 1. razred v Ul. Svevo in s tem bi se tudi vprašanje zaprtja šole začelo rešiti.

Med drugimi težavami goriških osnovnih šol bi omenili vprašanje prevoza otrok iz južnega dela mesta v šolo Otona Župančiča ter prostorsko dotrajanost učilnic na šoli Frana Erjavca v Štandrežu.

Z vprašanji morebitnega zapiranja šol se ukvarjajo tudi na doberdobskem didaktičnem ravnateljstvu. Kot nam je povedala ravnateljica Nataša Pavlin-Petarin, je položaj najbolj akuten v

Rupi in v Romljanu. Na obeh šolah je vse manj otrok in jasno je, da obstaja nevarnost, da bodo morali že s prihodnjim šolskim letom ukrepati v smeri, ki si jo nihče ne želi.

Ravnateljica nam je še povedala, da so povsod uvedli modularni sistem pouka, čeravno so bili prisiljeni ta program v manjših šolah uresničiti tako, da so po dve šolski enoti združili skupaj (Rupa-Vrh in Jamlje-Romljan).

Na sliki (foto Pavšič) štiričlanska sestava 5. razreda osnovne šole Franceta Bevka v Gorici.

Pred ukinitvijo dveh v Gorici in Gradišču? Ena turistična ustanova na območju Brd in Krasa

Že več časa je govor, da bi Deželna uprava rada ukinita vrsto letoviščarskih in turističnih ustanov. Razlog naj bi bil varčevanje. V poštev naj bi prišle vse tiste ustanove, ki svoje delo opravljajo na nižinskem in gričevnatem ozemlju (npr. Gorica, Gradišče, Videm). Ostale naj bi le letoviščarske ustanove v krajih ob morju (Trst, Gradež, Lignano) in tiste v goratih predelih. Čeprav se je o stvari govorilo že precej časa, je do izdelave zakonskega osnutka prišlo šele pred kratkim in vse kaže, da bodo na Deželi kaj kmalu o tem razpravljali.

Čisto razumljivo je, da so s to namerodeželne vlade pri nas v Gorici in v Gradišču sila nezadovoljni. Letoviščarski ustanovi igrata pomembno vlogo. To velja še zlasti v Gradišču, kjer tamkajšnja ustanova upravlja deželno enoteko La Serenissima, stavbo nekdanjih beneških providurjev, v kateri je enoteka, so pravkar preuredili. Zaradi tega so se v Gorici sestali zastopniki obeh letoviščarskih ustanov skupno z župani občin v trikotniku Gorica - Krmin - Gradišče in še dlje do Redipuglie (sem sodita tudi občini Sovodnje in Števerjan). Letoviščarska ustanova v Gradišču ima namreč pristojnost tudi nad občino Foljan - Redipuglia, ki je, zaradi kostnice padlih med 1. vojno, turistično pomemben kraj.

Župani so izrazili svoje nezadovoljstvo zaradi nameravane ukinitve dveh letoviščarskih ustanov. Poudarili so turistični pomen, ki ga imajo Gorica, Krmin, Gradišče ob Soči ter Foljan -

Redipuglia, kot tudi Brda in Kras. Zahtevajo ustanovitev ene same letoviščarske ustanove v katero bi bili zajeti vsi kraji na tem območju. Predsedniku deželne vlade Biasuttiju in odborniku za turizem Francescuttu so poslali pismi z zahtevo, da se sedanji osnutek zakona spremeni tako, da se sprejme njih zahteva po ustanovitvi ene velike turistične ustanove, ki naj bi zajemala vse turistično pomembne kraje na Goriškem z izjemo Gradeža.

Sodelovanje med aeroklubi

•Predsednik goriškega Aero kluba Nardin je te dni imel v gosteh kolege s Koroške, Štajerske in Slovenije. Srečanja so se udeležili predsedniki aeroklubov iz Wolfsberga Petschenig, Gradca Nettwall in Nove Gorice Murrovca in razpravljali o povezovanju med manjšimi letališči na območju dežel Alpe - Jadran. O vlogi in delovanju teh letališč ter o njihovih turističnih, športnih in didaktičnih dejavnostih bodo januarja razpravljali na posvetu v Gorici. Govor bo tudi o možni uporabi letališč za civilno zaščito. Junija nameravajo prirediti letalski raid dežel Alpe - Jadran, je napovedal goriški predstavnik. Novosti napovedujejo tudi v Novi gorici, kjer želijo ponovno urediti pristajališče na nekdanjem avstrijskem vojaškem letališču na Ajševici.

Jutri na pobudo kulturno-političnega krožka »Frontiera aperta« Javna razprava o sodelovanju med Gorico in Novo Gorico

Kulturno-politični krožek »Frontiera aperta«, ki ga vodi goriški deželni odbornik Mario Brancati iz vrst KD, prireja jutri ob 17. uri v konferenčni dvorani Trgovinske zbornice (Ul. Crispi) javno srečanje na temo Gorica in Nova Gorica: konfrontacija med mestoma. Razgovor bo vodil sam Brancati, z uvodnimi poročili pa bodo sodelovali vladni podtajnik za šport in turizem Luciano Rebullia, goriški župan Antonio Scarano, senator KPI Nereo Battello, predsednik koordinacijskega odbora borčevskih združenj Luigi Stanta in direktor sociološkega inštituta ISIG Alberto Gasparini. Organizatorji napovedujejo, da se bo razprava udeležili tudi novogoriški župan Sergij Pelhan, ki je s svojimi predlogi o višji kakovosti sodelovanja med Gorico in Novo Gorico pravzaprav izzval jutrišnjo razpravo.

Zbor Hrast poje v Grgarju

V Grgarju, v tamkajšnjem Kulturnem domu, bo jutri, 21. septembra, ob 20. uri, srečanje pevcev iz Doberdoba in Big Ben Hit kvarteta. V goste pridejo člani mešanega pevskega zbora Hrast iz Doberdoba, ki jih vodi Hilarij Lavrenčič. Zbor bo kmalu odpotoval na tekmovanje v Belgijo. S programom, ki so ga naštevali za to priložnost, bodo nastopili tudi v Grgarju.

Doma in v tujini z uspehom nastopa vokalna skupina Big Ben Hit kvartet. Tudi pevci te skupine nastopijo jutri v Grgarju s programom umetnih in narodnih pesmi.

Vodil jih bo Janez Povše

Gledališka srečanja v Štandrežu

Prosvetno društvo Štandrež prireja Gledališka srečanja z naslovom Igralec - oder - občinstvo, ki jih bo vodil Janez Povše. Srečanja so namenjena vsem, ki ljubijo gledališče, vršila se bodo v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu. Prvo tako srečanje bo jutri, 21. septembra, ob 20.30, drugo pa v torek, 25. septembra, ob 20.30.

Zaenkrat le manjše težave zaradi protesta carinikov

Cariniki na mejnih prehodih so ponovno oklicali sindikalno akcijo za rešitev že kroničnih problemov, ki bremenijo delovanje carinske službe. S podobnim protestom so italijanski cariniki že lani zahtevali okrepitev organov in preureditev carinske uprave. Takrat so od vlade dosegli nekaj pozitivnih odgovorov in odlok o preureditvi carinske uprave. Senatska komisija za finance pa je pred kratkim odobrila zakonski usnutek, ki spreminja lanski odlok, in s tem povzročila ponoven protest osebja.

Od ponedeljka dalje se osebje carinske uprave tudi na Goriškem strogo drži delovnega urnika in ne opravlja nadurnega dela. To pomeni, da carinska služba deluje samo v dopoldanskem času, kar pa zaradi naraščajočega blagovnega prometa ni dovolj, da bi bili kos potrebam. Doslej ta protest še ni povzročil posebnih težav na mednarodnem mejnem prehodu pri Štandrežu, kjer še ni opaziti velikega števila tovornjakov, ki bi čakali na carinjenje. Vrste in čakanje so sicer nekoliko daljši kot navadno, so nam povedali pri carinski upravi, od pravih zastojev pa bo najbrž prišlo šele v prihodnjih dneh. Protest carinikov naj bi namreč trajal celih petnajst dni, nato pa napovedujejo v oktobru še tri celodnevne stavke. Stavkali naj bi v dneh 4., 8. in 9. oktobra. Če v prihod-

njih dneh ne bo prišlo do sporazuma in preklica protestne akcije, je torej na meji pričakovati precejšnje težave.

Tečaja slovenščine in klekljanja pri društvu Jadro

Tudi letos je društvo Jadro iz Ronk uresničilo dvotedenski poletni tečaj slovenščine za dijake iz Laškega. Skupino desetih mladih je v društvenih prostorih v Romljanu vodila učiteljica Egle Frandolič iz Ronk in povedati je treba, da so prireditelji z uspehom tečaja povsem zadovoljni.

Društvo Jadro pa bo odslej skrb za poglobitev znanja materinega jezika posvetilo odraslim in bo v ta namen organiziralo šestmesečni tečaj slovenščine, ki naj bi se začel oktobra meseca. Vsi, ki bi se radi udeležili tečaja, se lahko zgledajo kar pri odbornikih društva, ki bodo postregli tudi z ostalimi podrobnostmi.

Odborniki kulturno-rekreacijskega društva iz Laškega obenem sporočajo, da bodo tudi letos, tokrat že četrtič, pripravili šestmesečni tečaj klekljanja. Tudi v tem primeru podrobnejša pojasnila nudijo društveni odborniki.

razna obvestila

Knjižnica Damira Feigla je odprta ob delavnikih od 10. do 12. in od 13. do 17. ure. Ob četrtek je knjižnica odprta samo popoldne.

Radio Trst A bo danes ob 12. uri v oddaji Dobrodošlo poletje (hobby in prosti čas) prenašal pogovor Vilija Prinčiča s Tomažem Devetakom pustolovskem potovanju po Kanadi.

Jutri ob 8.10 po Radio Trst A prenašal ponovitev oddaje Zdenka Vogriča iz serije Poti, zanimivosti in lepote naše dežele. Tokrat bo govoril o centru mesta Gorica.

Združenje "Cuore amico" obvešča zainteresirane, da so v centru za bolezni srca in ožilja v goriški splošni bolnišnici po poletnem premoru obnovili rehabilitacijsko za srčne bolnike. Rehabilitacijska in preventivna telovadba je vsak torek in četrtek od 9.30 do 11. ure.

Godba na pihala Kras iz Doberdoba vabi vse ljubitelje glasbe naj se prijavijo za novo tečajno sezono 1990/91. Poleg Doberdoba se bo ob zadostnem vpisu tečaj odvijal tudi v Dolu in Jamljah. Vpisovanje in pojasnila pri predsedniku godbe Franku Ferfolji, tel. 78077.

SDZPI obvešča, da je do jutri v teku vpisovanje in sledeče tečaje: dveletni poklicni tečaj s kvalifikacijo za kuharje (1. letnik 1000 ur letno); dveletni poklicni tečaj za prodajalce (2. letnik 1000 ur letno); tečaj angleščine 120 ur; tečaj stroje-pisja 150 ur; tečaj bančne tehnike 30 ur; tečaj za vodilno osebje v podjetjih 30 ur (pogoj za vpis opravljena višja srednja šola); tečaj za upravljanje osebja - plače in ostale obveznosti 80 ur; tečaj fitopatologije 30 ur. Vpisovanje in informacije na sedežu zavoda v Gorici, Ul. Croce 3 (tel. 81826), od 10. do 13. ure.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško prireja 27. t. m. enodnevni izlet k pobratenemu društvu upokojencev v Trbovlju. Vpisovanje (do zasedbe mest) samo danes, 20. t. m., od 10. do 12. ure na sedežu in pri poverjenikih.

Slovensko planinsko društvo Gorica obvešča, da bo za nedeljski izlet na Sevnico odhod ob 6.30 iz Gorice (na Kornu) in ob 6.40 iz Štandreža (na trgu),

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Caccia o ottobre rosso«.

VERDI 17.30-22.00 »Pretty woman«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Esperienze erotiche di giovani donne«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 17.30-22.00 »Godimenti carnali«. Prep. ml. pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30 »Maščevanje Nerdsov«, 20.30 (revija Pula po Puli) »Do konca in naprej«.

SVOBODA Šempeter 20.30 »Človek izza rešetk«.

DESKLE 20.00 »Porno lutka«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Marzini, Korzo Italija 89, tel 531443.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Al Redentore, Ul. Rosselli 23, tel. 410340.

Pomembna vloga grofovske družine v zgodovini Goriške

Grof G. Coronini je umrl na Dunaju

Na Dunaju je konec prejšnjega tedna, 13. septembra, umrl v 85. letu starosti goriški grof Guglielmo Coronini. V avstrijsko prestolnico je iz Gorice z vlakom odpotoval tri dni prej. Znanu, s katerim se je pred odhodom pogovoril na goriški postaji, je dejal: »Grem na svojo zadnjo pot«. Na Dunaju je šel v Hotel de France, kjer je običajno bival. Našli so ga mrtvega v hotelski postelji. Vest je z italijanskega konzulata na Dunaju šele v torek prišla v Gorico. Njegovi daljni sorodniki, ki živijo v Gradcu, v Londonu in v Grčiji ter tudi v Gorici, bodo poskrbeli, da njegove posmrtno ostanke prenesejo v Gorico, saj bodo grofa tu pokopali.

Pokojni grof je zadnja leta živel sam v dvorcu sredi Coroninijevega parka na Drevoredu 20. septembra. Pred šestimi leti je umrla njegova sestra baronica Nicoletta, ki je, dokler je le mogla in kljub visoki starosti, vsako nedeljo hodila k maši v Kromberk na jugoslovansko stran. Baroni Coronini so namreč pred priključitvijo imeli veliko posest v Kromberku, na njej je delalo veliko kmetov. Njihov je bil tudi grad, v katerem je sedaj Goriški muzej.

Še pred dvema tednoma, proti večeru, je grof Guglielmo Coronini telefonično podpisal pismo na dom. Hotel je vedeti ali odgovarjajo resnici vesti, da bodo v Sloveniji po vojni odvzeto posest vrnili prejšnjim lastnikom. Dejal mi je, da so mu vest posredovali nekateri njegovi bivši kmetje iz Kromberka. Povedal mi je še, da če bi do tega prišlo, bi si zemlje ne želel dobiti nazaj, zanimal ga je le kromberški grad. Povedal sem mu, da, kar mi je znano,

se v Sloveniji šele začena govoriti o povračilu nacionaliziranih posesti in da bo morala slovenska skupščina sprejeti ustrezne zakone. Potem sva se še dalj časa, kot marsikdaj prej, po telefonu pogovarjala o nekaterih vprašanih stare goriške zgodovine. Vsakokrat, ko sem bil v zagati, sem ga vprašal za pojasnilo o kakem dogodku in vsakokrat mi je prijazno in izčrpno odgovoril.

Pokojni grof Guglielmo Coronini je bil kulturno zelo razgledan. Bil je odlični poznavalec stare goriške zgodovine kot tudi strokovnjak na področju likovnih umetnosti. Dal je pobudo in pomagal pri ureditvi nekaterih velikih razstav goriške umetnosti (med zadnjimi bi omenil veliko razstavo o dobi Marije Terezije) ter sodeloval pri ureditvi katalogov. V italijanskih in mednarodnih krogih so bila nekatera njegova dela zelo cenjena. Takoj po vojni so ga imenovali za člana italijanske državne komisije, ki je ugotavljala, katere umetnine so Nemci med zadnjo vojno odnesli iz Italije. Že več let je zbiral dokumente o goriški zgodovini in nameraval napisati obsežno delo. Ker je v družinskem arhivu imel veliko dokumentov, na stečaj so mu tudi bila odprta vrata v vse dunajske arhive, je bilo pričakovati, da bo njegovo delo najbolj popolno in pomembno o zgodovini Goriške. Brez dvoma je veliko tega materiala zbranega. Brez dvoma je pokojnik že veliko napisal. Kako je s tem njegovim podvigom, bomo izvedeli šele takrat, ko bo nekomu uspelo pregledati njegovo bogato zapuščino.

V zgodovini Goriške so grofje Coronini dolga stoletja igrali zelo pomembno vlogo. Njih rodovina izhaja še iz časov svetega rimskega cesarstva, saj so bili v grofe povzdignjeni že takrat. Bili so vedno prisotni v vodenju Goriške grofije. Omenjeni so v zgodovini goriških deželnih stanov. Na dunajskem dvoru so bili vedno med najbolj priljubljenimi dvorjani, nekateri med njimi so bili člani ožji svetovalci Habsburžanov. Eden od Coroninijev je bil na čelu goriškega deželnega zbora tja do konca prejšnjega stoletja. Jasno je, da so v času političnih sprememb na dogajanja gledali s konservativnega zornega kota. Ker so svoje posesti imeli ne le v Gorici, marveč tudi v Kromberku in v Šempetru (pa čeprav je v teh dveh primerih šlo za že čisto ločeni družini), pa še kje drugje na slovenskem ozemlju, je bilo razumljivo, da so od blizu spremljali razvoj slovenskega narodnega preporoda pri nas.

Coroninijevi so bili zelo navezani na svojo avstrijsko preteklost, zaradi tega so imeli dobre stike z Nemci, ki so naše kraje zasedli in vladali med drugo svetovno vojno, med leti 1943 in 1945. Te dobre stike so večkrat izkoristili tudi zato, da so številne ljudi iz slovenskih krajev, še zlasti iz tistih, v katerih so imeli posest, rešili iz zaporov ter internacij, takrat ko so jih prišli nemški vojaki. Prav zaradi tega so številni nekdanji njihovi koloni iz Kromberka prišli pred šestimi leti na pogreb grofice Nicolette in brez dvoma se bo to ponovilo tudi tokrat, na pogrebu grofa Guglielma.

MARKO WALTRITSCH

Iz beležnice šolskega kronista

Povozi te čas ali pa...

VZGAJATI OTROKE ZA BOLJŠI JUTRI. Ne vem, iz čigavega zgodovinskega spomina sem si izposodila to ideološko paradigmo, morda iz Titove Jugoslavije, čeprav ne bi prisegla, da je nismo uporabljali svojčas tudi v Italiji, ki »titoistična« res ni bila. Kakorkoli naj bo že z njenim ozadjem, je geslo mikaven izziv za razmislek ob začetku novega šolskega leta. Postaviti ga je treba le v tu-kajšnjo stvarnost. Hic et nunc.

VZGAJATI. V osnovnih šolah se bo letos zgodila revolucija. Zakon je odredil, da so za osnovnošolce primernejše modularne oblike pouka, da je razredni učitelj, tista Cankarjeva pojava, ki je matersko (ali matčevsko) delila dobro in zlo tudi pet let, preživela. Sicer večini teh šolnikov še ni znano, kako naj slovenske učne načrte izpeljejo, saj mora dekret o prireditvi slovenskih programov še podpisati predsednik Cossiga. Zaenkrat so člani vsedržavnega šolskega sveta ovrgli v besedilu slovensko zgodovino ali zgodovino slovenskega ljudstva, vnesli pa so oznako »zgodovina krajevnega prebivalstva«. Poleg tega pa se marsikateri šolnik tudi sprašuje (to sicer ni velik problem, saj ga bo - kot doslej - reševal po lastni presoji), v kakšen subjekt naj vzgaja zaupanega mu otroka, ki ima pač značilnost, da govori slovensko in da izhaja iz slovenske zgodovinsko-kulturne sredine, kjer Prešerna primerjamo s Petrarco. V duhomornega povprečnega, ki zna pisati-brati-računati, v simpatičnega Srednjeevropejca, ki se zna prepričljivo sukati pred mikrofoni, v aktivnega in čutečega ter vedno lojalnega državljanca (po možnosti slovenske narodnosti), v pasivnega Slovenca, ki mu je slovenska šola deveta briga, čeprav sam uči v njej, svoje otroke pa pošilja v italijansko? V zelenega, v vsesplošno ljubečega, v gorečnega, v kljubovalnega, v tistega, ki mu je politična spletkita alfa in omega vsega, ali v onega, ki naj bi ob podpori tihe večine bil prepričan, da je politika umazana stvar ali celo žival, iz katere delamo zlata prste?

Vzgajati res ni lahko. Učiti je bržkone lažje, čeprav manjkajo primerni slovenski učbeniki, premalo je skrbni - tako trdijo profesorji - za slovensko strokovno izrazoslovje, premalo je ažurniranja. Drugega zaenkrat niso povedali, ker so šolniki, kot vsi drugi Slovenci, zapeti, molčeči, zasebni in s čtirom na želodcu. Vendar izpopolnjevanje v Ljubljani je vendarle povzročilo nekaj slabe krvi, ki je priverla na dan tudi v časopisju. Nekaj z dodeljevanjem štipendij ni v redu, tisti, ki režejo hlebec, pa se še niso oglasili. Tako ne vemo, če res obstaja neki protokol, pravilnik podoben, ali če ima prste vmes barantanje ne vem kakšne narave.

Se o vzgoji, ki menda káli narod. V Sloveniji je v teh dneh v ospredju vprašanje, kako »deideologizirati« šolo, ali z drugimi besedami: kaj naj pomeni prehod od »tovariša« na »gospoda učitelja«. Kako torej preiti iz ene same ideologije (sistema vrednot) na večideološko ustrojeni šolski sistem, ki bo pri vzgoji mladine upošteval vse elemente pluralizma. Mi, ki živimo

mo v tako imenovani pluralistični družbi že več kot 40 let (mimogrede, ob vsaki priliki je treba opozoriti: še vedno čakamo na zaščitni zakon), imamo tudi podobne skomine, čeprav so bolj v demokracijo zavite.

Poleg emblematičnega vprašanja, kako uresničiti neobveznost verouka v pluralistični in seveda nekonzistentni šoli, imamo kot Slovenci na Tržaškem še eno ideološko ost. Gre za politično neravnovesje, zlasti izrazito je na vodstvenih mestih višjih srednjih šolah, ki ima korenine v času ameriške uprave. Ne bomo se skrivali za prstom, kot pravi italijanski rek: oblast slovenskih šol so »alleati« izročili slovenskim katoliškim krogom, ki so vsa ta leta mirno razpolagali z njo. Ni, da bi tem ravnateljem naprtili krivde za ne vem kakšne napake, ugotavljam le, da so imeli vajeti v rokah. Da na slovenskih ravnateljstvih ni (bilo) pluralizma.

Ni (bilo), ker bržkone drži trditev tudi rojanskega očeta, sicer razgledanega in pogumnega mladega človeka, da je slovenska šola zemlja brez gospodarja (v smislu, da se nihče ne zana zanj). Naša impotenca (isti oče govori o ležernosti in diletantstvu) je tolikšna, da nam upravni in morda celo nezakoniti sklepi javnih oblasti krojijo kožo, »ne beli ne rdeči« pa ne naredijo ustreznih korakov. Iz tega lo-

gično sledi, da se z odločitvami, spremembami, ukinjanji, združevanji, premeštvami in bolj ali manj vidnimi pritiski morajo, hočeš-nočeš, spopadati v prvi vrsti ravnatelji. Če imajo domiselne ideje, je dobro, če pa je obratno, jo nam...

Druga beseda izbrane paradigme: OTROCI.

Tu ni kaj slepomišiti. Otrok je vedno manj. Ni jih pobral vrag, ampak sodobni način življenja, v katerem je asimilacija le eden od dejavnikov. V tem smislu je nazoren primer, ki ga je pred časom povedala šentjakobska didaktična ravnateljica. Na osnovni šoli pri Sv. Ani bi se lahko izognili enorazrednici, če bi starši iz bližnje okolice bili pripravljeni, da svoje otroke dvakrat na dan vozijo v drugo, nekaj kilometrov oddaljeno četrt. To se seveda ni zgodilo. Gre za objektivni primer, kako pred nacionalno zavzetostjo zmagajo dandanes prometni zastoji, delovni urniki, čas kosila itd. Toda očitali tem staršem, da niso občutljivi za probleme slovenske šole, nima verjetno nihče pravice, saj je biblijski izziv, naj prvi vrže kamen tisti, ki je brez greha, še kako aktualen. Koliko Slovencev obiskuje predstave v Kulturnem domu, koliko jih bere slovenski tisk in poslušajo slovenski radio, koliko jih vlaga prošnje v slovenščini, čeprav imajo do tega vso

pravico (podatek: deset šolnikov na petdeset)? Zakaj nekako v zasedi in zaprtih oči čakamo na Maccanico zakon, ko smo že pred njegovim dejanskim izvajanjem? Ali ni potiskanje slovenskih šol za kraske obronke (priključevanje rojanske šole proseški) povsem skladno z napovedano »zaščito«, ki nas priznava le na planoti? Misel gre na Koroško, kjer slovenska in avstrijska mati stradata, da bi podprli zahtevo po dvojezični šoli. Seveda imata solidarnost svojega družbenopolitičnega zaledja, ki pa pri nas ždi. Tu pa tam malo pomiga, tako da pokaže, da je še nekaj sile v njem, potem pa se spet vrne v zimski spanec. Tudi koroški bratje so izziv, mi pa se tolažimo, da smo trezni ljudje in da se ne borimo z mlino na veter...

Vzgajati otroke ZA BOLJŠI JUTRI. Boljši jutri. Zelo vznemirljivo vprašanje: kakšen bo ta jutri, ki naj bi bil boljši? Rožnat, črn, siv? Občinski svetovalec MSI Giacomelli na javnih zborovanjih že nekaj časa trdi, da je slovenska manjšina v krizi identitete, kar naj bi dokazovalo visoko število otrok iz mešanih zakonov v slovenskih šolah. Sam verjame v vrčevsko predvidevanje, »da bodo v enem desetletju vsi Italijani«. Tudi te besede so izziv, ampak samo za to, da se naučimo novih pedagoških in didaktičnih pristopov.

Normalno je, tako zatrjujejo vsi sociologi, da ima pritisk dominantne večine katastrofalne posledice za manjšine. Če k temu prištejemo še padec števila rojstev, nas od ameriških Indijancev loči le korak. Se bo vrli Iztok pojavil v stripu Slataperjevega barbarsko-junaškega in malce udarjenega Slovana?

Spet slišim odmev žive besede staršev rojanske nižje srednje šole Fran Erjavca: »Če že trdimo, da ne sprejemamo krivic, da se hočemo boriti, ko nas koljejo, moramo dati iz sebe vse, kar imamo. Vsakdo naj opravi svoje delo dobro, po možnosti odlično. Vemo, da se kot Slovenci moramo dvakrat več potruditi, to velja za vsako stvar. Začenši od otroka, ki se mu pri treh letih zafrkljivo smejejo, ker je italijanskemu prijatelju zabil: "Še non končáš, ti butto un kamen". Če res hočemo ostati, kar smo, se moramo zagrizeno in resno spopadati s problemi. Tako, da pametno in učinkovito branimo vsaj to, kar že imamo. Tisti, ki le govoričijo, pa naj se umaknejo.« Spet slišim odmev, tokrat govori profesorica s klasičnega liceja: »Ob novem šolskem letu si želim, da ne bi bilo treba toliko energij vlagati v to, kar že imamo, ampak jih izkoristiti za nove pomembne podvige.« ...

JUTRI. Za jutri je možnih več alternativ: najbolj črna, rožnato-tolažljiva, lahko pa se sploh izgubimo v kozarcu vode.

Prva varianta: Ko ne bo več otrok, ne bo niti našega jutri. Naš jutri bo njihov, Mazzini-jev, Andreotti-jev, Sgarbi-jev. Če naj parafraziram epilog predzadnje številke Mladine, bomo umrli vsi. Tudi gospodarska podjetja s slovenskim predznakom. Primorski dnevnik bo papir za alternativno uporabo, ker bodo takrat drevesa državnih spomenikov. Tudi poeti bodo umrli, direktorji bodo šli po gobe, zvrnili se bodo politiki, morda bo ostala kaka arhaična oblika nogometnega društva.

Druga varianta: Šolniki so pridni in navdušeni za poklic, nekoliko osamljeni, vendar ljubijo otroke. Ravnatelji spoštujejo predpise in okrožnice in imajo vedno pred seboj korist naroda. Sindikat slovenske šole je marljiv, aktiven in zvit, a vsega vendarle ne zmore, tudi zato, ker ne pove vsega, kar bi zmogel. Politiki imajo res dosti opravkov, sicer so že vložili interpelacije za pozitivno rešitev vprašanja, novinarji pa kot vedno radi streljajo mimo, še posebno če ne zadenejo kozla.

Tretja varianta: Prosta po vici, ki mi ga je povedal ravnatelj Pečenko, da bi nazorno orisal težave birokratov in ne v interpretaciji, kaj je ukinjanje šole. Tako se glasi: Duhovnik je v dvomu, če greši, ker med molitvijo kadi. Gre k benediktincu, vpraša ga, kaj je z grehom, in brezmadežni mož mu reče: »Seveda, greh je, da kadiš med molitvijo. Takrat moraš misliti le na Boga in ne na posvetne stvari«. Pa gre duhovnik še do jezuita, da je ponavadi bolj iznajdljiv. In res, tako mu posveti: »Greh je, če kadiš, kadar moliš. Če pa moliš, kadar kadiš, ne grešiš: za pogovor z Bogom je vsak čas primeren!«.

NADJA FILIPČIČ

Prireditvev je bila prejšnji teden v štivanski cerkvi

Uspel koncert pianista Igorja Lazka

Prejšnji petek je bil v štivanski cerkvi koncert pianista Igorja Lazka. Bil je uvodni koncert ciklusa »Note del Timavo«, ki ga je organizirala selsljanska šola Punto musicale.

Ruski pianist Igor Lazko je tržaškemu občinstvu že dobro znan, saj nam skoraj vsako leto privošči več nepozabnih koncertov, bodisi solističnih, kot tudi v komornih zasedbah, najpogostejše z violinistom Črtomir Šiškočičem. Tokrat se nam je predstavil z recitalom, ki je obsegal skladbe štirih obdobj glasbene zgodovine: baroka z Bachovo Partito, klasične z Beethovno Waldstein-Sonato, romantike z Brahmovimi Intermezzi in sodobnega obdobja z Messiaenovo Suito.

Prva na vrsti je bila Bachova Partita št. 6 v e-molu. Bach je napisal šest partit za klavir in jih zbral v prvem delu zbirke Clavierübung, posvečene vsem ljubiteljem glasbe, zlasti pa študentom kot pripomoček pri učenju. Gotovo je pričujoča Partita ena izmed najbolj zahtevnih iz celotne zbirke. Že začetna Ouvertura v francoskem stilu prica o monumentalnosti celotne skladbe, saj se v trodelni obliki, med uvodom in zaključkom, razvije stroga fuga. Napetost francoskega stila v Ouverturi - za katerega sta tako značilna punktirani ritem in hitri dvaintridesetinski prehodi, je prišel do izraza kljub dejstvu, da si je moral pianist postaviti kompromis med preostrim punktiranjem, ki bi izvedbo zameglil zaradi odmeva v cerkvi in premlahavim ritmom, ki bi francoski stil lahko izmalilil. Fuga je izvenela mirno, skoro hermetično, kar ji je dajalo še poseben občutek veličine in hkrati poslušalca usmerila v ponižno občudovanje in ga privela do tihega razmišljanja ob intimnem sporočilu, ki je gotovo prodrl v srce vsakogar.

Sledila je izvedba Beethovne sonate št. 21 v c-duru op. 53 »Waldstein«. Za skladbo so značilni zlasti dinamični kontrasti. Zaradi odmeva v cerkvi si lahko zamislimo, kako je moral pianist v kratkem času spremeniti običajni način igre (marsikje se je moral odpovaliti pedalu, preobširnemu legatu,...), le da bi te kontraste lahko bolj prikazal občinstvu.

Zato se je tudi toliko bolj usmeril na prikaz detajlov mikrostrukture skladbe (vodenje posameznih glasov, neobičajni harmonski razvezi), ki jih po navadi v izvedbi poprečnih glasbenikov prekrije bobneča tema, ki nastopi istočasno. Skoraj odveč je poudariti dejstvo, da je bil Lazko kos katerikoli tehnični težavi sonate, ki predstavlja pravi višek v klavirski virtuoznosti s svojimi trilkic z melodijo v isti roki, glissandom v oktavah, križanjem rok...

Po odmoru smo lahko poslušali tri Brahmsove Intermezze op. 117. Izvedba zahteva dosti manjši prostor, saj je sporočilo intimno - osebno, zato je bila akustika cerkve zelo primerna, kajti ni niti zdaleč pokvarila še tako delikatan melodijskih linij; nasprotno: pianist je mojstrsko izkoristil eho in poslušalcu pričaral občutek pravilčnosti ter s prikazom neskončne palete barv poslušalca ponel v svet sanj, kar je povsem v skladu z mottom, ki ga je Brahms postavil na začetek prvega Intermezza: Spi sladko moj otrok, spi sladko in lepo!

Poslušalci smo doživeli prijetno presenečenje, ko je napovedovalka izjavila, da bo pianist zaigral Messiaenovo skladbo namesto Chopinove Balade. Prijetno presenečenje? Morda ne za vse. Na žalost je namreč nekaj neolikanih poslušalcev zapustilo cerkev že po prvih akordih skladbe. Neolikanih zato, ker je bila to druga izvedba skladbe v Italiji (v četrtek, 13. sept., je bila prva), zato ker je ta zadnja Messiaenova skladba za klavir (1985) in zato, ker sodi Messiaen med najboljše sodobne skladatelje in muzikologe (estetov); razvil je zelo oseben glasbeni stil, ki ga je vredno spoznati in spoštovati. Res je, da take vrste skladb gotovo niso takoj komunikativne kot npr. Chopinove, tudi niso namenjene potešenju čustev; poslušalec se mora ob takih skladbah zamisliti in uživati ob dejstvu, da ima vsak akord nek točno določen pomen, torej da ni postavljen tja kar tako, nesmiselno. Uživati mora ob vprašanjih, ki se mu porodijo ob poslušanju: zakaj je postavil skladatelj tisto noto tja?, kaj naj bi pomenila sosledica teh to-

nov, ta ritem?, zakaj je skladatelj ponovno uporabil ta element tu in ne kje drugje? Ta vprašanja poslušalca nadlegujejo, dokler ne najde rešitve - sam, ali v analizi skladbe, morda skladatelja samega. Raven torej, na katero učinkuje taka skladba, se premakne iz duševne na umsko in poslušalec je potešen šele, ko najde odgovor z razumom in ne s čustvi. Lazko je izvajal prvi, drugi in četrti stavek iz suite Petites esquisses d'oiseaux. Skladba pravzaprav prikazuje petje različnih ptic. Messiaen se je zelo zanimal za ornitologijo in sam zbral na stotine različnih »melodij«. Tako smo v petek lahko poslušali petje taščice (La rouge Gorge), črnega kosa (Le Merle noir) in cikavta (La Grive muscienne).

Tudi ta koncert je torej uspel, kar še enkrat dokazuje interpretacijske sposobnosti ruskega mojstra Igorja Lazka.

MARKO OZBIČ

Pahorjev roman v francoščini

Slovenska književnost si, kljub mnogim dobrim željam in mislim, le s težavo utira pot v druga jezikovna okolja Evrope in sveta, tako da je vsak prevod vreden poudarka. Za naš prostor velja to še posebej, zato je prevod »Nekropole« Borisa Pahorja (izšla je leta 1967 pri založbah Obzorja in ZTT) v francoščino vsekakor dogodek.

Pahor je za francosko izdajo sicer spreminil svojemu delu naslov, saj je svojo prozo imenoval »Pélerin parmi les ombres« (Romar med sencami). Knjiga je v prevodu Andrée Lück-Gaye izšla pri pariški založbi Editions de la Table Ronde.

Zahvala po Bevkovi proslavi

Odbor za praznovanje 100-letnice rojstva Franceta Bevka se po izvedbi osrednjega dogodka, »Shoda Slovencev«, ki se je odvil v nedeljo, 16. septembra v Zakobji in ki je po odzivu in vzdušju presegel pričakovanja, še posebej zahvaljuje skupinam in izvajalcem zamejskega kulturnega prostora. Zahvaljuje se režiserju in scenaristu Janezu Povšetu, Zvezi slovenskih kulturnih društev in Zvezi slovenske katoliške prosvete, Godbi na pihala Kras iz Doberdoba, njenemu predsedniku Franku Ferfolji in dirigentu Stojanu Ristovskemu, članom Gledališke skupine Gorica Barbari Rustji, Kristini Ožbot in Ivu Coticu, Mešanemu pevskemu zboru iz Podgore pod vodstvom Mirka Špacapana ter Dramske-mu odseku PD iz Štandreja oziroma režiserki Miri Štrukelj.

Nadalje Folklorni skupini osnovne šole France Bevk z Opčin, voditeljici Anki Kocjančič ter Dragi Lupinc, skupini športnoritmične gimnastike Bor iz Trsta, Olgi in Poljanki Pavletič, kakor tudi vsem staršem, ki so požrtvovalno pomagali pri izvedbi nastopa. Še posebna zahvala gre dramskemu umetniku Stanetu Raztresenu za občuten nastop v osrednjem delu prireditve. Pomemben delež so opravili tudi novinarji najrazličnejših uradnih, ki so ali bodo poročali o dogodku, kakor tudi seveda vsi prisotni, ki so s svojo udeležbo bistveno dopolnili učinek in smisel praznovanja.

ODBOR ZA PRAZNOVANJE 100-LETNICE ROJSTVA FRANCETA BEVKA

V prvem kolu evropskih nogometnih pokalov sta Sampdoria in Inter izgubila v gosteh, Dinamo izenačilo v Bergamu

Napoli, Juventus, Bologna in Roma uspešni

POKAL PRVAKOV Napoli - Ujpest Dosza 3:0 (2:0)

STRELCA: Baroni v 35. min., Maradona v 43. in 76. min.

NAPOLI: Galli, Rizzardi, Francini, Crippa, Alemao, Baroni (Mauro), Corradini, De Napoli, Careca, Maradona, Silenzi (Venturini).

UJPEST DOSZA: Brockhauser, G. Szabo, Kosa, Szlezak, Kecskes, Varga (Balasz), Miovcecz, Fitos, Huszarik, Eszenyi, Bacsí (Oroszki).

SODNIK: Göthals (Bel.).

KOTI: 7:3 za Napoli. GLEDALCEV: 50.000.

NEAPELJ — Napoli je z izdatno zmago odgovoril na kritike, ki so se usule na društvo po nedeljskem domačem porazu proti Cagliariu. Tokrat je v njegovih vrstah zaigral Maradona, ki je bil gotovo najboljši mož na igrišču. Ob izteku prvega polčasa je — potem ko je Baroni povedel — z atraktivnim golom podvojil, v drugem pa je izkoristil grobo napako nasprotnikovega vratarja in dosegel še tretji zadelek. Po tej zmagi je Napoli dejansko že v osmini finale tega tekmovanja.

Crvena zvezda - Grasshoppers 1:1 (1:1)

STRELCA: Közle v 15. min., Binić v 45. min.

CRVENA ZVEZDA: Stojanović, Radinović, Marović, Jugović, Belodedić, Vasiljević, Prosinečki, Stojić, Pančev, Savičević, Binić.

GRASSHOPPERS: Brunner, Maier, Genterle, Gren, Koller, Gretarson, Wiedergger, Sutter, Közle, Bikel, Pevisente.

SODNIK: Longhi (Italija).

GLEDALCEV: 60.000.

BEograd — Proti vsakemu pričakovanju je švicarski prvak Grasshoppers izenačil v Beogradu proti favorizirani Crveni zvezdi, po prikazani igri in po zapravljenih priložnostih pa bi lahko tudi zmagal. Švicarji so bili v prvem polčasu boljši nasprotnik, zaustavili so beogradska asa Savičevića in Prosinečkega in z dobro kolektivno igro spravili domačine v velike težave. Beograščani se morajo zahvaliti Stojanoviću, da so lahko zaključili prvi polčas z enim samim golom na grbi, saj je vratar večkrat rešil svoja vrata. Crvena zvezda je izenačila v zadnji minuti prvega dela z Binićem, ki je z glavo preusmeril v gol podajo Pančeva s kri-la.

V drugem polčasu so gostje le nadzorovali igro in zlahka prišli do zaželenega rezultata.

Po tekmi je trener Crvene zvezde Ljubomir Petrović izjavil, da so pač njegovi nogometaši po šestih zaporednih prvenstvenih zmagah podcenjevali nasprotnika, kar so tudi drago plačali. Po njegovem mnenju so storili največjo napako, ker so se preveč posluževali solo akcij, namesto da bi pristisnili na nasprotnika s kombinirano igro.

POKAL POKALNIH ZMAGOVALCEV Sliven - Juventus 0:2 (0:1)

STRELCA: Schillaci v 26. min., Bagio v 88. min. iz 11-m.

SLIVEN: Jorgov, Kirilov, Kitey, Tinčev, Parušev, Vasilev (Iliev), Kelenov, Penev (Stefanov), Letčkov, Vandev, Valkov.

JUVENTUS: Tacconi, Napoli, Julio Cesar, Fortunato (Galia), De Marchi, De Agostini, Hässler, Marocchi, Casiraghi (Di Canio), Baggio, Schillaci.

SODNIK: Van Swieten (Nizozemska).

KOTI: 3:3. GLEDALCEV: 15.000.

SLIVEN — Juventus je začel svojo letošnjo evropsko avanturo v znamenju »svetovnih strelcev« Schillacija in

POKAL PRVAKOV			
Šestnajstina finala		1. tekma	2. tekma
C. zvezda (Jug.) - Grasshoppers (Švi.)		1:1	3:10.
Olympique (Fr.) - Dinamo Tirana (Alb.)		5:1	3:10.
Tirol (Av.) - Kuusysi Lahti (Fin.)		5:0	3:10.
Lilleström (Nor.) - Bruges (Bel.)		1:1	3:10.
Sparta Praga (ČSFR) - Spartak (SZ)		0:2	3:10.
Napoli (It.) - Ujpest Dosza (Madž.)		3:0	3:10.
Malmö (Šve.) - Besiktas (Tur.)		3:2	3:10.
Dinamo (Rom.) - St. Patricks (S. Irsko)		4:0	3:10.
Union (Luks.) - Dinamo Dresden (NDR)		1:3	3:10.
Porto (Port.) - Portdown (Irsko)		5:0	3:10.
Odense (Dan.) - Real Madrid (Šp.)		1:4	3:10.
Lech Poznań (Pol.) - Panathinaikos (Gr)		3:0	3:10.
La Valletta (Malta) - Rangers (Škotska)		0:4	3:10.
Hapoel (Ciper) - Bayern (ZRN)		2:3	3:10.
Akureyri (Isl.) - CSKA Sofija (Bol.)		1:0	3:10.
Milan je prost.			

POKAL POK. ZMAGOVALCEV			
Šestnajstina finala		1. tekma	2. tekma
Legia (Pol.) - Hesperange (Luks.)		3:0	3:10.
Trabzonspor (Tur.) - Barcelona (Šp.)		1:0	3:10.
Viking Stavanger (Nor.) - Liege (Bel.)		0:2	3:10.
Sliven (Bol.) - Juventus (It.)		0:2	3:10.
Manchester United (Ang.) - Pecs (Madž.)		2:0	3:10.
Kuopio (Fin.) - Dinamo (SZ)		2:2	3:10.
Dinamo Schwerin (NDR) - Austria (Avs.)		0:2	3:10.
Sliema (Malta) - Dukla Praga (ČSFR)		1:2	3:10.
Famagusta (Cip.) - Aberdeen (Škot.)		0:2	3:10.
Montpellier (Fr.) - PSV Eindhoven (Niz)		danes	3:10.
Olympiakos (Gr.) - Flamurtari (Alb.)		3:1	3:10.
Glentoran (Irsko) - Steaua (Rom.)		1:1	3:10.
Wrexham (Wales) - Lindby (Dan.)		0:0	3:10.
Estrela (Port.) - Neuchatel (Švi.)		1:1	3:10.
Reykjavik (Isl.) - Djurgarden (Šve.)		3:0	3:10.
Kaiserslautern (ZRN) - Sampdoria (It.)		1:0	3:10.

Baggia. Potem ko se je nogometna Italija že spraševala, kaj se dogaja najboljšemu strelcu svetovnega prvenstva, ki na uradnih tekmah že dalj časa ni zabil gola, ji je sicilski Toto včeraj končno odgovoril na svoj način: sredi prvega polčasa je z glavo preusmeril v mrežo točen predložek Casiraghija z desnega krila, v predzadnji minuti pa ga je moral nasprotni vratar zrušiti v kazenskem prostoru, da ga je lahko zaustavil. Enajstmetrovko je Baggio zanesljivo realiziral.

Bolgari so bili le v prvih 20 minutah enakovredni renomiranim Italijanom. Po prvem голу so imeli črno-beli še vrsto drugih priložnosti, tako da je njihova zmaga zaslužena, prehod v drugo kolo pa dejansko že zagotovljen. Kljub porazu so navijači Slivna proslavili prihod Juventusa v mesto z velikim slavljem pred in po tekmi, med tekmo pa so se lahko okrepčali v stadionskem baru, ki je poimenovan — glej naključje — prav po Schillaciju.

Kaiserslautern - Sampdoria 1:0 (0:0)

STRELEC: Kuntz v 75. min.

KAISERSLAUTERN: Hermann, Friedmann, Dooley, Scherr, Kadlec, Lelle, Hotic, Roos, Kranz (Hoffmann), Haber, Kuntz.

SAMPDORIA: Pagliuca, Lanna, Bonetti, Pari, Vierchowod, Katanec, Mihailičenko, Cerezo (Invernizzi), Vialli, Mancini, Dossena (Lombardo).

SODNIK: Blankenstein (Niz.).

KOTI: 12:1 za Kaiserslautern. IZ-KLJUČENA: Bonetti v 66. min. in Lanna v 80. min. GLEDALCEV: 32.000.

KAISERSLAUTERN — Sampdoria je izgubila na gostovanju n ZRN z minimalno razliko, kar je, glede na dogodke na igrišču — uspeh. Sampdoria

POKAL UEFA			
Dvaintridesetina finala		1. tekma	2. tekma
Brøndby (Dan.) - Eintracht (ZRN)		5:0	3:10.
Dnjepr (SZ) - Hearts (Škotska)		1:1	3:10.
Derry City (S. Irsko) - Arnhem (Niz.)		0:1	2:10.
MTK Budimpešta (Madž.) - Luzern (Švi.)		1:1	2:10.
Sporting (Port.) - Malines (Bel.)		1:0	3:10.
Lausanne (Švi.) - Real Sociedad (Šp.)		3:2	2:10.
Avenir Beggen (Luks.) - Inter (ČSFR)		2:1	3:10.
Borussia (ZRN) - Chemnitz (NDR)		2:0	2:10.
Norrköping (Šve.) - Köln (ZRN)		0:0	3:10.
Hafnarfjörður (Is.) - Dundee U. (Škot.)		1:3	3:10.
Antwerpen (Bel.) - Ferencváros (Madž.)		danes	2:10.
Zagłębie Lublin (Pol.) - Bologna (It.)		0:1	3:10.
Glenavon (S. Irsko) - Bordeaux (Fr.)		0:0	2:10.
Aston Villa (Angl.) - Banik (ČSFR)		3:1	3:10.
Torpedo Moskva (SZ) - Göteborg (Šve.)		4:1	3:10.
Magdeburg (NDR) - Rovaniemi (Fin.)		0:0	3:10.
Vajla (Dan.) - Admira Wacker (Avs.)		0:1	2:10.
Bayer Leverkusen (ZRN) - Twente (Niz.)		1:0	3:10.
Černomorec (SZ) - Rosenberg (Nor.)		3:1	3:10.
Katowice (Pol.) - Palloseura (Fin.)		3:0	3:10.
Heraklis Solun (Gr.) - Valencia (Šp.)		0:0	3:10.
Anderlecht (Bel.) - Petrólu (Rom.)		2:0	3:10.
Atalanta (It.) - Dinamo Zagreb (Jug.)		0:0	3:10.
Slaviija Sofija (Bol.) - Omonia (Cip.)		2:1	3:10.
Roma (It.) - Benfica (Port.)		1:0	3:10.
Roda (Niz.) - Monaco (Fr.)		1:3	3:10.
Sevilla (Šp.) - Paok Solun (Gr.)		0:0	3:10.
Partizan Tirana (Al.) - Craiova (Rom.)		0:1	3:10.
Temišvar (Rom.) - Atl. Madrid (Šp.)		2:0	3:10.
Rapid Dunaj (Avs.) - Inter (It.)		2:1	3:10.
Fehnerbach (Tur.) - Vitoria (Port.)		3:0	3:10.
Hibernians (Malta) - Partizan (Jug.)		0:3	3:10.

v prvem polčasu sicer ni igrala slabo, povsem pa je popustila v drugem polčasu. Ključni trenutek srečanja je bila izključitev Bonettija. Po njegovem prisilnem odhodu z igrišča so domačini zagospodarili na igrišču. Četrť ure pred koncem so povedli s Kuntzem po dobro izvedenem kotu, kmalu zatem pa so imeli še nekaj stoočstotnih priložnosti. Zadnjih deset minut so odigrali cela v devetih, ker je sodnik zaradi dvojne opomina izključil Lanno. Varovanci trenerja Boškova imajo sicer še velike možnosti za uvrstitev v osmino finala, na domačem terenu pa bodo morali zaigrati bolje kot sinoči.

POKAL UEFA Atalanta - Dinamo 0:0

ATALANTA: Ferron, Contratto, Pasciullo, Bonacina, Bigliardi, Progna, Bordin, Catelli, Perrone (Rizzolo), De Patre, Caniggia.

DINAMO: Ladić, Petrović, Židan, Panadić, Lipovac, Person, Gonzales, Mladenović, Šuker (Istvanović), Boban, Šalja (Medford).

SODNIK: Mikkelsen (Danska).

KOTI: 8:5 za Atalanto. GLEDALCEV 25.000.

BERGAMO — Zagrebški Dinamo se vrača iz Bergama z zasluženjo točko v žepu in ima na povratni tekmi na Maksimiru lepe možnosti za uvrstitev v drugo kolo pokala UEFA. Nogometaši trenerja Kužeta so zaigrali proti okrnjeni Atalanti zelo pametno in preudarno. Vrnitev Bobana v ekipo po diskvalifikaciji je blagodejno učinkovalo na vso ekipo, ki je imela v napadalcu Šukerju in v branilcu Panadiću svoja stebra. Šuker je bil predvsem v drugem polčasu stalno trn v peti italijanske ekipe, Panadić pa je odlično pokrival najnevarnejšega domačega napadalca Caniggio.

Atalanta je bila v prvem polčasu nekajkrat nevarna, poznala pa se ji je odsotnost dveh ključnih igralcev: diskvalificiranega Stromberga in poškodovanega Evairja. V drugem delu je imela Atalanta sicer terensko premoč, največ priložnosti pa je imel prav Dinamo: dvakrat s Šukerjem, nato s Petrovićem (žoga, ki jo je streljal proti vratom, je poplesovala na sami gol črti in nato končala izven kazenskega prostora) in — v zadnji minuti — s Kostaričanom Medfordom, ki je popolnoma sam pred vratarjem iz zelo ugodnega položaja streljal visoko nad prečko.

Če so se Dinamovi nogometaši dobro odrezali na igrišču, pa ni mogoče isto trditi o nekaterih njegovih navijačih. Že nekaj ur pred začetkom tekme je namreč začela skupina občutno v njenih Zagrebčanov razgrajati na trgu pred stadionom. Na kraju so posegli organi javne varnosti, proti katerim so razboriteži začeli metati kamenje in druge predmete. Enega od karabinjerjev je ranil kamen, na srečo le lažje. Šele po nekaterih ostrejših posegih se je razgrajanje poleglo. Nadaljevalo se je nato na stadionu. V drugem polčasu so začele po nevarni akciji Dinama začele leteti na igrišče petarde, ogenj pa je zajel tudi nekaj zastav, ki so bile razobešene na ograji. Sodnik je moral prekiniti tekmo za nekaj minut in jo je nadaljeval le potem, ko so se hrvaški navijači umirili.

Roma - Benfica 1:0 (1:0)

STRELEC: Carnevale v 1. min.

ROMA: Peruzzi, Berthold, Nela, Piacentini, Aldair, Comi, Desideri, Salsano, Völler, Giannini (Gerolin), Carnevale.

BENFICA: Silvino, Paulo Madeira, Veloso, William, Schwarz, Thern, Vi-

tor Paneira, Sousa (Pacheco), Rui Aguas, Valdo, Isaias (Lima).

SODNIK: Rhöthlisberger (Švi.).

KOTI: 8:3 za Benfica. GLEDALCEV: 59.000.

RIM — Romi je zadostovalo le 50 sekund, da je spravila na kolena portugalsko Benfico. In to prav s koleonom, s katerim je Carnevale preusmeril v vrata nemočnega Silvina predložek z leve v kazenski prostor nasprotnikov.

Kljub porazu se je Erikssonova Benfica dobro predstavila na Olimpiku, o čemer priča tudi razmerje v kotih. Predvsem v drugem polčasu so imeli gostje terensko premoč in so nekajkrat močno ogrozili Peruzzija. Zmaga je kljub temu ostala domačinom, ki pa se bodo morali v Lizboni močno potruditi, da bodo obdržali minimalno prednost.

Zagłębie Lublin - Bologna 0:1 (0:0)

STRELEC: Bonini v 80. min.

ZAGŁĘBIE LUBLIN: Bako, Chwaliszewski, Kuwaja, Pietrzikowski (Cilinski), Wojcik, Szewczyk, Godlewski, Zejer, Gora, Marciniak, Machay.

BOLOGNA: Cusin, Villa, Cabrini, Iliev Negro, Tricella, Mariani, Bonini, Waas, Detari, Verga.

SODNIK: Sorensen (Danska).

KOTI: 8:5 za Bologno. GLEDALCEV: 15.000.

LUBLIN — Bologna je zadnjič nastopila v tekmovanjih za evropski pokal leta 1974, ko jo je v prvem kolu pokala pokalnih zmagovalcev izločila varšavska Gwardia. Po 16 letih se je ekipa trenerja Scoglija vrnila na Poljsko in se z dobro igro oddolžila za takratni poraz.

Zmaga v gosteh z res lepim golom izvrstnega Boninija deset minut pred koncem je pretrgala serijo porazov rdeče-modrih v italijanskem prvenstvu (proti Pisi in Interju) in italijanskem pokalu (proti drugoligašu Reggiani). Za uspeh so poleg strelca najbolj zaslužni Detari, »stari« Cabrini in Waas, medtem ko je znova razočaral Iliev. Bologna je v bistvu že v prvih minutah zagospodarila na sredini igrišča in ni dovolila domačinom, da bi jo presenetili. Z zmago, ki jo je trener Scoglio »posvetil« več kot tisoč prisotnim navijačem Bologne, so si rdečmodri praktično zagotovili navedovanje v šestnajstino finala, saj je poljska ekipa res skromna.

Rapid Dunaj - Inter 2:1 (0:1)

STRELCI: Matthäus v 5. min., Pfefferberger v 54. min. in Keglevits v 71. min.

RAPID: Konsel, Hauptmann (Weber), Poiger, pecl, Schottel, Kienast, Keglevits, Reisinger, Pfefferberger (Wurz), Herzog, Fjortoft.

INTER: Zenga, Bergomi, Brehme, Berti, Ferri, Battistini, Binachi, Mandorlini, Klinsmann, Matthäus (Pizzi), Serena (Baresi).

SODNIK: Quinion (Francija).

KOTI: 7:3. GLEDALCEV: 15.000.

DUNAJ — Inter res ni blestel, še manj pa njegovi navijači, ki so se zunaj stadiona pretepali z avstrijskimi prenapateži (16 ranjenih), nato pa na stopniščih še s policisti (pričakujejo se sankcije UEFA proti milanskemu klubu). Avstrijci so s požrtvovalno (in groboj igro nadoknadili tehnični zaostanek, a Inter je po zadetku Matthäusa (ki si je v 24. minuti v dvoboju z nasprotnikom poškodoval koleno in zapustil igrišče) igral vse preveč obrambno in Zenga je dvakrat klonil. V 76. min. je Brehme zgrešil 11-metrovko, ki jo je sodnik dosodil, ker je avstrijski branilec igral z roko.

Kritične reakcije na imenovanje Atlante Zakulisja tokijskega sklepa

TOKJO — Zastopstvo Atlante je v isti dvorani hotela Takanawa, v kateri je v torek predsednik MOK Juan Antonio Samaranch sporočil izid glasovanja, priredilo sprejem, na katerem je proslavljalo izboritev pravice, da leta 1996 organizira 26. olimpijske igre.

Tudi 24 ur po spornem glasovanju Grčija ni požrla grenke pilule. Ministrski predsednik Costantine Mitsotakis je odpovedal srečanje s časniki in se ni udeležil sprejema Atlante. Zanimivo je, da se bo pred odhodom iz japonske prestolnice sešel z avstralskim premierom Bobom Hawkejem, ki prav tako ni skrival razočaranja nad izločitvjo Melbourne. Po mnenju mnogih članov MOK je bila kandidatura Melbourne najbolj utemeljena. Melbourne je že napovedal, da bo obnovil kandidaturu za leto 2.000. V Avstraliji so bili prepričani, da jim bo MOK poveril izvedbo iger, saj je bila južna polobla doslej le enkrat gostitelj iger. Svoja upanja so utemeljevali tudi na osnovi preprostega razmišljanja: ker bodo igre 1992. leta v Evropi (Barcelona) naj bi Grčija ne imela nobenih možnosti, Atlanta pa tudi naj bi ne bila primeren sedež, kajti ZDA so bile

gostiteljice iger šele pred 12 leti (Los Angeles), že tako pa so jih priredile že petkrat. Razmišljanje je dokaj logično, a očitno so se Avstranci usteli.

Predsednik MOK Samaranch je tudi včeraj vztrajno molčal, izjavo pa je napovedal za konec zasedanja olimpijskega odbora. Mnogi so takoj po objavi sklepa članov MOK ocenili, da je Samaranch ob Atenah eden glavnih poražencev glasovanja. Toda zdaj se utira tudi drugačna razlaga in sicer ta, da je Samaranch konec koncev rad žrtvoval Atene na oltar zamisli (za katero se baje močno ogreva), da bi igre leta 2.000 poverili združenemu Berlinu, zato pa naj bi se morale igre leta 1996 nujno odvijati zunaj Evrope.

Kaj pa Beograd? Kandidaturi tega mesta je bilo že od vsega začetka usojen klavrn propad. Res je, da je bil Beograd kar se tiče objektov dokaj na dobrem, toda tudi ni dvoma, da so imeli bogatejši kandidati še dovolj časa, da postavijo na noge dvorane, igrišča in olimpijsko naselje. Za trditve, da je bil Beograd med vsemi kandidati najbolj varno mesto, pa najmanj kar lahko rečemo (glede na dogajanja v državi) je to, da je dokaj sporna...

Balleriniju dirka od Pariza do Bruslja Nov uspeh Italijanov

BRUSLEJ — Uspešna sezona italijanskega kolesarstva se nadaljuje, a hkrati se utrjuje zavest, da so azzurri na japonskem SP zamudili enkratno priložnost za osvojitve zlate kolajne. V seznam italijanskih zmagovalcev letošnjih pomembnih dirk se je namreč včeraj vpisal tudi Franco Ballerini, dobitnik dirke od Pariza do Bruslja.

26-letni Ballerini, šestouvrščeni na SP, je bil med dirko zelo aktiven, saj je v zadnjih 50 km sodeloval pri vseh poskusih bega. Napadalna taktika se mu je obrestovala, Na ta način si je namreč, skupno z Belgijcem Nijamom in Derniesem, nabral 30' prednosti. Dvajset km pred koncem sta Ballerini Nijdam zgrešila smer, a Italijan je zbral še toliko moči, da je Derniesa dohitel na eni od kratkih vzpetin, ki so označevala zadnje kilometre proge. V šprintu je Ballerini zmagal brez težav.

Škoru dve koli

MILAN — V zvezi s pokalnimi tekmami z dne 12. in 13. septembra je športni sodnik nogometne zveze za dve koli diskvalificiral igralca Torina Škora in Udineseja Oddija. S prepovedjo igranja za eno kolo pa so bili

kaznovani: Maiellaro (Bari), De Trizio (Messina) in Rizzardi (Napoli).

Kar se tiče nedeljskih tekem je bil za dve koli diskvalificiran Alemao (Napoli), za eno pa Marino (Lecce) in Cavallo (Pisa). V B ligi si je kolo kazni prislužil Vincioni od Reggiane.

Reprezentanca ZDA v evropskih pokalih?

COLORADO SPRINGS — Novemu predsedniku ameriške nogometne zveze Alanu Rothenbergu gotovo ne primanjkuje idej. Sklenil je prositi, ali bi se smela nogometna reprezentanca ZDA (ta država bo, kot znano, gostila prihodnje svetovno prvenstvo) v prihodnjih sezonah udeležiti mehiškega oziroma brazilskega prvoliškega prvenstva oziroma ali bi smela nastopiti v evropskih nogometnih pokalih. Mehiški nogometni funkcionarji so se baje ugodno izrekli, Rothenberg pa je dejal: »Želimo ustvariti složno skupino igralcev, ki naj ji načeljuje usposobljen strokovnjak, moštvo pa naj bi se kalilo v kakovostnem prvenstvu.«

Očitno je, da se ambiciozni Američani na svojem mundialu nočejo izkazati samo kot dobri organizatorji...

Mladinsko jadralno DP laser D. Toscano (Čupa) dobil prvo regato

Mladinsko državno prvenstvo v razredu laser se je za Čupinega jadralca Danija Toscana začelo res izvrstno. V kategoriji manjših plovil radial je namreč v drugi regati (prvo so odpovedali) osvojil prvo mesto v konkurenci 45 jader, zelo dobro pa se je odrezal tudi Igor Marušič, ki je pristal na 9. mestu. Slabši je bil nastop Marka Tomšiča, ki je zasedel šele 24. mesto. Tudi v kategoriji standard je nastopilo 45 tekmovalcev, člana Čupe Adriano Ferfolja in Aleks Domenis pa sta zasedla 20. oziroma 29 mesto.

Včerašnja preizkušnja je bila zaradi spremenljivih vetra (do 3 m/sek) in toka tehnično zelo zahtevna.

Danes je na vrsti tretje regate. Bojkot Iraka?

Hladen sprejem za iraške športnike

PEKING — Te dni se v kitajskem glavnem mestu vneto pripravljajo na azijske igre, ki se bodo začele v soboto. Medtem ko so na pripravah otvornitvene slovesnosti udeleženci z aplavzom pozdravili prihod kvačjskega zastopstva, pa so bili iraški športniki deležni zelo hladnega sprejema.

Danes v Kulturnem domu v Gorici

Jadran TKB drevi s Pall. Pordenone

Jadranovec Dean Oberdan

Danes bosta v telovadnici Kulturnega doma v Gorici zanimivi tekmi finalnega košarkarskega turnirja Alpe-Jadran za drugo in tretjeligaše.

V prvem srečanju (19.00) se bo Jadran TKB pomeril z ekipo Pall. Pordenone, ki ga drugo leto zaporedoma vodi ljubljanski strokovnjak in bivši pomočnik jugoslovanske državne reprezentance Janez Drvarič. Pall. Pordenone bo tudi letos nastopil v prvenstvu B-2 lige. Verjetno je ostala Jadranovim navijačem v spominu lanska prvenstvena tekma s Pordenončami, ko so jadranovci doma izgubili po dveh podaljških. Bilo je to eno najbolj dramatičnih tekem lanskega prvenstva naših košarkarjev.

V drugem današnjem srečanju (ob 20.45) med Postojno (1. B liga) in Oderzom (B-2 liga) je nesporni favorit postojnsko moštvo. Naj omenimo, da bosta finalni tekmi za 3. in 1. mesto v sredo, 26. t. m.

Atletsko prvenstvo za kadete

Zadovoljiv obračun

Od deželnega posamičnega atletskega prvenstva za kadete, ki je bilo pred kratkim v našem mestu, AD Bor ni v nobenem primeru računalo na najvišja mesta, to je na naslove deželnih prvakov, pokazalo pa se je, da so bili naši kadeti sposobni tudi za tak podvig. Bera je vsekakor zelo solidna: dve drugi mesti in eno četrto.

Srebrni medalji sta osvojila Maks Černigoj v metu kopja s 33,86 m in Federico Celfi s 150 cm v skoku v višino, zelo dober četrty pa je bil novi obetavni atlet društva Marko Sestan z 48,4" na 300 m ovire.

Istočasno je v Gorici tekmoval tudi Igor Sedmak, ki je na mednarodnem mitingu zmagal v troskoku z zelo solidnim rezultatom 15,20 m in se tako oddolžil za slabih 658 cm na tekmi v Trstu, ko je sicer nastopil z temperaturo. Claudia Coslovich, ki je na državnem absolutnem prvenstvu sredi preteklega tedna v Pescari dosegla skromen skromen rezultat 43,62 m in osvo-

jila šele 12. mesto, je tokrat v Gorici šlo še slabše. Rezultat 40,88 m govori o tem, da se bo Claudia morala kar potolažiti z rezultatsko (ne pa sicer!) slabo sezono, ki ni optimalno reagirala na svoj prvi resen kopjaški trening.

(I. P.)

Fabio Ruzzier drugi v Pragi

V bližini Prage, v kraju Češka Lipa, se je konec prejšnjega tedna odvijalo mednarodno tekmovanje v hitri hoji za »5. Kristalni Pokal Češke Lipe«. Tekmovanje je bilo razdeljeno na dva dneva in sicer so v soboto, 15. t. m., atleti startali na 20 km dolgi progi, medtem pa ko so se naslednji dan pomerili na 5 km dolgem tekmovalju, tokrat na stezi. Tekmovalja se je udeležil tudi naš hitrohodec Fabio Ruzzier, ki se je na daljši, 20 km progi uvrstil na odlično drugo mesto, na 5 km dolgi progi pa je bil tretji.

J. Hafner (Adria Resim) odličen

Kolesarji lonjerskega kluba Adria Resim so tudi pretekli konec tedna proslavili in bili med protagonisti amaterskih dirk v naši deželi. Med glavnimi je bil spet Jože Hafner, ki je odnesel bodisi v Krminu kot v Qualsu absolutno zmago v izredno ostri konkurenci, obakrat po dolgem samotnem begu. V Krminu je zmagoslavje lonjerskega kluba dopolnil Jakovčič z zmago v svoji kategoriji, ki je tudi naslednjega dne bil v oporo svojem klubskemu tovarišu skupno s Kunaverjem, ki je v končnem naletu osvojil 3. mesto, Jakovčič pa četrto. Zmagoslavje belomodrih sta dopolnila Samec in Vižintin in pripomogla k osvojitvi prvega mesta na ekipni lestvici.

Slabše pa se je obnesel Poropat, ki se je na polovici dirke zapletel v padec, zlomil kolo in bil prisiljen odstopiti. V nedeljo pa bodo lonjerski dirkači spet nastopali v Gorici in morda nadaljevali s pozitivno serijo štirih zmag v štirih dirkah. (R. Pečar)

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

ALPINISTI ŽE POSTAVILI VIŠINSKI TABOR 2

Prejšnji teden smo poročali, da so člani odprave »Alpe Adria Sagarmatha expedition 1990«, srečno prispeli v bazni tabor pod Everestom po šestdnevni nagli hoji in vasi Jiri in tridnevno počitku za aklimatizacijo v Namche Bazarju. Bazni tabor so dosegli prejšnjo soboto, 8. septembra, in se okolično podrobno ogledali. Sporočili so, da so imeli srečo in da ni bilo nobenih velikih težav pri prečkanju ledenega slapu, zato so se takoj lotili dela in že naslednji dan postavili prvi višinski tabor. V naslednjih dneh so nadaljevali s delom in pred štirimi dnevi že postavili višinski tabor 2 v višini 6.400 metrov. Tja že nosijo potrebno opremo in hrano, ki je redno, skupaj s šerpami in nosači, prispela v bazni tabor. Oglasil se je namreč začasni vodja odprave Andrej Štremfelj, ki je povedal, da se vsi člani v redu počutijo in se med seboj dobro razumejo pri skupinskem delu postavljajo višinskih taborov potem, ko so opremili pot čez ledeni slap.

Včeraj sta v bazni tabor prispela tudi Silvo Karo in Janez Jeglič, prav tako člana odprave na Everest, ki sta 7. septembra dosegla vrh Bhagirati III v indijski Himalaji. Pridružila sta se odpravi in tudi sama začela s pripravami za naskok na Everest.

Jeglič in Karo na Bhagirati III

Oba slovenska priznana alpinista, Silvo Karo in Janez Jeglič, sta 7. septembra ob 9.15 osvojila 6454 metrov visok Bhagirati III in s tem potrdila izjemno vrsto dosežkov slovenskega vrhunskega alpinizma doma in v svetu. Jeglič in Karo sta odpotovala v skupini alpinistov, članov odprave »Alpe Adria Sagarmatha expedition 1990« in se ustavila v New Delhiju, odkoder sta se v družbi zdravnice

Mojce Zajc odpeljala do Gangatarija in nato z nosači pešala še dva dni pod zahodno steno gore, ki sta jo mislila osvojiti. Po dveh poskusih vstopa v 1600 metrov visoko steno, ki sta se izjalovila zaradi slabega vremena, sta Jeglič in Karo končno 2. septembra uspešno začela svoj podvig v steni in kljub poslabšanju vremena nadaljevala v čistem alpskem stilu vzpon do vrha, ki sta ga dosegla 7. septembra, potem ko sta pet dni prenočevala v steni. Med vzponom na vrh sta morala premostiti več tehničnih težav A4, VIII v prosti skali in naklonino 85° v ledu. Menda je zahodna stena Bhagirati III tehnično najbolj zahtevna smer v indijski Himalaji. Se isti dan sta Jeglič in Karo sestopila po severovzhodni strani in v nedeljo 9. septembra prispela v New Delhi, odkoder sta se takoj odpeljala v Kathmandu, da dohitita člane odprave, ki se pripravljajo na naskok na Everest.

REINHOLD MESSNER V KRANJU

Dvorana kina Center v Kranju je bila premajhna za vse alpiniste, ljubitelje gora in radovedneže, ki so se zbrali, da v svoji sredi pozdravijo slovitega »gorskega kralja« Reinholda Messnerja, ki je ob tej priložnosti segel v roko trenutno največjemu alpinistu na svetu Tomu Cessnu. Messner je prišel na obisk k slovenskim alpinistom in širši publiki prikazal vrsto 200 diapozitivov s svojih najbolj tveganih podvigov na osemstisočake in z nedavnega 92-dnevnega pohoda po Antarktiki. Povedal je, da ima v prihodnjih letih v načrtu prečkanje puščave Gobi.

IZLET NA BAVŠKI GRINTAVEC

Še je čas za prijave za izlet na Bavški Grintavec v soboto, 22. in nedeljo, 23. septembra, ki ga prireja SPDT.

V nedeljo se bo pričela prva nogometna amaterska liga Štandrežci za napredovanje

V nedeljo se bo začelo nogometno prvenstvo 1. amaterske lige, v katerem bo sodelovala tudi štandreška postava Juventine Radenska. Lanskoletni nihajoči potek prvenstva Štandrežcev se je končal uspešno, saj so si že pred zadnjim kolom zagotovili obstanek, kar je bil tudi njihov glavni cilj. Kakšni pa so izgledi za letošnji trud v prvi amaterski ligi?

V vodstvu Juventine, kakor tudi med samimi igralci, velja prepričanje, da si bo letos ekipa brez večjih težav zagotovila napredovanje v promocijsko ligo. Vedeti je namreč treba, da je letošnje prvenstvo prehodnega značaja, saj se v amaterskih ligah pripravljajo na velike spremembe, ki se bodo uresničile v naslednji sezoni z uvedbo dodatnega prvenstva »eccellenza«. Zaradi navedenega bo v promocijsko prvenstvo napredovalo kar 13, oziroma 14 ekip iz 1. AL. Jasno je, da se Štandrežcem ponuja enkratna priložnost, da si zagotovijo mesto v višji ligi.

Prepričanje v uspeh ni iz trte izvito. Dejstvo je, da si je vodstvo štandreškega kluba precej prizadevalo, da je primerno okrepilo ekipo. Skrb je posvetilo predvsem obrambi, ki je v lanski sezoni pokazala dokajšnje negotovosti in je prejela celo kopico odvečnih zadetkov. S prihodom vratarja Pascolata (bil je član državne amaterske reprezentance) je Juventina zadela v črno in si zagotovila enega najboljših vratarjev iz deželne nogometne amaterske stvarnosti. Še več: od Cormoneseje (promocijska liga) je prišel branilec Capotorto, ki je že na srečanjih za deželni pokal potrdil njegovo odločnost in gotovost. Obrambno vrsto pa bo letos sestavljal tudi Nadali, ki prihaja iz vrst Pro Gorizie (meddeželna liga) in je dodatno jamstvo kar zadeva solidnost štandreške obrambe.

Ob tem ne smemo pozabiti na Marka Černigoja, gotovo enega boljših slovenskih igralcev na Goriškem, ki si je zaradi nogometnega znanja »zaslužil« nastop v kakovostnem prvenstvu. Novi trener Bruno Campi pa je že na dosedanjih srečanjih pokazal, da zaupa najmlajšim in je zato iz mladinske združene ekipe poklical kar štiri šestnajstletnike, ki veliko obetajo. To so Marušič, Devetak, Persolja in Peteani, ki bodo sestavljali skupino dvajsetih igralcev, ki bodo na razpolago trenerju za letošnje prvenstvo. Očitno se je dogovor združevanja mladinskih ekip izkazal za pozitivnega in prvi rezultati so že na dani.

Kaj pa mislijo neposredni interesi o letošnjem prvenstvu? Kapetan ekipe Massimo Tabaj je mnenja, da bo prvenstvo zahtevnejše od lanskega, saj se je večina ekip okrepila in skoraj vsi računajo na napredovanje. O Juventini pa je povedal, da je s prihodom novih igralcev močnejša od lanske postave, čeravno obstajajo še določene težave v napadu, ki jih bodo skušali kompenzirati z boljšo igro v obrambi.

Prvo tekmo boste odigrali na domačem igrišču (stadion Baiaumonti) proti Pro Avianu. Kaj meniš o nedeljskem nasprotniku?

»Resnici na ljubo moram povedati, da nisem najboljšje seznanjen s stvarnostjo našega nedeljskega nasprotnika. Ekipa je lani dobila prvenstvo 2. amaterske lige in že zaradi tega lahko računamo, da bo prežeta z dokajšnjo borbenostjo in željo, da bi na najboljši način začela novo prvenstvo. Pro Aviano pa poznam iz prejšnjih let, ko je nastopal celo v

Vezni igralec Bastiani

meddeželni ligi in povedati moram, da je takrat predstavljal trd oreh za vsakega nasprotnika.«

Tudi predsednik Juventine Lado Marchi je mnenja, da je ekipa letos solidnejša in da bo znala svojim navijačem pripraviti marsikatero presenečenje. »Predvsem v obrambi,« je ugotovil, »smo se znatno okrepili in prihod vratarja Pascolata nam daje zagotovilo, da smo zabeležili enega največjih uspehov na kupoprodajni borzi, saj gre za igralca, ki je pred tremi leti celo branil barve državne reprezentance.«

Da razpolaga Juventina z odlično obrambo in dobro vezno vrsto ni nobenega dvoma, kaj pa napad?

»Pomanjkanje pravega sredinskega napadalca jasno predstavlja handikap, ki ga je tudi težko odstraniti. Celo poletje smo se trudili, da bi dobili primerne napadalca, ki bi rešil našo sterilnost. Dejstvo pa je, da takih igralcev je zelo malo in za tiste, ki so na razpolago, je treba odšteti astronomske vsote, ki presegajo zmogljivosti društva, kakršno je naše. Sicer tudi glede tega vprašanja ne gre obupati, saj se rok za nakup igralcev zaključuje oktobra in obstaja celo možnost, da nam bo uspel veliki met. Težave z napadalci pa narekujejo tudi našemu društvu, da posebno pozornost posveti naraščanju. Tako izbiro smo tudi storili in dejstvo, da kar štiri mladi fantje, ki so izšli iz združene ekipe, bodo igrali v članski postavi, gre posebej pozdraviti. S tem v zvezi bi dodal, da bomo letos razpolagali z odlično postavo mladincev (naraščalniki), ki se bo potegovala za najvišja mesta v prvenstvu, kar tudi pričam o skrbi, ki jo kažemo do naraščaja.«

Letošnje prvenstvo se obeta dokaj kakovostno. Kdo so glavni favoriti za končno zmago in kaj meniš o Pro Avianu?

»Res je, da se je večina ekip okrepila, kar bo tudi od nas zahtevalo največjo zbranost in odločnost. O favoritech je težko govoriti, čeravno menim, da imajo Trivignano (lani je igral v promocijski ligi), San Canzian in Tamai največ možnosti za končni uspeh. O Pro Avianu nimam preveč informacij. Vem, da je pred nekaj leti nastopil v višjih ligah, kar pričam, da gre za ekipo z določeno izkušnostjo.«

David Klanjšček je lani imel v marsičem prav, ko je ocenjeval možnosti Juventine. Zato smo ga tudi tokrat vprašali, kako ocenjuje prvenstvo in kaj meni o Juventini.

»Kot so že drugi povedali se letošnje prvenstvo obeta izredno zahtevno in to tudi zaradi prisotnosti treh tržaških ekip (Fortitudo, Costalunga in Ponziana). Res pa je, da smo se tudi mi primerno ojačili, tako da lahko mirne duše zatrdim, da razpolagamo z najboljšo obrambo prvenstva. Glede napada, o katerem v zadnjem času teče precej besed, bi rekel, da ni lahko dobiti primerne strelca, še posebno ne na Goriškem, kjer je takih igralcev izredno malo. Sicer ne vidim v tem tako velikega problema. Razpolagamo z vrsto igralcev, ki se dobro znajdejo v nasprotnih kazenskih prostorih in tudi možnost izbire različnih taktičnih variant nam dovoljuje, da se prilagajamo nasprotniku in njegovi igri.

Sam prihod trenerja Bruna Campija pa gre pozdraviti kot pomembno dejstvo, saj nam je že po prvih tednih skupnega dela posredoval svoj pogled na nagometno stvarnost, ki ne sme biti prežeta s prevetilo dramatizacijo dogodkov in mora sloneti predvsem na resnem delu. Veliko skrb, ki jo je Campi posvetil fizičnemu delu, bo svoje sadove gotovo rodila v teku prvenstva, ko bo treba celih devetdeset minut igrati na določenem nivoju. Ob tem bi rad nekaj besed izrekel v obrambo napadalca Andalora, ki je večkrat pod kritiko. Osebnost imam vanj veliko zaupanje in prepričan sem, da se bo v tem prvenstvu izkazal. Ne smemo namreč pozabiti, da si je pred dvema letoma, na prvem srečanju, zlomil nogo in eno leto sploh ni igral. O samem prvenstvu pa bi rekel, da je naš cilj napredovanje, saj se nam letos ponuja enkratna priložnost, da se prebijemo v promocijsko ligo. Če tega ne dosežemo je boljše, da vsi skupaj obesimo nogometne čevlje na klin. Nedopustno bi namreč bilo, da bi se kaj takega primerilo, potem ko se je društvo toliko prizadevalo, da je sestavilo zares kakovostno postavo.«

SEZNAM IGRALCEV

VRATARJA: Pascolat in Cetolo. BRANILCI: Capotorto, Chizzolini, Krpan, Nadali, Travagin, Trevisan, Marušič, Persolja.

VEZNI IGRALCI: Bastiani, Tabaj, Cingerli, Kavsi, Peteani, Maso, Černigoj.

NAPADALCI: Andaloro, Klanjšček, Del Negro, Devetak.

SPORED TEKEM JUVENTINE

1. kolo: JUVENTINA - Pro Aviano (23. 9. 90 - povratno kolo 20. 1. 91); 2. kolo: Trivignano - JUVENTINA (30. 9. 90 - 27. 1. 91); 3. kolo: JUVENTINA - Pro Cervignano (7. 10. 90 - 3. 2. 91); 4. kolo: JUVENTINA - Percoto (14. 10. 90 - 10. 2. 91); 5. kolo: Ruda - JUVENTINA (21. 10. 90 - 17. 2. 91); 6. kolo: JUVENTINA - Cordenonese (28. 10. 90 - 24. 2. 90); 7. kolo: Fortitudo - JUVENTINA (4. 11. 90 - 3. 3. 91); 8. kolo: JUVENTINA - Pro Fiumicello (11. 11. 90 - 10. 3. 91); 9. kolo: San Canzian - JUVENTINA (18. 11. 90 - 17. 3. 91); 10. kolo: JUVENTINA - Ponziana (25. 11. 90 - 24. 3. 91); 11. kolo: Tamai - JUVENTINA (2. 12. 90 - 7. 4. 91); 12. kolo: JUVENTINA - Costalunga (9. 12. 90 - 14. 4. 91); 13. kolo: Lauzacco - JUVENTINA (16. 12. 90 - 21. 4. 91); 14. kolo: Sangiorgina - JUVENTINA (6. 1. 91 - 5. 5. 91); 15. kolo: JUVENTINA - Aquileia (13. 1. 91 - 12. 5. 91).

RUDI PAVŠIČ

obvestila

SHINKAI KARATE KLUB

obvešča, da so se pričeli treningi v občinski telovadnici na Proseku, Ul. S. Nazario, in to začasno ob torkih in četrkih od 18. do 21. ure, razdeljeni po starosti in stopnjah. Za informacije tel. na št. 327342.

ŠD POLET

KOTALKARSKA SEKCIJA

obvešča, da so odprta vpisovanja za nove tečajnike (letnike 1983/84) in tudi za druge ljubitelje kotalkanja. Interesenti naj se javijo na Poleto-vo kotalkališču od 18. do 20. ure vsak dan, razen sobote in nedelje, (tel. 211758).

ŠD MLADINA

obvešča, da se nadaljujejo skupni treningi smučarjev in rolkarjev ob sredah ob 18. uri. Zbirališče na igrišču Doma A. Sirk. Ker je v polnem teku prvi test, je zaželeno polna udeležba.

OK VAL IN NAŠ PRAPOR

obvešča, da je v teku vpisovanje za tečaj miniodbojke (letniki 1980/81/82/83). Vpisovanje sprejemajo na tajništvo (Giorgio Corva) vsak dan med 13.30 in 15.00. Telefon 521420.

SK DEVIN

organizira ob Oktoberfestu štiridnevni izlet v Salzburg in München od 21. do 24. t. m. Za vpisovanje in informacije Jordan Purič - tel. 327196 in Bruno Škerk tel. 200236.

ŠD KONTOVEL

- ODBOJKARSKI ODSEK

sporoča, da bo prvi trening miniodbojke in superminiodbojke v ponedeljek, 24. t. m. ob 16. uri v telovadnici ob društvenem športnem igrišču na Kontovelu. Vabljeni nove in dosedanje odbojkarice.

te prenesena na nedeljo. Smer je bila dolga 135 m. Pri moških je zmagal Jean Baptiste Tribout, ki pa ni pripeljal do vrha. Drugi je bil Bojan Leskovšek (AAO), tretji pa Nejc Zaplotnik (AO Kranj), sin istoimenskega alpinista, ki je pred leti preminil v Himalaji. Pri ženskah je zmagala Corinne Labrone, druga je bila Nataša Stritih (AO Kranj), tretja pa Damjana Klemenčič (Plezalni klub Škofja Loka). Zadnja dva tekmovalca nista mogla nastopiti zaradi dežja, a so tekmo vseeno proglasili za veljavno. Gledalcev je bilo okrog 1500.

JAPONSKI ALPINISTI NA ŠIŠA PANGMI

Kar 25 članov od 32-članske uprave akademskega alpinističnega kluba iz Kiota je v avgustu osvojilo vrh Šiša Pangme, ki je edini osemstisočak povsem na ozemlju Tibeta. Na vrh so se povzpeli tudi starejši 60 in 59-letni alpinisti.

PODVIG MLADEGA ALPINISTA

Petnajstletni Ljubljčanec Stanko Židan je v ZRN v Frankenjuri splezal med drugimi tudi smer Target X-/X, za katero je potreboval devet dni študija, ter več smeri 7c na vpogled.

DOMAČE VESTI

Za veliki šmaren je Angelo Kermeč s soplezalcem Mariom Schiemerjem prepelezel Torre delle Genziane v Perarbi po direktni smeri Mario Novelli, 400 m V, mestoma VI-, v treh urah in pol. Konec avgusta pa sta se podala na Monte Cavallo v Karnijskih Alpah, kjer sta v smeri Di Marco-Di Marco plezala varianto Masilis, 450 m, V+, v 4 urah in pol. Kermeč meni, da je varianta ocenjena prenizko, kajti težave so mestoma VI-/VI. (J. B.)

DEŽ OVIRAL TEKMO V KRANJU

Tekma v športnem plezanju Rock Master '90 je bila zaradi dežja s sobo-

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

četrtek, 20. septembra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

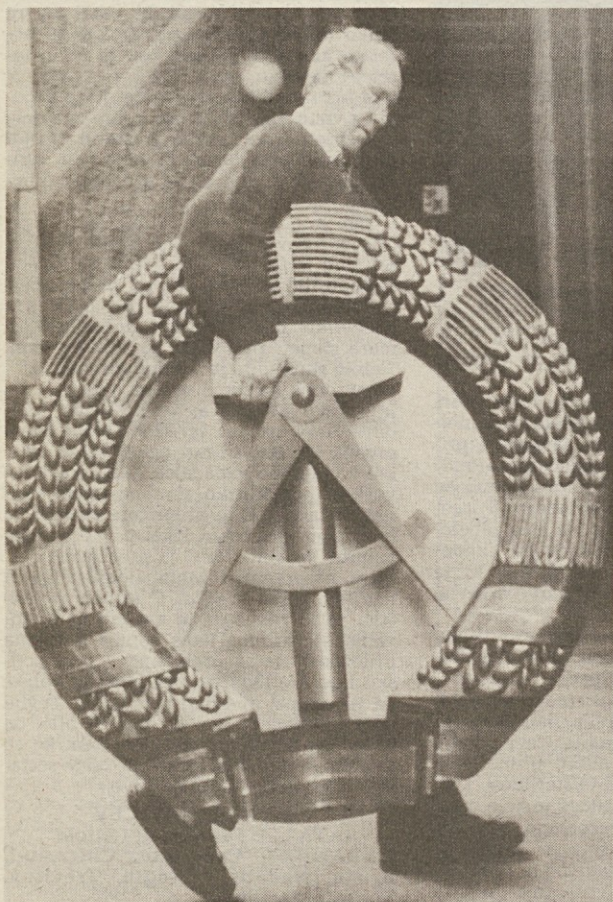
Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja in tiska ZTT Trst

Cian italiani
zveze časopisnih
založnikov FIEG

V moskovskem generalštabu so se na slovesnosti zbrali generali vzhodnega bloka Vojaški predstavniki Vzhodne Nemčije so se poslovili od Varšavskega pakta

MOSKVA — Tretji oktober, to je zgodovinski datum združitve Vzhodne in Zahodne Nemčije, že močno trka na duri. Včeraj je bila v moskovskem generalštabu Varšavskega pakta slovesnost, na kateri so se vzhodnonemški vojaški predstavniki uradno poslovili. Nova Nemčija je namreč sklenila, da se bo opredelila za pakt Nato, zato je bila odpoved Varšavskemu paktu obvezna.

Sovjetska tiskovna agencija Tass je poročala o poteku včerajšnje slovesnosti na moskovskem generalštabu. Osrednji govor je imel general Petr Lušev, ki je podčrtal pomembnost in napore vzhodnega pakta, ki je bil v petintridesetih letih obstoja dober garant za mir in stabilnost v Evropi. Lušev je med drugim poudaril izjemen doprinos vzhodnonemških vojaških sil za čimsotnejšo obrabno politiko ter za razvoj prijateljstva in sodelovanja med državami, ki so članice Varšavskega pakta.

Med slovesnostjo so posegli še številni politični in vojaški moške. Vsem je bila skupna misel, da bi sedanje dobre odnose med predstavniki Vzhodne Nemčije in ostalimi članicami pakta še naprej ohranili v korist okrepitve miru.

Vzhodnonemški vojski torej uradno zapuščajo Varšavski pakt, sovjetski vojski, ki so nastanjeni na ozemlju Vzhodne Nemčije pa se bodo počasi vračali domov. Tu naj bi ostali še tri, štiri leta, dokler ne bo uspelo sovjetskimi vojaškimi oblastem poskrbeti za 380 tisoč vojakov, ki so sedaj nastanjeni na omenjenem nemškem ozemlju.

Preteklega 12. septembra so se v Moskvi sestali zunanji ministri obeh Nemčij ter zmagovalcev druge svetovne vojne (ZDA, Sovjetska zveza, Francija in Velika Britanija), t.i. skupina dva plus štiri, ki je med drugim vzela v pretres tudi odhod sovjetskih vojakov iz Vzhodne Nemčije. Nemški kancler Kohl je s tem v zvezi sporazumno s sovjetskim ministrom Ševardnadzejem namenil kar 15 milijard nemških mark za selitev sovjetskih vojakov z nemškega ozemlja. Pomembna je tudi vest, da pripravljata največja svetovna vojaška pakta, Nato in Varšavski, skupno resolucijo, ki naj bi nudila pravo osnovo za nadaljnje tesnejše sodelovanje med paktoma. To pomeni, da bosta vojaški združenji po odpravi hladne vojne medsebojno sodelovale za ohranitev svetovnega miru in čimplodnejšo skupno rast.

Združitve obeh Nemčij pa najbolj skrbi italijansko kmetijsko združenje. Njeni predstavniki namreč trdijo, da bodo lahko izdatki za združitve - samo naslednje leto naj bi presegli kar 2 tisoč milijard lir - močno preizkušali bilanco ES.

Včeraj se je v Berlinu predzadnjič sestala tudi vzhodnonemška vlada, ki je med drugim odredila takojšnje zaprtje republiške palače zaradi hlapov azbesta, ki pronica iz okuženih sten.

Na sliki (Foto AP): tudi znak vzhodnonemške vlade bo postal del evropske zgodovine. Sam uradni vlade je poskrbel za njegov prenos v bližnji berlinski muzej.

Ko še ni znan datum volitev in ni ustreznega zakona V Srbiji že krožijo imena tekmecev Slobodana Miloševića

BEOGRAD — V Srbiji še niso sprejeli zakona o izvolitvi predsednika, prav tako pa še ni znano kdaj bodo volitve, zato pa je tako imenovana javnost že sestavila pisan seznam najrazličnejših kandidatov za šefa države. Čeprav njegova kandidatura še ni bila uradno napovedana, je na prvem mestu sedanjí predsednik Slobodan Milošević.

Zelo odmevna je bila prva uradna kandidatura iz vrst demokratske stranke, ki se je nepričakovano opredelila za princa Tomislava Karadževića, 62-letnega farmarja iz Velike Britanije, ki še nima jugoslovanskega potnega lista, niti državljanstva. S tem je demokratska stranka želela prevzeti pobudo znotraj bloka združene srbske opozicije.

S to potezo so nedvomno hoteli pritegniti naklonjenost volilcev, ki bi se sicer lahko opredeljevali med Miloševićem in vedno bolj priljubljenim Vukom Draškovićem, voditeljem srbskega gibanja obnove. Seveda se Drašković že vidi na predsedniškem prestolu in te ambicije niti niso brez podlage, če upoštevamo razpoloženja njegovih privržencev in celo političnih nasprotnikov.

V Srbiji pa je vedno več neznank glede neke druge osebnosti, ki se še vedno neče dokončno opredeliti glede strankarske pripadnosti in političnih ambicij. Gre za Dobrico Cosića, s katerim bi se rada povezala tako pozicija, kot opozicija. Pozicija ga namreč že vidi na čelu bodočega parlamenta Srbije, opozicija pa si ga želi na sedanjem Miloševićevem položaju. Zato je iz zrenjaninskega odbora zveze reformnih sil že prišel uraden predlog s Cosićevo kandidaturo. Ne glede na to koliko resnice in realnih možnosti je v omejenih kombinacijah, pa le-te zgolj dokazujejo, da je Cosić zanje osebnost, ki bi lahko razrešila volilno zmešnjavo v Srbiji. Na koncu moramo omeniti še enega politika, s katerim si Milošević za zdaj »deli« privrženost potencialnih volilcev. Vodja Srbov na Hrvaškem Jovan Rašković je že napovedal udeležbo srbske demokratske stranke na večstrankarskih volitvah v Srbiji. Njegova lastna kandidatura je sicer še predmet ugibanj, vendar pa je njegova priljubljenost v Srbiji nedvomna.

Seveda je ob vseh predsedniških kandidatih trenutno težko uganjevati ali se bo opozicija lahko produktivno organizirala v dokaj kratkem času in tako ogrozila kandidata številka ena, Slobodana Miloševića. (dd)

Eksplוזija plinovoda v bližini Medicine

BOLOGNA — Nekaj kilometrov od Fossatona pri Medicini v bolonjski pokrajini je včeraj zjutraj malo po sedmi uri odjeknila silna eksplozija.

Na kraju eksplozije so se dvignili tudi do 30 metrov visoki ognjeni zublji, krajevno prebivalstvo pa se je razbežalo po bližnjih poljih. Čeprav so mnogi ugrabili, če ni šlo morda za močan potres, so že nekaj minut po eksploziji ugotovili, da je preplah povzročila okvara v plinovodu družbe Snam. Plinovod dovaja v Severno Italijo plin, ki ga črpa jo pri Ravenni.

V cevi, ki teče dve metra pod zemljo, je zazijala poldrugi meter dolga luknja, iz katere so uhajale velike količine plina. Eksplozija je pustila za seboj globoko sled v zemlji, ogenj pa je oplazil nekatere osebe, ki so živele v neki bližnji kmečki domačiji. Osebe, med katerimi je tudi 10-letni otrok, so bile le lažje

ranjene, domačija, ki sta jo delili družini Zienna in Maisto pa je popolnoma uničena.

Na kraj eksplozije so prihтели gasilci iz bližnjih krajev. Pri gašenju so se krepko namučili in porabili vodo iz trinajstih avtocistern. Gasilci so se morali tudi boriti s časom, saj je obstajala nevarnost, da bi ogenj zajel še dva rezervoarja plina za hišno ogrevanje. V poldrugi uri so gasilci zaključili svoje zahtevno delo, nato pa so prizorišče nesreče pregledali karabinjerji in tehniki družbe Snam.

Slednji so ugotovili, da gre za skrajno redek primer okvare, vendar so priznali, da je treba nesrečo pripisati naključju ne pa atentatu. Eksplozijo naj bi povzročile iskre, ki so nastajale zaradi trenja nekaterih kovinskih delov. Tehniki Snam so vsekakor zagotovili, da ne bo zaradi nesreče prišlo do težav z dobavo plina za domačo uporabo.

Napetost med Mohawki in oblastjo se ponovno nevarno stopnjuje

MONTREAL — Spor med potomci indijanskega plemena Mohawk in kanadskimi oblastmi, ki jim hočejo razlastiti zemljo, se verjetno še ne bo zgladil. Po desetih tednih bolj ali manj ostrih protestnih akcij je včeraj prišlo do pravega spopada med Mohawki in vojsko, ki je s helikopterji prišla v indijanski rezervat Kahnawake v Quebecu. Domačini so najprej dvignili cestne zapore, ko pa so jih vojski podrli, je prišlo do nevarnega prerivanja in suvanja, v katerem sta bili dve ženski huje poškodovani. Vojaki so se branili s puškinimi kopiti, uporabili pa so tudi solzivec (na sliki).

Podatki o številu ranjenih so protislovni: oblasti poročajo, da se je v bolnišnico zateklo sedem vojakov, zdravstveno osebje iz rezervata pa trdi, da so med ranjenci samo Indijanci. Predstavniki Mohawkov pa so kljub vsemu potrdili, da se ne bodo odrekli pridobljenim pravicam: zemlje, na kateri naj bi zgradili elitno igrišče golfa ne bodo odstopili za nobeno ceno.

Brez Rockyjev zato pa z Rauli

RIM — Revija Prospettive nel mondo je poskrbela za novo skico italijanskega sodobnega življenja.

Tokrat je pregledala krstne liste v nekaterih italijanskih velemedstih in tako ugotovila, da se je v imenovanju otrok v zadnjem letu nekaj le spremenilo.

Pravzaprav ni jasno, kako je Prospettive nel mondo ugotovila, da so se mnogi odločili za ime Silvio izključno zaradi Berlusconi. Po tej logiki so tudi Giovanni vezani na Agnelli, ne pa na apostola.

Sicer pa je dojenčkom ženskega spola menda usojeno, da se imenujejo kot junakinje televizijskih nanizank, na primer Celeste in Veronica. Na slabšem so v Ravenni, kjer se na matičnem uradu čudijo preštevilnim Ivanom, Borisom in Raulom. V Milanu so ugotovili, da so privekali na svet nekateri Lotharji (po nogometašu Matthäusu), v Neaplju pa... uganite za koga so se odločili? Za Diega, seveda! Gennari in Pasquali so menda že stvar kolektivne zgodovine in prav nič v skladu s sodobnim časom. Še dobro, da so Sandokane ugnali razni Pierluigi in Gianfranci!

San Gennaro tudi letos ni razočaral vernikov

Neapeljski kardinal drži v rokah ampulo z utekočinjeno krvjo mestnega zavetnika (Telefoto AP)

V Nevadi bo javno hišo upravljala zvezna vlada

RENO (NEVADA) — Razvpito javno hišo Mustang Ranch, ki je več let razveseljevala prebivalce Rena in daljne okolice, bo odslej upravljala vladna oblast. Lastnik Joe Conforte se je namreč znašel pod pravcato goro dolgov in neplačanih davkov, zato je oblast iz Nevade odločila, da Mustang Ranch zarubi.

Joe Conforte se je že nekaj mesecev trudil, da bi vsaj za silo zgladil spore s strogo ameriško davkarijo, vendar mu to ni uspelo. Zaradi njegove potratnosti pa je sedaj na cesti 105 deklet in na desetine drugih uslužbencev. Zadevo je na pooblastilo vlade vzela v roke podjetna gospa Jerri Coppa, ki je v preteklosti že rešila zle usode neki drugi manjši bordel v Nevadi. Z Mustang Ranchem pa zadeva ne bo tako lahka, saj ga je bivši lastnik Conforte prijavil tudi kot delniško družbo, v prvih letih poslovanja pa so njegove delnice prednjačile v nevadski borzi.

Dolgočasila se je

TERAMO — Nekega tovarnjakarja je zamikalo, da bi se поблиže spoznal z dekletom na poziv, pa je poskusil. Poklical je na naslov, ki mu ga je priporočil znanec in se dogovoril za uro obiska. Ko je le-ta napočila, pa ga bi skorajda kap. Za vrati ga je pričakala s skromnimi krpicami pokrita in z dragocenim ustnikom med prsti... lastna soproga, ki ni bila nič manj presenečena od presenečene ga obiskovalca.

Ljubezenska noč se je končala, prav za prav začela, s krepkimi zausnicami, ki so zdolgočaseno tovarnjakarjevo gospo spravile v bolnišnico.

Zamikal ga je »zlati« tovor

VICENZA — Priložnost dela tatu, pravi pregovor in to je na lastni koži okusil tudi voznik nekega podjetja, ki z blindiranimi vozili prevažata denar in druge dragocenosti. Predsinočnjim so mu naročili, naj odpelje na varno nič manj kot 400 kilogramov zlata, 31-letni šofer Diego Righi pa je brž pomislil, da bi mu vsaj nekaj dragocenih palic prišlo še kako prav.

S prijateljem sta sestavila načrt, kako bi vozilo in mamljivi tovor izginila neznano kam. Podjetni Righi je odpeljal kombi, vendar ni nikoli prispel na cilj, to pa je močno vznemirilo tako prevoznico podjetje kot stranko, ki je naročila prevoz. Že isto noč so Righija začeli iskati s helikopterji, vendar brez uspeha. Včeraj pa se je fant skesal. Telefonski je delodajalcu in povedal, kje se skriva. Slednji je obvestil policijo, ki je poleg nesojenega tatu našla tudi ves dragoceni plen. Sedemnajst od 25 zlatih palic je Righi sicer že zakopal v jašek za hišo, vendar so jih možje postave našli brez večjih težav.